

ΝΕΟΛΟΓΟΥ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Σ. Ι. ΒΟΥΤΥΡΑΣ.

ΑΡΙΘΜΟΣ 37.

ΤΟΜΟΣ Β'.

4 ΙΟΥΛΙΟΥ 1893.

ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ.

Περὶ σεισμῶν.

Ἀσμενὶ ποιούμεθα ἀπὸ τοῦ τεύχους τοῦδε ἐκέρξιν τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἐπικαίρου πραγματείας «περὶ σεισμῶν» τοῦ ἐν τῇ ἑλληνικῇ Πανεπιστημίῳ σεβαστοῦ καθηγητοῦ τῆς Γεωλογίας κ. Κ. Μητσόπουλου. Περὶ τῶν σεισμῶν γενομένη ἐν ταῖς στήλαις ταύταις, ἐν ταῖς Ἐπιστημονικαῖς ἐπιθεωρήσεσι, ζήτησις διπ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀγαπητοῦ ἡμῶν συνεργάτου κ. Ἰωάν. Βαλσαμάκη, διεξαχθεῖσα ὅπως ἐπιστημονικῶς καὶ ὡς προσήκει ἀνδράσιν ἐπιστήμοσι, μετ' ἑστὴν προδξένησεν ἡμῖν χαρὰν, διότι αὕτη ἀπέδειξεν ὅτι οὐ μακρὰν ἔστιν ὁ καιρὸς, καθ' ὃν τῇ ἐμπειρῇ συζητήσει ἀκολουθήσει ἡ ἐπιστημονικὴ, δι' ἧς καὶ μόνης ἔσται δυνατὴ ἡ σοβαρὰ κριτικὴ καὶ ἡ ἀπονομή τοῦ στεφάνου οἷς προσήκει. Ὡραία δὲ κατακλείς τῆς συζητήσεως ταύτης ἐγένετο ὁ μόνον ἡ περισπούδαστος πραγματεία τοῦ διαπρεποῦς καθηγητοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξῆς ἐπιστολή, καταδεικνύουσα τὰ εὐγενῆ αἰσθηματὰ αὐτοῦ, ἐφ' οἷς χάριτας αὐτῷ ὡς πλείστας ὁμολογοῦμεν. Ἰδοὺ ἡ ἐπιστολή:

Ἀθῆναι, 19 Ιουνίου, 1893.

Ἐντίμῃ κύριε Συντάκτα.

Ἐλάβον τὸ τελευταῖον φύλλον τῆς «Ἐπιθεωρήσεως» καὶ σὺς εὐχαριστῶ καὶ εὐγνωμονῶ, ὡς καὶ τὸν κ. Ἠλ. Βαλσαμάκην, ὅστις τόσον εὐγενῶς ἀπαγγεῖ εἰς τὴν ἐπιστολήν μου.

Σήμερον πέμπτω ὑμῖν καὶ τὴν περὶ σεισμῶν πραγματείαν μου.

Μεθ' ὑπολήψεως
ὁ ὑμῖν τετελεσμένος

Κ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἡ Συνταξίς.

Ἡ πραγματεία ἔχει ὥδε:

Χειμάρρους αἱμάτων ἔχουσε καὶ μυριονέκρους κατὰ γὰρ μάχας ἡ ἀνθρωπότης διὰ τὸν περὶ Ὑπέρβωστος ἀγῶνα. Τὸν νόμον τοῦτον τῆς φύσεως οὐδὲν τῶν ἐνοργάνων ὄντων, ἀπὸ τοῦ ἀτελεστάτου φυτάρου ἕως τοῦ λογικοῦ ἀνθρώπου, δύναται νὰ παραδῇ. Ἐν τῷ νόμῳ δὲ τοῦτω ἀποκαλύπτεται ἡ μυθτηριώδης τῆς ζωῆς δύναμις, ὡς κρατερὰ τῆς φύσεως ἀρχή, τείνουσα θανάτου τῆς ζωῆς καὶ τῆς εὐτυχίας ἐκατομμυρίων ἐνοργάνων ὄντων, διὰ τῆς ἀλληλοφασίας, τὰς ζωῆς καὶ μορφῆς ν' ἀναπτύξῃ ἐπὶ τὸ τελειότερον καὶ ὑψηλότερον καὶ νὰ παραγάγῃ ἢ ὄντα τελειότερα, λογικά.

Ὁ ἀγὼν ὅμως οὗτος εἶνε μάταιος, διότι οὐδὲν ἐν τῷ κόσμῳ αἰώνιον, ἀλλὰ τὰ πάντα φθαρτὰ καὶ ἐν διηνεκεῖ ἀλλοιωθεῖ καὶ μεταβολῇ. Ἐλευσέτ' ἡμᾶς καθ' ἵν' σύμπασα ἡ ἐπιφάνεια τοῦ πλανήτου ἡμῶν μεταβληθῇ εἰς ἀπέραντον νεκροταφεῖον συμπίπτουσι τῆς δημιουργίας, οὐδ' αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐξαιρευμένον. Θὰ ἐπέλθῃ στιγμή χρόνου, καθ' ἣν καὶ αὐτὸς ὁ πλανήτης ἡμῶν ὁλόκληρος θὰ καταπέσῃ ὡς τρεῖς τοῖς ὅμοιον οὐρανοπέτης λίθος ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἡλίου καὶ εἰς ὅλην διὰ πυρὸς θὰ μεταβληθῇ.

Αἱ καταστροφὰί ὅμως αὗται λίαν ἀφίστανται ἀπ' ἡμῶν καὶ ἐπὶ σειρὰς ἐκατομμυρίων αἰώνων θὰ ἐξακολουθῇ ὑπάρχουσα ἡ μέτη γῆ, φωτιζομένη ὑπὸ τοῦ ζωοφόρου ἡλίου καὶ τρέφουσα καὶ γαλουχοῦσα φιλοσόφως διὰ τῶν ὕλων αὐτῆς τὸν ἀνθρώπον καὶ τὴν ἐπίλοιπον ἐνόργανον δημιουργίαν. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους θ' ἀποθάνῃ, θὰ καταστροφῇ, θὰ ἐπέλθῃ καὶ ταύτης τὸ τέλος, ὅπως ἐγεννήθη, ἀποδυσασθεῖσα πρὸς ἀπείρων αἰώνων ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἐν σχήματι διαπύρου δακτυλίου φωτοβόλου καὶ ἀτμοειδοῦς.

Χωροῦσα οὕτω βαθμυδὸν ἡ γῆ πρὸς τὸ μοιραῖον αὐτῆς τέλος, ὑφίσταται διαρκῶς καὶ ἀπαύστως πλείστας ἀνατροπὰς καὶ καταστροφὰς, ἐξαλλοιούμενη καὶ γινώσκουσα. Ἐπειροὶ καὶ θυδὸς θαλάσσης, ὄρη καὶ πεδιάδες, ποταμοὶ καὶ λίμναι καὶ τὰ ἐπίλοιπα

τοῦ πλανήτου ἡμῶν τμήματα καὶ συστατικά ἔχουσι τὴν ἰστορίαν αὐτῶν τὴν γεωλογικὴν, διότι ὅπως λάβωσι τὴν παρουσίαν αὐτῶν κατὰστασιν διπλῶν ἐν τῇ παρελεύσει χρόνου μακροῦ πλείστα καὶ ποικίλα στάδια διαμορφώσεως.

Πάσας δὲ ταύτας τὰς ἀνατροπὰς καὶ ἀλλοιώσεις καὶ μεταβολὰς ἀπεργάζονται δυνάμεις μυστηριώδεις, ἃς (ἵπτεται νῦν ἀνακαλύπτει ὁ ἐν διανοῇ σκεπτικὸς πρὸς τὴν φύσιν εὐρησκόμενος ἄνθρωπος, οὗτινος ἡ ἐν τῷ κόσμῳ ὑπαρξίς στενότερα συνδέεται μετὰ τῆς μητρὸς γῆς.

Ὅταν ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς σπιννύται, δεινῶς τοῦ ἐδάφους συγκραδαινόμενου, καὶ ἐκ τῶν σχηματισθέντων σπιννύσεων σπῖλαι τεράστια ἀμύδων καὶ σποδοὶ ἀναψύσσονται, εἰς ζοφερὰν νύκτα αἰφνιδίως τὴν ὥραν ἡμέραν μεταβάλλουσιν, ἡ ὅταν τὸ ἔδαφος ἄνευ τινὸς προσωνόματος δεινότερα δεινῶνται καὶ πόλεις πλοῦσαι καὶ ἀνθρώποι εἰς σωρὸν ἐρείπων καὶ πτωμάτων μεταβάλλονται ἢ καταπνίγονται ὑπὸ τῆς θαλάσσης, ἢ τυφῶνες καὶ πλῆμμυραι ἐπέρχονται δεινὰς ἐπιφέροντες καταστροφάς, ὁ δυστυχὴς θνήσκει ἐκπληκτικῶς πρὸ τῶν μυστηριωδῶν τούτων τῆς φύσεως φαινόμενων ἀναζητεῖ τὰς τὰ φαινόμενα ταῦτα ἀπεργάζομενας δυνάμεις καὶ διὰ μυρίων ὑποθέσεων ζητεῖ νὰ ἐξηγήσῃ ταύτας. Ὡς τοιαύτην μυστηριώδη δύναμιν θεωρεῖ καὶ τὴν ὑποχρόνιον ἐκείνην, ἡ τις συγκραδαίνει τὸ ἔδαφος, ὥστερ' ὁ θαλάσσαν ἐν ὁλῷ εὐρισκόμενιν. Ταύτην δὲ ἐρευνήσωμεν συντομωτάτα ἐν τῇ ἀνὰ χεῖρας πραγματείᾳ.

Ὡς βάθρον ἀπολύτως ἀδυστοχὸν καὶ ὡς ὑποδείγμα παντὸς ὁπότε καὶ ἀκινήτου, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου οἱ ὄρη χαῖται καὶ αὐτὸν τὸν οὐρανὸν ἐστήριζον, θεωροῦμεν τὸ ἔδαφος, διότι παραβάλλομεν τοῦτο πρὸς τὴν λίαν εὐκίνητον ἀτμόσφαιραν καὶ τὴν δυνάμειν μαστιγομένην ὑπὸ τῶν ἀνέμων καὶ θαλασσομένην θάλασσαν.

Καὶ ὅμως πολὺ τῆς ἀληθείας ἀφιστάμεθα, διότι τὸ ἔδαφος ἀποτελεῖ πράγματι μάζαν ἀπύστωτος πύμουσαν καὶ κραδαινόμενιν, ὡς ἀπέδειξαν εὐαίσθητα σεισμολόγια. Διὰ τοῦτο οὐκ ὀλίγοι γεωλόγοι παρέβαλον τὸν ἥλιον τῆς γῆς πρὸς σχεδὸν ἕνα ἐν: λίαν ἀπύστωτος θαλασσομένην. ἐπὶ τῶν κυμάτων τοῦ πύμου φεγγέρος, ὡς θαλάσσεια σχεδία εὐθραύτος ἐπὶ τῶν κυμάτων τοῦ ὠκεανοῦ.

Τρόμοι ἀδυνέστατοι τοῦ ἐδάφους καὶ συντιναγμοὶ δεινότεροι ὁλοκλήρους χώρας καταστρέφοντες, παρετηρήθη, ὅτι συμβαίνουσιν οὐ μόνον ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις, ἐν οἷς ἐσθεδμένα ἢ ἀνέστα ἡφαίστεια ὑπάρχουσιν, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ὅπου οὐδὲν ἡφαίστειον φαινόμενον παρατηρεῖται, ὡς π. χ. ἐν τῇ Κορινθιακῇ κόλπῳ καὶ Ἰονίῳ πελάγει, δυνάμενοι νὰ δεισύν ἀπερὰντους ἐκτάσεις τῆς γῆς ἐπὶ τὴν ἐπιφάνειαν.

Οἱ συντιναγμοὶ οὗτοι, οὐδεμίαν πρὸς τὰς τῶν ἡφαιστειῶν ἐκρήξεις σχεδὸν ἔχοντες, ἐκλήθησαν ὑπὸ τῶν γεωλόγων πλοῦ τῶν εἰσι, ὑπὸ τῶν γεωτρώων δὲ τεκτονικαί, ὡς σχεδὸν ἔχοντες πρὸς τὴν κατασκευὴν τοῦ ἥλιου τῆς γῆς καὶ τὴν γένεσιν τῶν ὀρέων.

Καλοῦσι σεισμοὺς οἱ γεωλόγοι τὰς αἰσθητάς, ἢ καὶ ὁρατάς ἐνίοτε κινήσεις καὶ συγκλονισμούς μεγάλων ἢ μικρῶν ἐκτάσεων τῆς γῆς ἐπὶ τὴν ἐπιφάνειαν, ὡς ἀπεργάζονται δύναμις, ἐν αὐτῇ τῇ γῇ ἐνοικοῦσα καὶ σεισμολογία καλομένη.

Τὸ βάθος, ἐν ᾧ ἐδρεύει ἡ σεισμολογία αἰτία, καλεῖται κέντρον σεισμοῦ, ἐπὶ κέντρον δὲ τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς ἐπιφάνειας, ἐφ' οὗ καθέτως ἐνεργεῖ ὁ σεισμὸς ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω. Οἱ οὗτοι σεισμοὶ τόποι καλοῦνται αὐτοὶ σειστοί, οἱ δὲ σειστοὶ τούτους σεισμοὶ αὐτοὶ γινεσθεῖς, πρὸς διάκρισιν τῶν ἐπερσειστων τόπων, οἵτινες δεινῶν ὑπὸ ἀλλοθιγενῶν σεισμών, ὧν οἱ συγκλονισμοὶ ἡθάνουσιν ἄλλος αὐτῶν (κατὰ τὴν ὀνοματοθεσίαν Ἡρ. Μητροπούλου).

Τόπους αὐτοδιδότους ὑπὸ αὐτοθιγενῶν σεισμών δεινῶν πολλοὺς ἔχει ἡ ἡμετέρα χώρα, ἥς σημεῖο-δέστεροι εἶνε ἡ Κορινθία, ἡ Παρνασσός, ἡ Αἰγιαλέα, ἡ Ἀχαΐα καὶ ἡ Πίλος, αἱ Ἰόνιαι νῆσοι, ἡ Μεσσηνία, ἡ Λακωνία, αἱ νῆσοι τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, ἡ Βοιωτία καὶ Χαλκίς, ἡ Θεσσαλία, τὰ δυτικὰ παράλια τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ αἱ νῆσοι αὐτῆς, ἡ Κωνσταντινούπολις, ἡ Κρήτη κτλ.

Αἱ Ἀθῆναι εἶνε τόπος ἐπερσειστος δεινῶν ἀλλοπαθῶν ὑπὸ σεισμών τῆς Πελοποννήσου, Παρνασσίδος, Βοιωτίας, Κυκλάδων, Χίου, καὶ διὰ τοῦτο ἐν αὐτῇ ἐδάθησαν πλείστα ἀρχαῖα μνημεῖα.

Ἡ ἐντασις καὶ ἡ ἰσχύς τῶν σεισμών καὶ τὰ τούτων ἀποτελέσματα εἶνε διὰφορα. Διότι συμβαίνουσι σεισμοὶ κατὰ τῶν ὁποῖων οὐδὲ τὰ στερεώτατα τῶν οἰκοδομημάτων ἀντέχουσιν, τὸ δ' ἔδαφος δεινῶν οἰκοδομῶν πρὸς κυμαίνοντιν θάλασσαν ἐν καιρῷ μεγάλῃς τρικυμίας. Πόλεις ὁλόκληραι ἐντὸς δευτερολέπτων ἐγκατακρημνίζονται μετὰ φοβεροῦ πατάγου, καὶ βράχοι τεραστίου μεγέθους ἀποσπῶμενοι ἀπὸ τῆς ὁρεινῆς καταπίπτουσι πρὸς τὰς παρακειμένης κοιλάδας μετὰ φρικαλέου θούπου. Τὸ ἔδαφος ρήγνεται ὑπὸ μεγάλων σπιννύσεων, εἰς τὰ ὅποια ὁλόκληροι πόλεις ἐγκατακρημνίζονται, ἢ δὲ θάλασσα ἐφορμῶσα καταπνίγει πόλεις καὶ χώρας μεγάλας.

Ἄν καὶ δυσχερὲς λίαν νὰ παρατηρῶνται οἱ σεισμοὶ κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῶν, οὐχ ἴπτον οἱ γεωλόγοι ἡδυνήθησαν νὰ διακρίνωσιν, ὅτι τὰ ἀπὸ τοῦ σεισμικοῦ κέντρου πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς, ἐκπεμπόμενα κύματα ἀπεργάζονται ἐπ' αὐτῆς δύο εἴδη κινήσεων, ἴπτοι τοὺς καθέτους καὶ τοὺς κυματοειδεῖς σεισμοὺς.

Ὅπου γῆς ἡ κίνησις αὕτη γίνεται ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, ἐκεῖ καλεῖται, ὡς προείρηται, τὸ ἐπὶ κέντρον τοῦ σεισμοῦ, ὅπερ εἶνε καὶ τὸ κέντρον τῆς καταστροφῆς. Τούτους σεισμούς τούτους καλοῦσι καθέτους, τυμπανίστας ἢ βρόδους (ἐκ τοῦ βρόδου).

Ὡς ἐκ τούτου πᾶν ὅτι ἐπὶ τῆς γῆς εἶνε κινήτων ἀνατινάσσεται, οἰκίαι ἀνεκσθένδονίζονται μετὰ τῶν θεμελίων αὐτῶν καὶ βράχοι πλώριοι χορεύουσιν. Οὕτω κατὰ τὸν σεισμὸν τῆς Ριόμβας μ.β.α. τῷ 1797, λέγεται, ὅτι πολλοὶ νεκροὶ τῶν ἐν τῷ νεκροταφείῳ τεθαμμένων ἀνεβλήθησαν ἐκ τῶν τάφων αὐτῶν καὶ ἐρρίθησαν ἐπὶ τινος λῶφου, ἐκείθεν τοῦ ποταμοῦ κειμένοι. Ἐν Port-Royal τῆς Ἰαμαϊκῆς, κατὰ τὸν σεισμὸν τῆς 7ης Ἰουνίου τοῦ 1792, οἱ ἄνθρωποι, οἵτινες ἔχον συναθροισθῆν ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἀνερρίθησαν διὰ τοῦ ἀέρος εἰς τὸν παρακειμένον λίμνα καὶ ἐπνίγησαν. Κατὰ τὸν σεισμὸν τῆς Καλαβρίας τῆς 20ης Μαρτίου τοῦ 1783 εἶδον

ὁ Χάμιλτων τὰ γρανητικὰ τῆς χώρας ὅρη νὰ χορεύωσι, τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰς οἰκίας νὰ ἀναρρίπτονται ἀλλοχού, τοὺς δὲ λίθους τῶν λιθοστρώτων νὰ ἐκσθένδονίζωνται πρὸς τὸν οὐρανόν, ὥστερ' οἰκίαι τηλεδύλου. Κατὰ τὸν σεισμὸν τῆς Χιλῆς ἰσθὸς ἐμπεινυγμένης ἐν τῇ γῇ εἰς 40 μέτρα βάθους ἀνεβλήθη πολὺ μακρὴν. Τοιοῦτος καθέτος σεισμὸς ὑπῆρξε καὶ ὁ σεισμὸς τῆς Χίου τοῦ 1881, ὡς καὶ οἱ τῆς Καζαμτζιόλης τῷ 1881 καὶ 1883, οὗς κατωτέρω θέλωμεν συντόμως περιγράψαι.

Ἀπὸ τοῦ ἐπικέντρου οἱ συντιναγμοὶ μεταδίδονται περαιτέρω κυματοειδῶς καὶ παράγουσι τοὺς λεγομένους κυματοειδεῖς ἢ κοσκινίστας σεισμούς, καθ' οὓς ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς ὁμοιάζει πρὸς κυμαίνοντιν θάλασσαν, καὶ ἐνίοτε τοσοῦτον ἰσχυρῶς, ὥστε τὰ κτήνη καθίστανται καὶ ὁρατά.

Οὕτω κατὰ τὸν σεισμὸν τῆς Καλαβρίας τοῦ 1783 τὰ δένδρα ἐκλινον τοσοῦτον ἰσχυρῶς ὥστε οἱ κλάδοι αὐτῶν προσκρούοντες ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐὼλυντο. Ἐν Μισσοῦρ τῷ 1811 τὰ δάση ἐκυμαίνοντο ὥστερ' οἱ στῆχες ἄρου, ὅταν πνέει ἄνεμος. Κατὰ τὸν σεισμὸν τῆς Καβάρας τῆς 26 Μαρτίου τοῦ 1812 τὸ ἔδαφος ὁμοιάζει πρὸς καλῶν ὕδωρ. Ἐπὶ τῆς νήσου Μαί-δρας, σεισμὸς γενομένου τῷ 1851, παρετηρήθη ἐν τῷ ὁλοστασίῳ τῆς πόλεως, ὅτι τὰ πρὸς τὸν δυτικὸν τοῖχον κεκλιμένα ὄπλα κατέπεσον, τὰ δὲ πρὸς τὸν ἀνατολικὸν ἔμειναν ἐν τῇ θέσει αὐτῶν. Κωδο-νοστάσια συνήθως καταπίπτουσιν ὡς μία μάζα, ἐνίοτε δὲ μία μόνον τούτων γωνία ἐναπομένει, ὡς τοῦτο συνέβη κατὰ τὸν σεισμὸν τῆς Καλαβρίας ἐπὶ τοῦ κωδωνοσταδίου τῆς Ἀγίας Δομνίκας ἐν Μοντεμοῦρρο. Ἄν οἰκίας τινος αἱ γωνίαι εὐγυ-σκωνται κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ σεισμοῦ, τότε καταπίπτει ἡ ἀντίθετος ταύτης γωνία, ὡς τοῦτο συνέβη ἐπὶ τῆς μετρίσσεως τοῦ Πατέρου ἐν Καλαβρίᾳ κατὰ τὸν σεισμὸν τοῦ 1857. Κατὰ τὸν σεισμὸν τῆς Θεσσαλίας, τὸν ἐπισυνέχοντα τῇ 74 Δεκεμβρίου τοῦ 1891, πολλοὶ οἰκίαι τῆς Λαρίσης ἐκλινον ὥστερ' ὁ κάλαμος τὰ δὲ δένδρα τῆς δεινροστοχίας προσέκλινον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Οἱ σεισμοὶ δ' οὗτοι εἶνε τότε λίαν καταστρεπτικοί, ὅταν τὸ κύρωμα ἢ τὸ ὅρος τοῦ κύματος ἦν ἐπὶ τὸν βόρειον, βαθεῖα δὲ ἡ κοιλία τούτου τοῖχοι οἰκίαν κείμενοι παραλλήλως τοῦ κύματος καταπίπτουσι, καθέτως δὲ ρήγνυνται. Οὕτω κατὰ τὸν σεισμὸν τοῦ Αἰγίου τοῦ 1861 οἱ τοῖχοι τοῦ δημοτικοῦ σχολείου ἐν Παλαξειδίῳ ἴπνοιζαν καὶ ἡ στέγη κατέπεσε καὶ ἡ-θελὸν φονεύσει ἅπαντας τοὺς ἐντὸς τότε εὐρισκόμε-νους μαθητάς, ἂν οἱ τοῖχοι δὲν ἐπ' ἀντήκοντο ταχέως εἰς τὴν προτέραν αὐτῶν. Οἶκον, ὅπως ἐμποδίσαν οὕτω τὴν μέγαν τῶν κεφαλῶν τῶν παίδων κατέπτω-σιν τῆς στέγης, ἥτις ἔμεινε ἐν περιπτῷ μέτρῳ ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς τῶν πτωχῶν μαθητῶν. Ἐν Χίῳ (1881) τὸ κύμα ἴπτο τοσοῦτον ὕψηλόν, ὥστε τοξύλιον ὄμα (τοξάριον) ἐπαύλεως τινος, εἰς ἐρείπια μεταβλήθει-σθαι, τὸ ἔρριπεν εἰς τὴν ἀντίπεραν τοῦ παρακειμένου χειμάρρου ὄχθον, 16 μέτρα πλάτος ἔχοντος, χωρὶς νὰ πᾶθῃ βλάβην τινά, αἱ ἐπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν στή-μιν τοῦ σεισμοῦ τὰ ἄνω πατίζουσαι δύο νεάνιδες.

Λίαν περιέργοι εἶνε οἱ εἰς τινὰς περιπτώσεις πα-ρατηρηθέντες κυκλωτέρες ἢ κατὰ δυνάμιν.

μὲν ἡ στρόβιλον σεισμοί, οἵτινες εἶνε κατὰ-στρεπτικώτατοι καὶ ἀποτέλεσμα καθέτων ἢ κυματο-ειδῶν συντιναγμῶν. Τοιαῦται στρόβιλοι εἶδεις κινή-σεις παρετηρήθησαν τῷ 1880 κατὰ τὸν σεισμὸν τῆς Ἀγιάδας, ἐν τῷ νεκροταφείῳ τῆς ὁποίας εἶδον, ὅτι αἱ πλάκες τῶν τάφων εἶχον περιστρεφθῆν ἐκ Β πρὸς Ν περὶ τὰς 100—250°. Ὅμοιος τοιαῦται κινή-σεις παρετηρήθησαν ἐν Ζακύνθῳ τῇ 29η/17 Δε-κεμβρίου τοῦ 1820, ἐν Χίῳ τῇ 22 Μαρτίου 1881, ἐν Μεσσηνίᾳ τῇ 15 Αὐγούστου 1888 καὶ ἐν Αἰ-γίῳ τῇ 30 Αὐγούστου 1888. Τὴν αὐτὴν περὶ ἄξονα περιστρεφθῆν ἐπιτυγνύων λίθων παρετήρησα ἐν τῷ νεκροταφείῳ τῆς Ζακύνθου κατὰ τὸν τελευταῖον αὐ-τῆς σεισμὸν.

Κατὰ τὸν σεισμὸν τῆς Καλαβρίας τοῦ 1783 οἱ λί-θοι ὁδελάκου ἰσταμένου πρὸ τοῦ μογαστηρίου τοῦ Ἀγ. Στεφάνου καὶ Βόσκου περιεστρέθησαν περὶ ἴδιον ἕκαστος ἄξονα, τὸ βάθρον ὅμως ἔμειναν ἀκίνητον. Ἐπίσης κυκλωτέρες σεισμοὶ παρετηρή-θησαν ἐν Μαίῳ καὶ ἐν Ἀχέῳ (Ἀκτιόγρονον) τῷ 1878 ὑπὸ τῶν ὁποίων περιεστρέθη κατὰ τινὰς μοί-ρας τὸ ἀγαλμα τῆς μετώπης τοῦ πολυτελεῖου. Ἐνίο-τε παρατηροῦνται καὶ σεισμοὶ λίαν πολὺπλοκοί, προσκίπτοντες κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐκ συγαντω-μένων πολλῶν κυματοειδῶν, ὅτε τὸ ἔδαφος ὁμοιά-ζει πρὸς θάλασσαν ἐν δίνῃ εὐρισκόμενῃ.

Λίαν δὲ οὐσιώδεις διὰ τὴν ἐξήγησιν τῶν σεισμῶν εἶνε ὁ προσδιορισμὸς τῆς διευθύνσεως αὐτῶν καὶ ἡ διάρκειά ὡς καὶ ὁ χρόνος, καθ' ὃν ἐπέρχονται. Τοῦ-το δὲ ἐπιτυγχάνεται διὰ τῶν λεγομένων σεισμολο-σκοπίων ἢ σεισμολογῶν, ὧν τὸ ἀπλούστε-ρον εἶνε ἐκτερεῖς κοινόν, κρημνόμενον ἀπὸ τῆς ὁ-ροφῆς.

Καίτοι δὲ συχνότατα ὑπὸ δεινῶν σεισμῶν πάσχοι-σι πολλοὶ ἐπαρχίαι τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους, οὐδεμία πρὸς οὐκ ἐπὶ τὴν ἐπιστημονικὴν ἐξερευνήσιν τοῦ φαινομένου τούτου οὐδὲ συντρέχουσι τοὺς ἐπι-θυμούντας νὰ ἀσχοληθῶσιν εἰς τοιαύτας μελέτας, οἱ δὲ κάτοικοι ἐξακολουθοῦσιν οἰκοδομοῦντες τοὺς οἰ-κούς καὶ ναοὺς αὐτῶν λίαν ἐλαττωματικῶς, πρὸς-παθοῦντες νὰ μνησθῶσι τὸ οἰκοδομικὸν τῆς προ-τεροῦς δόξης, ἥτις εὐτυχῶς εἶνε χώρα δόξαι-στος διότι ἂν αἱ Ἀθῆναι ἐδείκνυντο ὡς αἱ Πάτραι, αἱ Θῆβαι ἢ ἡ Ζακύνθος ἡδὲ ἐντὸς ὀλίγων δευ-τερολέπτων μεταβληθῆν εἰς σωρὸν ἐρείπων καὶ πτω-μῶν.

Καὶ ὅμως πρὸ 30 καὶ πλέον ἔτων ὁ σὸφός τοῦ Σι-γαίου ἀστεροσκοπεῖον διευθυντής, ὁ Γούλιος Σμιτ, περιγράφων τὸν σεισμὸν τοῦ Αἰγίου τοῦ 1861, ἐξέθε-σεν ἐν τῇ πραγματείᾳ τοῦ ἐκείνου, ἥς καὶ ἑλληνικῇ ὑπάρχει μετὰφρασίς, καὶ σοφωτάτας συμβουλὰς περὶ τοῦ τρόπου καθ' ὃν πρέπει νὰ κτιζονται αἱ οἰκίαι.

Δυστυχῶς δὲν ἐλήφθησαν αὐταὶ ὑπ' ὕψιν, οὐδὲ ἴσθον εἶδεν τὸ πλῆρωμα τοῦ χρόνου, ὅπως ἐπιστή-σωμεν τὴν προδοχὴν ἡμῶν εἰς τοιαύτας ἐπιστημονι-κάς μελέτας. Μὴ φανῇ λοιπὸν ἡμῖν παράδοξον, ἂν λέγω, ὅτι ταχέως δὲ ληθμονῶν ἡ πανωλεθρία τῆς Ζακύνθου καὶ τῶν Θησῶν, καὶ τότε πάλιν δὲ ἐνδυ-μνηθῶμεν τοὺς σεισμούς, ὅταν νῦν ἐπὶ ἐλθὼν καταστροφῇ.

Οὐδὲν διὰ τοὺς σεισμούς ὑπάρχει προειννοῦσα.

Συνήθως οὗτοι ἐξαγγέλλονται δι' ὑποχρόνιον

βρόμων, άκουσμένων μικρόν τινα χρόνον πρό αὐτῶν, ἢ συγχρόνως ἢ μετ' αὐτοῦς. Οἱ ὑποχθόνιοι δὲ οὗτοι βρόμοι εἶνε διάφοροι· ὅτε μὲν ὁμοιάζουσιν πρὸς ψόφους τρικυμῶδους ἀνέμου, ὅτε πρὸς κιθαγγὴν ὑπὸ δαιμόνων παρασσομένων ἀλύσεων, ἢ ἐπὶ λιθοστρώτου συρομένων ἁμαξῶν, ἢ πρὸς ἤχον ἀπείρων τιμπάνων, τριζοδῶν, βροντῶν, συντριβομένων ἀγγείων, ἢ πρὸς συριγγῶν ἀτμομηχανῆς ἢ τριγμούς πυρκαϊδῆς. Ἀκούονται δὲ ἐκ μεγάλης ἀποστάσεως. Ὑπὸ τοιούτων ὑποχθονίων βρόμων συνωδεύοντο οἱ σεισμοὶ τῆς Ζακύνθου καὶ τῶν Θηβῶν.

Ἐνίστα τοὺς σεισμούς παρακολουθοῦσιν ὁμίχλαι καὶ καταιγίδες καὶ ἄλλα μετεωρολογικὰ φαινόμενα, ἀλλὰ ταῦτα οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσι πρὸς τοὺς σεισμούς.

Διηγοῦνται ὅτι καὶ ζῷά τινα πρὸ τοῦ σεισμοῦ καταλαμβάνονται ὑπὸ τινος ἀνησυχίας ὥς νὰ προαισθάνωνται τὸ δεινόν· π. χ. κύνες, ἵπποι, θαῦραι, ὄφεις, κροκόδειλοι κτλ.

Μεταδίδονται δὲ οἱ σεισμοὶ περαιτέρω μετὰ ταχύτητος 500, 1000 καὶ πλέον μέτρων ἀνὰ πᾶν δευτερον λεπτόν τῆς ὥρας ἀναλόγως τῆς φύσεως τοῦ σεισμοῦ καὶ περὶ τῶν Πατρῶν τῆς 13/25 Αὐγούστου 1889 ἐγένετο αἰσθητὸς καὶ ἐν Βερολίνῳ διὰ τῆς στάθμης τοῦ ἐκεῖ ἀστεροσκοπείου, ὑπελογισθὲν δὲ ὅτι οἱ κραδασμοὶ αὐτοῦ διέτρεξαν ἀνὰ δευτερολέπτον 83 χιλιομ.

Ἡ διάρκεια τῶν σεισμῶν εὐτυχῶς εἶνε ὀλιγίστων δευτερολέπτων, σπανίως δὲ πρωτολέπτων. Ὁ σεισμός τῆς Καρδάκας ἤρχισε διὰ κραδασμοῦ 5—6 δευτερολέπτων, ὑπὸ τοῦ ὑποίου ἐκινήθησαν οἱ κώδωνες τῶν ἐκκλησιῶν, τοῦτον παρρηκολεύθησαν ἑτερος, διπλάσιον χρόνον διαρκέσας, κατὰ τὸν ὅποιον τὸ ἔδαφος ὁμοιάζε πρὸς κυμαίνουμένην θαλάσσαν, τέλος ἐπῆλθε κῆθετος συντιναγμός 3"—4", ἐπενεγκὼν τελεῖαν καταστροφὴν. Κατὰ τὸν σεισμόν τῆς Λισσαβῶνος ὁ πρῶτος συντιναγμός διήρκεσε 5", καταργήσας τοὺς ναοὺς καὶ τὰ μεγάλα οἰκοδομήματα· τοῦτον ἐντὸς ὀλίγου χρόνου παρρηκολεύθησαν ἑτερος βραχύτατος, καταστρέψας τὴν πόλιν ἐκ θεμελίων. Κατὰ τὸν σεισμόν τῆς Καζαμτζιόλας τοῦ 1883 εἰς καὶ μόνον κῆθετος συντιναγμός κατέστρεψε τὴν πόλιν.

Οἱ πλείστοι τῶν καταστρεπτικῶν σεισμῶν δὲν συντινασσοῦσιν ἀπᾶς τὸ ἔδαφος μετὰ τὴν καταστροφὴν, ἀλλ' ἐπαναλαμβάνουσι τοὺς συντιναγμούς αὐτῶν ἐπὶ μακρὸν χρόνον καὶ κατὰ διαλείμματα, διαρκούντες μῆνας ἢ καὶ ἔτη.

Κατὰ τὸν σεισμόν τοῦ 1853 τὸν καταστρέψαντα τὰς Θήβας οἱ συντιναγμοὶ τοῦ ἔδαφους ἐξακολούθουν ἐπὶ 15 μῆνας. Κατὰ τὸν τῆς Φωκίδος τοῦ 1871 ἐξηκολούθουν ἐπὶ 3 1/2 ἔτη, κατὰ τὰ ὅποια ἐγένοντο αἰσθητοὶ περὶ τὰς 600, 000 συντιναγμοί. Τὸ αὐτὸ παρρηκολεῖται καὶ κατὰ τὸν σεισμόν τῆς Χίου τοῦ 1881, παρατηρεῖται δὲ καὶ νῦν ἐν Ζακύνθῳ καὶ Θήβαις.

Τὸ μέγεθος δὲ τῆς ὑπὸ τινος σεισμοῦ σεισμένης χώρας εἶνε διάφορον. Οὕτω εὐρέθι, ὅτι ὁ σεισμός τῆς Λισσαβῶνος ἔδειξεν ἐπιφανέαν γῆς 100, 000 τετραγ. γεωγρ. μιλίων, ὁ τῆς Κεφαλληνίας (1867) 5,950 τετραγ. γεωγρ. μιλ., ὁ τῆς Φωκίδος 2,375

τετρ. γ. μ. καὶ ὁ τῆς Μεσσηνίας τοῦ 1886 κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς ἡμῶν 18,000 τετρ. γ. μ. Κατὰ τὸν τελευταῖον τῶν Θηβῶν σεισμόν ἐδεῖσθαι χώρα, ἥς τὸ ἐμβαδὸν ἦτο 102,000 τετραγ. χιλιομέτρων.

Ἐπὶ τῇ βάσει παρατηρητέων τινῶν δύνανται οἱ γεωλόγοι νὰ ὑπολογίζωσι τὴν βαρύτητα ἐν ἡ ἐδρεῖται ἡ σεισμογόνος αἰτία. Εὐθρον δὲ ὅτι ἡ βαρύτης αὕτη δὲν εἶνε μεγάλη σχετικῶς, ἥτοι 9,000 μέχρι 40,000 μέτρων. Ἐπομένως ἡ σεισμογόνος αἰτία δὲν ἐδρεῖται ἐν τῇ τετνηκῇ τῆς γῆς τρυφῇ, ὥς ἄλλοτε ἐπιστεῦετο, ἀλλ' ἐν αὐτῇ τῇ στερεῇ αὐτῆς ἡλκοῖ. Εὐθρον δὲ δι' ὑπολογισμοῦ ὅτι ὁ τελευταῖος τῆς Ζακύνθου σεισμός εἶχε τὸ κέντρον αὐτοῦ μεταξὺ Ζακύνθου καὶ Πελοποννήσου εἰς βάθος 20 χιλιομέτρων, ὁ δὲ τῶν Θηβῶν, εἰσὼν ὑπὸ τὸν λόφον τῆς Καδμείας εἰς βάθος 12,000 χιλιομέτρων περίπου.

Ὅταν τὸ ἔδαφος εἶνε βραχώδες καὶ συμπαγὲς οἱ κραδασμοὶ ἐν αὐτῷ μεταδίδονται ὁμοειδῶς, ὀλιγώτερον δὲ βλάπτονται τὰ ἐπὶ τοῦτου ἐκτιμώμενα οἰκήματα· ὅταν ὅμως τὸ ἔδαφος ᾖνε ψαθυρόν, ἐξ ἄμμου καὶ κρηκαλῶν συνιστάμενον, ὥς εἶνε τὸ τοῦ Αἰγίου καὶ Πατρῶν, τότε αἱ καταστροφαὶ μέγισται, διότι τότε τὰ κτίρια κατασκάπτονται ἐκ θεμελίων ὑπὸ τῆς ὑποχθονίου δυνάμεως.

Οἱ ἰσχυροὶ σεισμοὶ ἀνήκουσιν εἰς τὰ καταστρεπτικώτατα τῶν φυσικῶν φαινομένων, διότι ὀλίγοις κραδασμοῖς εἶνε ἱκανοὶ δεινότητάς νὰ ἐπενέγκωσι καταστροφάς. Ἡ πόλις Μενδόζα ἐντὸς ἐνὸς λεπτοῦ, κατὰ τὸν σεισμόν τοῦ 1861, ὀλόκληρος καταστράφη. Κατὰ τὸν σεισμόν τῆς Λισσαβῶνος τοῦ 1755 ἐφηνεῦθησαν 60,000 ἀνθρώπων.

Κατὰ τοὺς σεισμούς σχηματίζονται καὶ χάσματα ἢ ρήγματα, ἅτινα μένουσιν ἢ χαίνοντα ἢ κλείουσι πάλιν. Τὸ πλάτος δ' αὐτῶν εἶνε πολλῶς μέγα, ὥστε καὶ οἰκίαι καὶ δῶρα καὶ ἀνθρώποι ἐγκατακρημνίζονται καὶ καταπίνονται ὑπ' αὐτῶν. Ὁ Στραβὼν διηγείται ὅτι ἡ πόλις Βοῦρα, ἥτις ἦτο πόλις μισόγειος, πρὸς τὰ ἀριστερὰ τοῦ Ἑραδίου ποταμοῦ, παρὰ τὸ Αἶγιον κείμενη, κατεπύθη σύμπασα ὑπὸ χάσματος γῆς, τὴν νύκτα σεισμοῦ γενομένου. Συγχρόνως τότε κατεποντίσθη καὶ ἡ πόλις Τελίκη.

Ὁ ἱστορικός Προκόπιος ἀναφέρει ὅτι τῷ 551 μ.Χ. Ἰουλ. 5ῃ μέγιστος σεισμός ἐγένετο ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τοῦ ὁποῦν κατεστράφησαν αἱ Πάτρας, ἡ Νάυπακτος, ἡ Κορώνεια, ἡ Χαίρωνεια κτλ. ἐγεννήθησαν δὲ καὶ γῆς χάσματα καὶ θαλάσσης ἐπιβρομαὶ ἐν τῇ Μαλιακῇ κόλπῳ, ἀπωλέσθησαν δὲ καὶ πλείστοι ἀνθρώποι.

Κατὰ τοὺς ἰσχυροὺς σεισμούς χάσται, ὧν τὸ ἔδαφος ψαθυρόν καὶ ποταμώχωστον, πᾶσχοι καὶ πολλὰς καταλίσσονται, καὶ ἂν κείνται πλῆθιον θαλάσσης, μέρος αὐτῶν θαλάσσειται. Ὑπὸ τοιούτου παθήματος κατεστράφη ἡ πόλις Τελίκη. Οὐδέποτε ὅμως συμβαίνουσι καθολικαὶ συνιζήσεις ἢ καταβυθίσεις μεγάλων τῆς γῆς τμημάτων, ὥς ἐσχάτως διεδόθη ἐπὶ ὀλόκληρος ἡ Ζάκυνθος προέκτειται νὰ καταποντισθῇ.

Ἐπὶ χωρῶν δὲ ποταμώχωστον σχηματίζονται ρήγματα πολλὰ, δι' ὧν ἀναβαλλόνται ὑπόγεια θάλας, βόρβορος, ἄμμος καὶ πηλός, ἀποτελοῦντες μικροὺς κώνους, ὧν ἡ κορυφή κορυφῇ φέρει ὕδωρ ἰριδίζον ὑπὸ ὀφειδίου τοῦ σιδήρου. Πολλὰς ἡ ποσότης τῶν ὑδά-

των εἶνε τοσοῦτο μεγάλη ὥστε καὶ λίμναι σχηματίζονται ὑπὸ τοῦ ἐκ τῆς ἀδύσσου ἀνεκθλιβομένου ὕδατος.

Κατολίσθησις συνέβη ἐν Αἰγίῳ κατὰ τὸν σεισμόν τοῦ 1861, ἀνεκθλίψις δὲ ὑδάτων κατὰ τὸν αὐτὸν σεισμόν ἐν Ἀχαΐᾳ ὥς καὶ ἐν Καλαβρίᾳ κατὰ τὸν σεισμόν τοῦ 1783.

Κ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

καθηγητὴς τοῦ ἐν Ἀθῶναις πανταρχείου.

(Ἀκολουθεῖ).

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ.

Νόρμα

μελόδραμα εἰς πράξεις δύο. Ἐκ Soumet, Belmontet καὶ Romani. Μέλ.ος Bellini. Μετάφρασις Ἑμμετρος.

Φίλοι, μεταφράσας ἄλλοτε τὸ κείμενον τοῦ ἀριστοῦργηματος τοῦ Bellini χάριν τοῦ ποτὲ ἡμετέρου μελοδραματικοῦ θιάσου Καραγιάννη, τοῦ ἀτυχῶς διαλυθέντος, ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ ἡμῶν ἐπαμφην ἡμῶν αὐτὸ πρὸς δημοσίευσιν ἐν ταῖς στήλας ταύταις. Τὸ φέρον τὸ ὄνομα τῆς θυγατρὸς τῶν Δρυϊδῶν μελοδραμα, ὅπερ πολλάκις ἤκουσαν ἐκτελούμενον οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται ἐπὶ σκηνῆς, εἶνε, ὥς εἴπομεν, τὸ ἀριστοῦργημα τοῦ κατὰ τὰς ἀρχὰς (1802—1835) τοῦ παρόντος αἵματος ἀκμάσαντος Σικελιώτου μελοποιῦ Bellini. Ὅτι δὲ ἡ Νόρμα εἶνε τὸ ἀριστοῦργημα αὐτοῦ, τοῦτο αὐτὴς αὐτὸς διεκήρυξε, διότι ἐρωτηθεὶς ὑπὸ κυρίας τινὸς ἐν Παρισίῳ: ποῦν τῶν μελοδραμάτων αὐτοῦ θεωρεῖ ὡς τὸ ἀριστον, τὸ μὲν πρῶτον ἀπήντησεν ἐπιφυλακτικῶς καὶ ἀπέφυγε νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν γενομένην αὐτῷ αἰτήσιν, ἀλλὰ τῆς κυρίας αὐτῆς ἐρωτησάσης: «Ἄν ἐταξιδεύετε διὰ θαλάσσης ἔχοντες παρ' ἡμῶν καὶ τὰ ὑμέτερα ἔργα, τὰ δὲ πλοῖον ἐναυάζει...». — «Ἄ! ἀνεμώνησεν ὁδός, ἀναχαίτισας αὐτήν, ὅς κατέλειπον τὰ πάντα θπὼς σώσω τὴν Νόρμαν». Ἡ Νόρμα συνετέθη μετὰ τὴν Sonnambula, ἥς τὸ σχῆμα ὑπεδόθη ἡ μεγάλη τραγωδία Pasta· φαίνεται δ' ὅτι συντελεῖς ὁ Bellini τὴν Νόρμαν αὐτὴν ἐν νῆϊ εἶγεν. Ἡ ὑπόθεσις ἐλήφθη ἐκ τοῦ Romani ἐκ τινος δράματος τῶν Α. Soumet καὶ Belmontet, διδυχθέντος ἐν τῇ Ὠδείῳ τῶν Παρισίων. Τὸ μελόδραμα ἐξετελέσθη τὸ πρῶτον ἐν Μεδιολάνῳ τῇ 14/26 δεκεμβρίου 1831 καὶ ἐν τῇ ἰταλικῇ θεάτρῳ ἐν Παρισίῳ τῇ 20/8 δεκεμβρίου 1835. Τὸ μουσικηρῶδες πάθος τῆς Νόρμας, θυγατρὸς τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν Δρυϊδῶν, πρὸς τὸν ἀνθύπατον Πολλίωνα, ὅστις προηγεῖτο αὐτῆς τὴν Ἀδελφίσαν (Adalgisa) ἐστὶν ἡ βῆσις ἐφ' ἣς πλέκεται ἡ ὅλη ὑπόθεσις, παρέχει δὲ πᾶσιν λίαν πρόσφορον τῇ μουσικῇ. Τὸ πρόσωπον τῆς Νόρμας ἐστὶ τῶν δυσχερεστάτων, ὑπεδύθησαν δ' αὐτὸ ἐκεῖ di primo. cartello, ὡς ἡ Pasta, ἡ Giulia

Grici, Malibran, Patti καὶ λοιπαί. Ἄλλ' ἔτι καὶ νῦν οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ δραματολογίου σάδεις τῶν μεγάλων Μελοδραμάτων ἐλλείπει, ἀλλὰ καὶ αἱ κρίσεις τῶν ἀσίδων ἐπιδοκίμουνται τὴν τεχνικὴν αὐτῶν τελείωσιν, πρὸς τῇ Ροζίνᾳ καὶ Ίουδαίᾳ καὶ Ἀφρικανῇ καὶ Μαργαρίτῃ καὶ Ἀιδᾷ, περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς Νόρμας ἀντιφιλοτιμούμεναι. Εἰκότως· κατ' ἐκείνο μὲν, ὅσοι ἡ Νόρμα, ὡς τὰ τελειότατα τῶν ἀριστοῦργημάτων παντὸς αἰῶνος πρόκειται ὑπογραμμὸς ἐν αἰῶσις ἰδέας διὰ τῶν ἀπλουσίων τῆς τέχνης μέσων περινομένης· κατὰ τοῦτο δέ, διότι ἐν τῇ Νόρμᾳ δύναται νὰ ἐπιδείξῃ ἡ αἰδέας τὴν ἐντασιν, τὴν εὐκαμψίαν, τὴν ἀντοχήν, τὴν γλυκύτητα τῆς φωνῆς, τὰ κοῦσιν, κατὰ τὴν Σοφίλειον Ἠλέκτραν, ἀκόρεστον οἰμωγὴν, ἀναβαίνουσα καὶ καταβαίνουσα ὅλην τὴν κλίμακα τῶν ἀκρωτείων παθῶν ἀπὸ τῶν βαρυφθόγγων καὶ ἄγρων τόνων Ἱερρείας λαοῦς κυβερνώσης μέχρι τῶν ἀπελπίδων γόων μητρὸς παιδοκτόνου, ἀπὸ τῶν ἀγρίων κραυγῶν καὶ ἄγρων παρηγορησιμῆς ζηλοτύπου ἐρωμένης μέχρι τῶν τακερῶν φηγῶν μητρὸς περισωζούσης τὰ τέκνα, μέχρι τῆς ἀπεγνωσμένης χαρῆς γυναικὸς συνδεμένης αἰωνίως τῷ ἐραστῇ διὰ τῆς αὐτῆς πυρῆς. Ἀπαιτεῖται δὲ νὰ ᾖ καὶ κρατίστη τραγωδία. Ἀλλὰ προκειμένου ἐνταῦθα οὐχὶ περὶ τοῦ μέλους, ἀλλὰ περὶ τῶν ἐπῶν τοῦ Romani, τὴν λόγον στρέφωμεν εἰς αὐτά, καὶ σημειώμεθα ὅτι ὁ φιλόκαλος μεταφραστὴς, μύστης τῆς μουσικῆς καὶ λάτρης ὧν, εὐχάισε τὴν μετάφρασιν αὐτοῦ ἐπ' αὐτῆς τῆς ἰταλικῆς partition, ἢ αἰθερὴ χρησιμίστη ἐν τῇ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐκτελεσθῇ τοῦ ὅλου μελοδραματός. Ἐκ τούτου φανερὸν ὅτι πολλὰς δυσχερείας ἔδει νὰ ὑπερικήσῃ μεταφράων στίχον πρὸς στίχον καὶ συλλαβὴν πρὸς συλλαβὴν τὸ κείμενον. Πρὸς ἐπιτυχίαν δὲ τοῦ σκοποῦ ἐν πολλοῖς ἔνευ βλάβης, νομίζομεν, τοῦ πρωτοτύπου ἐτηρηθῇ οὐχὶ ἡ λέξις ἀλλ' ὁ νόθος αὐτοῦ. Οἱ γινώσκοντες τὸ κείμενον ἰταλίστι ἢ γαλλίστι ἀνυμολογήσουσι τὸ ἐπιτυχὲς τοῦ ἔργου τοῦ εὐσυνειδήτου μεταφραστοῦ, οἱ δὲ μὴ γινώσκοντες αὐτὸ ἢ εἰς ἀκοῆς ἐκ τοῦ θεάτρου θὰ δύνωνται ἀσφαλῶς νὰ παρακολουθῶσι τῷ μελοδραματικῷ, ἀκροῦμενοι τῆς μουσικῆς καὶ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἔχοντες ἑλληνικὴν κείμενον. Συγχαιρόντες δὲ τῷ φιλοτέχνῳ παρασκευαστῇ ἐλληνικῶν κειμένων παρακαλοῦμεν αὐτὸν ὅπως καὶ ἑτέροις μελοδραματικῶν κειμένων τοιαύτην παράσχῃ ἡμῖν παράφρασιν καὶ μὴ παύσῃται ἀσχολούμενος περὶ ὁ ἀσχολεῖται ἔργον, συντελῶν οὕτω εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ καλλιτεχνικοῦ παρ' ἡμῖν αἰσθήματος. Εὐχόμεθα δ' ἐν τέλει ὅπως ὅσον οἶον τόχιον συγκροτηθῇ νέος ἑλληνικὸς μελοδραματικὸς θιάσος, ὅστις εὐρήσῃ μετάφρασιν ὁμοειδῆ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἐκ τῶν ἀριστοῦργημάτων τῆς ἰταλικῆς Μούσης.

Ἡ Σύναξις.

ΠΡΟΣΩΠΑ.

Πολλίων, ἀνθύπατος ρωμαῖος ἐν Γαλατίᾳ.
 Ὀρόδετος, κορυθαῖος τῶν Δρυϊδῶν.
 Νόρμα, Δρυϊδὴς προφήτις, θυγάτηρ τοῦ Ὀροδέτου.
 Ἀδαλγίδα, νεαρὰ νεωκόρος ἐν τῷ ναφ τοῦ Ἰρμινδοῦλ.
 Κλοτίλδην, ἐμπιστος τῆς Νόρμας.
 Φλάβιος, εταῖρος, τοῦ Πολλίωνος.
 Ἄνθ παῖδες, υἱοὶ τῆς Νόρμας καὶ τοῦ Πολλίωνος.

Δρυῖδαι, Βάρδοι, Νεωκόροι, Ἰέρειαι,
 Μαχηταὶ καὶ στρατιῶται γαλάται.

Ἡ πρῶξις ὑπόκειται ἐν Γαλατίᾳ, ἐν τῷ ἱερῷ δά-
 σει καὶ ἐν τῷ ναφ τοῦ Ἰρμινδοῦλ.

ΠΡΑΞΕΙΣ Α'.

ΣΚΗΝΗ Α'.

Δάσος ἱερὸν τῶν Δρυϊδῶν. Ἐν τῷ μέσῳ ἡ ὄψις τοῦ Ἰρμινδοῦλ.
 παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς φαίνεται ἡ δρυϊδικὴ πέτρα ἡ χρη-
 σιμεύουσα ὡς βομός. Ἐκεῖθεν τοῦ δάσους λόφοι σύνδεσσοι.
 Νύξ. Μακρὸν πορὶ λάμποντα διὰ μέσου τῶν θάμνων.
 Ἰπὸ τὴν ἡχὸν τοῦ ἱεροῦ παιῖδες παρέρχονται τὰ στίγη τῶν
 Γαλλῶν· εἴτα ἡ πρῶτος τῶν Δρυϊδῶν τελευταῖος δ' Ὀρο-
 δετός μετὰ τῶν πρεσβυτέρων ἱερέων.

Ὀρόδετος. Δρυῖδαι εἰς λόφους ἀνέλθετε
 πρὸς θεὸν τῶν αἰθέρων·
 κύκλος θὰ λάμπῃ ἀργυροῦς·
 σελήνην νέαν ἡέρον,
 τὸν πρῶτον γελωτότης
 ὡς κόρης ἀγνωστῆς
 τρις θὰ σιμῶν μυστικῶς
 ὁ ἱερεὺς χαλκός.

Δρυῖδαι. Θὰ δρόμῃ ἡ Νόρμα τὸν δεπτὸν
 δρυὸς καρπὸν.

Ὁρ. Ναί! ἡ Νόρμα

Δρυ. Πρὸς νέας Ἰρμινδοῦλ σφαγὰς
 τὴν μάντιν σου παρόρμα
 σφοδρὰν αὐτῇ ἐμπνέων
 ἐχθρὰν πρὸς τὸν Ρωμαῖον
 καὶ τὴν μοιραῖαν πρὸς ἡμᾶς
 εἰρήνην καταργῶν.

Ὁρ. Ἐκ τούτων τῶν δεπτῶν δαδῶν
 ὀρμίτε! ὁ ἀνακράξῃ
 καὶ τῶν ἀρπάζων ἀετῶν
 τοὺς Κέλτας ὁ ἀπαλλάξῃ
 καὶ τὴν ἀσπίδα τύπτων,
 ὡς κεραυνὸς ἐνσκηπτῶν,
 Κεῖσάρων πύλιν τὴν αἰσχρὰν
 ἐκ βάθρων θὰ κλονῇ.

Πάντες. Σελήνη σπεῦσον νὰ φανῇ!
 ἡ Νόρμα προχωρεῖ.

Ἀπομακρύνονται ἅπαντες καὶ ἀφανίζονται εἰς τὸ δάσος. Ἀπὸ
 καιροῦ εἰς καιρὸν ἀντηχῶσιν ἀπῶδες αἱ φωναὶ τῶν ὄρμα δὲ
 παρέρχονται ἐπὶ τὴν σκηνὴν ὁ Φλάβιος καὶ ὁ Πολλίων προ-
 φυλακτικοί, ἐν ταῖς τῆς νύκτος αὐτῶν κακλυμέναι.

ΣΚΗΝΗ Β'.

Φλάβιος καὶ Πολλίων.

Πολ. Οὐδὲν ἀκούω· καὶ ἦδη τὸ ζοφώδες
 Φλ. δάσος κενόυται. — Ἄλλ' εἶναι κινδυνώδες
 Πολ. ἡ Νόρμα εἶπεν. — Πόσον μὲ ταράττει
 Φλ. τὸνομα τοῦτο! Πῶς! δυνατόν! φιλάττει!
 καὶ τῶν υἱῶν σου μήτηρ!

Πολ. Εἰς πάντα ψόγον
 οὐδένα ἔχω ν' ἀντιτάξω λόγον.
 Ἐρώτων νέων ἡλόγες
 μὲ πυρπολοῦσι· τὰς συνδουλιζέει θεὸς τις
 ἡθονῶν μου τὴν γαλήνην. Ἀδύσδου χάος
 ὁ τάλας βλέπω χαίνον ἐνώπιόν μου.
 Μὴ ἄλλην ἀγαπᾷς;

Φλ. Ἡσύχως λάλει.

Πολ. Νῦν ὅλον με . . . φλέγει ἄλλη.
 Ἡ Ἀδαλγίδα . . . ἀδρὸν γελῶν ἄνθος
 τῆς ἀγνοίας εἰκῶν. Τὸν αἰμοδόρον
 θεὸν ὑπερταῦσα, λαμπρὰ, ὡς ἄστρον
 ἐν οὐρανῷ ζοφώδει, ὥς διαχύνει.
 ὦ τλήμων φίλε! Καὶ ἐκείνη
 σου ἀντιγῆται;

Φλ. Οὕτως ἐλπίζω!

Πολ. Ἄλλ' ὅμως

Φλ. τὴν Νόρμαν δὲν ἠοδεῖται;

Πολ. Θανάτου μὲ τρόμος
 καὶ ἀγωνία κρατεῖ αἶψ' ὅτου εἶδον
 Φ. Π. Τὸ ὄναρ — Ἄ! λέγει! — ἐπὶ τῇ μνήμῃ φρίττω
 Πρὸ τοῦ βωμοῦ τῆς Κύπριδος
 ἐγγύς ἐμοῦ εἰς Ρώμην
 ἡ Ἀδαλγίδα ἴστατο
 μ' ἀνθοστέφῃ τὴν κόμην.
 Φαῖδρος ἡχῶν ὑμναῖος,
 ὁσμὴ θυμιαμάτων,
 τὰ πάντα μ' ἐξηπάτων
 κι' ἀνήσπαζόν με εἰς οὐρανόν.
 Ὅτ' αἰθνὴς φάσμα πελιδνόν
 ὡς θύελλα ἐνσκηπτῇ
 εὐρύς ὁ πέπλος Δρυϊδῶν
 ὡς νέφος τὸ καλύπτει.
 Σκηπτὸς προσβάλλει τὸν βωμὸν
 σκότος παντοῦ ἀπλοῦται,
 ὁ κόσμος πᾶς νεκροῦται,
 νεκρώσιμος διγῆ!
 Τὴν τρυφερὰν ἀπώλεσα
 ἐγγύθεν μου παρθένον,
 τοὺς θρήνους ἴκουσιν μακρὰν
 παιδίων σφαζομένων.
 Ὅτ' ἐκ τοῦ βάθους τοῦ ναοῦ
 φωνὴ βροντῶδης κρᾶζει·
 οὕτως ἡ Νόρμα κολάζει
 προδότην ἐραστὴν.
 (Ἀκούεται ὁ ἱερεὺς χαλκός)

Φλ. Παῦσον ἡ Νόρμα ἔρχεται
 Σπεῦσον· ἐδῶ προβαίνει.
 (Φωναὶ ἔσθων)

Ἀπόσπντε οἱ βεβηλοὶ
 Φαῖδρά σελήνη φαίνει.

Φλ. Σπεῦσον

Π. Θὰ μείνω.

Φ. Ἐλθε!

Π. μὴ δ' εὖρη τις ἐδῶ.

Π. Τῆς δυνάμεως τῶν ἄλλων
 ὑπερτέρα μὲ φυλλάττει.

Δίς. σοῦ ὁ ἔρως, ὦ φιλάττη,

μ' ἐνθαρρύνει μ' ὀδνεῖ.

Τοῦ θεοῦ τῶν δ' ἂν προδάλῃ

τὴν παρθένον νὰ μ' ἀρπάξῃ,

καίω τὰ φρικτὰ δάσκη

καὶ βωμὸν τὸν ἐναγῆ.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Δρυῖδαι, Ἰέρειαι, Μαχηταί, Βάρδοι, Νεωκόροι, Ἰεροῦται καὶ
 ἐν μέσῳ πάντων ὁ Ὀρόδετος.

Πάντες. Φθάνει ἡ Νόρμα· τῆς θείας τῆς κόμης
 τοὺς πλοκάμους στελὶς περιδέει·
 τὸ χρυσοῦν δρέπανόν της προχέει
 φέγγος ὡς ἡ Σελήνη φαίδρον.
 Ἐπεφάνη κ' εὐθὺς τῆς Ρώμης
 σκέπει ζόφος πυκνὸς τὸν αἰθέρα
 Ὡς κομήτης ἀνὰ τὸν αἰθέρα
 Ἰρμινδοῦλ σπείρει τρόμον περῶν.

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Νόρμα περιστοιχισμένη ὑπὸ τῶν Ἰεριδῶν. Αὐσέκμος, τοὺς κρο-
 τάρους ἐστεμμένη μὲ στελίδαι, καὶ φέρουσα ἐν χερσὶ χρυσοῦν
 δρέπανον. Ἀναβαίνει τὸ δρυϊδικὸν βῆμα καὶ στρέφει κύκλῳ
 τὸ βῆμα, ὡς ἐμπνευμένη. Εὐφραίνεται.

Νόρμα. Κραυγὰς ἀποστασίας! Κραυγὰς πολέμου,
 πλησίον τοῦ βωμοῦ, τίς ἐτόλμα νὰ ρήξῃ;
 Τίς ἀποκριθεὶς
 τῇ θεοπνεύστῳ Νόρμα — νὰ ὑποδείξῃ,
 τὸ μοιραῖον ζητῶν τέλος τῆς Ρώμης;
 Ἐργον δὲν εἶναι ἀνθρωπείας γνώμης.

Ὁρ. Ἄλλ' ἔως πότε θ' ἀπρακτῶμεν λοιπόν;

Μὴ δὲν καταπατοῦνται
 τὰ πατρίά μας δάσκη; Δὲν βεβηλοῦνται!
 οἱ ἄχραντοι βωμοὶ μας; Ἡ Βρέννου σπάθῃ
 πότε τοδοῦτον ἀδρανῆς — ἐστάθῃ;

Παν. Ἀπαξ ἀνασπασθεῖσα . . .

Νόρ. Πίπτει θραυσθεῖσα!

Θραυσθεῖσα! ναί!
 ἂν τις προῶρως ταύτην θραυσθῇ ἀνασπασθῇ.
 Ἡ ὥρα τῆς τιμωρίας ἀκόμη δὲν ἔχει φθάσῃ.
 Σιγαῖς τοὺς πελέκεις ἡ αἰχμὴ τῶν Ρω-
 μαίων
 ἀμβλύει ἐτι.

Παν. Καὶ σὺ τί προφητεύεις, τέρμα μοιραῖον;

Νόρ. Τὰς οὐρανίας δέλους διεξελθοῦσα,
 ἐν βῶλῳ τοῦ θανάτου τὸνομα γεγραμμένον
 τῆς Ρώμης βλέπω. Θ' ἀποθάνῃ ποτὲ
 ἀλλ' ἐξ οἰκείων ἀμαρτιῶν πεσοῦσα,
 καὶ σὺχ' ἐξ ἡμῶν. Μὴ θορυβεῖσθε!
 Πρὸς τὸν σκοπὸν χωρεῖ τὸ πεπρωμένον.

Στελίδαι δρέπω

καὶ πρὸς εἰρήνην προτρέπω

Δρέπει τὴν στελίδαι, ἣν αἱ ἱέρειαι συγκομίζουσιν ἐν κανότι. Ἡ
 Νόρμα προβαίνει εἰς τὸ προσκήμιον καὶ πάντες γονυπετοῦσιν.
 Ἡ Σελήνη λάμπει πλησιαιῶς.

Νόρ. Ἀγνωστῇ, ἐπαργυροῦσα
 τ' ἀγία μας ταῦτα δάσκη,
 στρέψον τόμῳ ἐν αἰγλῇ πάσῃ,

Χορός. Φασθήσοι, πρὸς ἡμᾶς.

Τὴν εἰρήνην περιφρουροῦσα,

αἰθερία, κ' ἐνταῦθα λάμπον.

καταδάσκα τῶν στέργων κέρψον

τὰς αἰμοχαρεῖς ὀρμάς.

Νόρ. Ἐπελῆσθον· νῦν τῶν βεβηλῶν

ἀς ἀποστραφῇ τὸ βλέμμα·

ἂν τὸ θεῖον δὲ ὀργίλον

ἀπαιτῇ Ρωμαίων αἷμα,

θ' ἀκουσθῇ ἐκ τοῦ ἀδύτου

ἡ βροντῶδης μου κραυγὴ.

Χ. Κράξον· πᾶς ἐναγῆς Ρωμαῖος

θὰ τελέσῃ ποινὰς δικαίας

πρῶτος πάντων δὲ θὰ δώσῃ

ὁ ἀνθύπατος αὐτός.

Ν. Ναί! νεκρός! τίς θὰ τὸν σώσῃ, . . .

ἀλλ' ὁ ἔρως αὐτοῦ φρουρός.

Ἐλθε μετὰ τῶν ἐρώτων

τῶν πρώτων σου κα' ἀδελῶν,

καὶ σοὶ πρὸς κόσμον ὅλον

ἐγὼ παρατατῶ.

Ὡραῖε ἐπανελθέ μοι

φαίδρας ἀκτίνας βάλλων,

καὶ πάντα μου πόθον ἄλλον

ἀσμένως παραιτῶ.

Χ. Νομήσεως ἡμέρα

πρὸς τί ἀργεῖς νὰ λάμψῃς

καὶ τὰς αἰχμὰς νὰ κάμψῃς

ἀσπλάγγων δυναστῶν;

Ν. Ἄ! στρέψον πάλιν,

ὡς τότε, ἡέρον

θερμὴν ἀγκάλιν

ἦμα μαρμαίρον

πιστῶς ἐρῶν.

(Ἀπέρχεται ἀκολουθουμένη ὑπὸ πάντων ἐν ταῖς)

ΣΚΗΝΗ Ε'.

Ἀδαλγίδα μόνη.

Ἀδ. Κενὸν τὸ θεῖον δάσος.
 Τέλος ὀργῶν· κἂν ἐνταῦθ' ἀνέτως
 θ' ἀναστενάξω! ἂ! τὸν μοιραῖον ξένον
 ἰδῶ ἰδοῦσα ἐγενόμην ἀμέσως
 τοῦ θεοῦ ἀποστάτης, τῶν ὀρκῶν προδότης.
 Εἶθε ὕστατον κἂν! εὐχὴ ματαία!
 ἀδάμαστος τις πόθος· ἐδῶ μ' ἐλκύει.
 Τὸ κάλλος τῆς μορφῆς του· ἐδῶ μ' εὐφραίνει
 ὁ τόνος τῆς φωνῆς του ἐνταῦθα μένει
 ὡς γλυκεῖα ἡχώ.
 Ὡ θεεὶ προδότης μου με. Πλάσσει οἰκτιρμόν.

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

Πολλίων, Φλάδιος και 'Αδαλγίδα.

- Πολ. "Αφες με! εἶν' ἐνταῦθα
οὐδὲν ἀκούω
- 'Αδ. (προσβλέπουσα ἑνερως αὐτόν),
Σὺ! ἐδῶ
- Πολ. Τί βλέπω
- ἐθρύνεις;
- 'Αδ. Προσπυρόμην· ὦ μὴ ταράξῃς
τάς προσευχάς μου.
- Πολ. Θεοὺς λατρεύεις ἀγρίους
καὶ τῶν κοινῶν μας πόθων ἐναντίους.
Κόρη φίλτατη! Θεός σου
μόνος ἔστω ὁ ἔρως.
- 'Αδ. Ἐρως . . . σιώπα.
νὰ μὴ σ' ἀκούσω.
- Πολ. Νὰ φύγῃς θέλεις;
ἀλλ' ὅπου καὶ ἂν κρυθῇς, θὰ σὲ ἀνεύρω.
- 'Αδ. Προσφύγω εἰς τὸν θεόν μου, εἰς δὲ ἀρκίσθην.
- Π. 'Αδ. Καὶ ὁ ἔρως! σκληρὰ! ὁ ἔρως -- 'Αχ! ἐλπιόμην
- Πολ. Ναί πορεύου πρὸς τὸν θεόν σου
πάν τὸ αἷμα μου νὰ χύσῃς
πλὴν μὴ θέλῃς τῶν ὀφθαλμῶν σου
σκληροτάτη νὰ με στερήσῃς.
Πρὸς θεὸν ὠρκίσθην ἡ γλῶσσο
πρὸς με ὅμως ἡ καρδία
ἀγνοεῖς βεβαίως πόσα
πάσχω διὰ σὲ σκληρὰ.
- 'Αδ. Καὶ σὺ ὅμως ἀχ! δὲν γνωρίζεις
πόσον πᾶσχω ἡ ἀθλία.
ὁ θεός μου δὲν ἐκθαυλίζει
ἥτο μόνι μου λατρεία.
Τὴν βωμὸν ὑπερτοῦσαν
μὲ ἐκόσμηι φῶς λαμπρὸν
ἀλλὰ νῦν ἐπιπορευόμενος
σκέπει σκότος ζοφερόν.
- Πολ. Θεοὺς ἄλλους ἀγνοεῖς
σοὶ προσφέρω ἐν τῇ Ρώμῃ,
- 'Α. Π. Φεύγεις ἄρα; -- Πρὸς ἄλλους ἑτέρους
- 'Α. Π. Φεύγεις ἐγὼ δέ; -- Ἐλθε μαζί μου
ἔρως ἄρχει καὶ τῶν δαιμόνων
ἔρως προσκαλεῖ καὶ σέ!
- 'Α. Π. Ὁ σιώπα -- Ψυχὴς τὸν πόνον
οἰκτιρὸν μου καὶ ἐλθέ.
- 'Α. Π. Ἀφες ἄφες -- Σὲ λατρεύω· ἐλθέ ὁμοῦ.
- 'Αδ. Ἀφιδόν με εἶμαι λάτρις τοῦ βωμοῦ.
- Πολ. Εἰς τὴν Ρώμην πορεύομαι,
Ἐνθα βίος ἄλλος ἔρως
Εἰς τὸ νέκταρ μεθύσσωμεν
τῶν ἐρώτων ἐλευθέρως
Ἡ καρδία σου ἐνδομύχως
δὲν προλέγει σοὶ πᾶν τερπνόν;
Εἶναι ὕμνων ἴσος
τὸν δεσμόν μας συγκροτῶν.
'Αχ! τὸ εὐλαγὸν τοῦ στόμα
ταῦτα λέγον με μαγεύει
μέχρι τοῦ βωμοῦ με ὅμιμα
ὑπολογόλον με δεσμεύει.

Θριαμβεῖται τῶν κλαυθμῶν μου
καὶ τοῦ ἄλγους τῆς ψυχῆς
Σὲ θεὲ καλῶ φρουρόν μου
κλονομένη ἡ δυστυχής.

- Π. 'Α. Φιλτάτη -- Οἰκτιρὸν με,
τὸν οἰκτιρὸν σου ἐξαίτω.
- Πολ. Σκληρὰ μ' ἐγκαταλείπεις
βορὰν τοσαύτης λύπης;
- 'Αδ. Ὡ! ἄφες με ἀδυνατῶ.
- Πολ. 'Αδαλγίδα πρὸς τὸν κλαυθμὸν μου
εὐσπλαγχνίας στρέψον ὄμμα
'Αδαλγίδα -- εἰσάκουσόν μου.
- 'Αδ. Εἰς σὲ προσφέρω ψυχὴν καὶ σῶμα
(Πέπτοις εἰς τὰς ἀγκάλας σου).

- Πολ. Καὶ θὰ ἔλθῃς τῇ πρωτῇ
- 'Αδ. ἀσπλῶς; Ναί! θὰ τολμήσω.
- Π. 'Α. Π. Ὁρῶν! -- Δίδω! -- Ὡ! εὐτυχία!
- Π. 'Αδ. Μὴ λησμονεῖς -- Νὰ λησμονήσω;
Τὸν θεόν μου μὲν ἀνούμαι
ἀλλ' εἰς σὲ μένω πιστῇ.
- Πολ. Τὸν θεόν σου δὲν φοβοῦμαι
Σοὺ ὁ ἔρως μοὶ ἀρκεῖ.

(Ἀκολουθεῖ).

ΤΡΑΓΕΥΤΑΙΑ ΤΡΙΚΥΜΙΑ.*

VI.

Εἰς ἐκ τῶν οἴκων, εἰς δὲ συνήρχοντο πολλὰς
πολλοὶ ἐκ τῆς ἐκλεκτῆς κοινωνίας καὶ διήρχοντο
διασκεδάζοντες τὰς μακρὰς τοῦ χειμῶνος νύκτας ἥτο
ὁ τοῦ κυρίου Α. . .

Ἐκεῖ ἐσπέραν τινὰ, ὀλίγον μετὰ τὴν ἐπὶ τὸν πόνον
συνήντησε πάλιν ὁ Λεάνδρος τὴν Ἰριδίαν. Ἐφάνη αὐτῷ
ὠραιότερα καὶ χαριεστέρα ἢ ἄλλοτε. Ἀλλ' ὅπως
ὕπρην ἡ ἐκπληξίς του, ὅτε παρετήρησεν ὅτι μόλις
αὐτὴ τῷ ἀπέτεινε τὸν λόγον.

Μετ' ὀλίγον, ροφήσασα τὸ ἐν τῷ κίθῳ αὐτῆς
τένον, ἐκάθισεν ἡ Ἰρίς νεχελῶς ἐπὶ τινος ἀνακλίν-
τρον. Αἱ λευκαὶ τῆς χεῖρες, στηριζόμεναι, ὡς χεῖρες
παιδίου, ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς μετὰ τοὺς δακτύλους
συμπεπλεγμένους, καὶ οἱ ρεμβώδεις ὀφθαλμοὶ τῆς ἐ-
μαρτύρουν πᾶσαν ἡδύτητα καρδίας ἐρώσεως.

Ἡ ἐκπληξίς τοῦ Λεάνδρου δὲν ἐβράδυνε νὰ μετα-
βληθῇ εἰς κατὰ πλῆξιν καὶ πικρίαν, διότι, ὅτε συνι-
σταλμένος σχεδὸν, προσήλθεν εἰς αὐτὴν καὶ τῇ ἔχ-
τησε νὰ τῷ παρασχῇ ἕνα τετράχορον, ἐκείνη μὲ τὸν
νον φωνῆς, μὴ ἐπιδαχόμενον ἀμφισβήτησιν, τῷ εἶπεν·
«ἀδύνατον». Ἡ λέξις αὕτη ἐνεπήγη εἰς τὴν καρ-
δίαν του ὡς μάχαιρα.

*) Ἰδε ἀριθ. 36, σελ. 707 — 710.

«ἀδύνατον» λοιπὸν τῷ ἔλεγεν ἐκείνη! Ἀλλὰ
τίνα λόγον εἶχε ν' ἀρνηθῇ τόσον ἀποτόμως ἕνα χορὸν
τέλος πάντων; Ζηλοτυπίαν καὶ ἀπαίτησιν τοῦ συ-
ζύγου ἡδυνάτει νὰ παραδεχθῇ, διότι δὲν ἤθελε νὰ
πιστεύσῃ εἰς τόσον βίαιον ῥῆξιν· ὁ Στέφανος ἄλλως,
καί τοι δὲν ἐδείκνυν ἔχουσιν φιλικῶν αἰσθημάτων,
οὐχ ἥττον δὲν ἐδείξεν ἑλλειψιν τῶν φιλικῶν πρὸς αὐ-
τὸν φιλοφρονήσεων. Δὲν τὸν ἡγάπα λοιπὸν πλέον;
Ἡ! τοῦτο οὐτὶς καὶ νὰ σκεφθῇ ἤθελε. Πῶς ἦτο δυ-
νατὸν νὰ φαντασθῇ τοιοῦτόν τι περὶ τῆς Ἰριδίας, ἥτις
πρὸ ὀλίγων ἀκόμη μηνῶν τὸν ἐβεβαίωσε περὶ τοῦ
πρὸς αὐτὸν ἔρωτός της, τῷ ὠρρίζετο ὅτι θὰ εἶναι
πάντοτε ἰδιὴ καὶ ἐπεσφράγιζε τὰς διαβεβαιώ-
σεις καὶ τοὺς ὅρκους τῆς διὰ θερμῶν φιλημάτων; Τί
συνέβαινε λοιπὸν; Τόσον ἦτο ἀσταθὴς καὶ ἐλαστικὴ;

Ὁ Λεάνδρος ἔμεινε ὡς ἐμβρόντητος καὶ ἀποβλα-
κωμένος. Ἦγειρε τὴν χεῖρά του πρὸς τὸ μέτωπόν του,
θῆλιν νὰ συγκεντρώσῃ τὸν νοῦν του καὶ σκεφθῇ τὴν
ἀρξὴν ὅμως πάλιν νὰ πέσῃ πᾶσα σκέψις κατ' ἐκεί-
νην τὴν στιγμὴν τῷ ἦτο ἀδύνατον. Ἐν δὲ τῷ ἔρ-
μιν εἰς τὴν ὀφθαλμὸν του . . . Ἦτο πολὺ δυστυχὴς!

Ἐκθίσεν, ἡ μᾶλλον ἔπεσεν, ἐπὶ τινος καθίσματος
χωρὶς νὰ χορεύσῃ τὸν τετράχορον ἐκείνον. Τινὲς τὸν
ἤρώτων περὶ τῆς αἰτίας τούτου· ἐκεῖνος δὲ προύφα-
σίζετο αἰφνιδίαν ἀδυνατίαν. Τὸ κυλικεῖον ἦτο πλου-
σιως παρεσκευασμένον· μετέβη εἰς αὐτὸ μετὰ τοῦ φί-
λου του κ. Ρ. . . , γνωστοῦ ἀδελφοῦ ἐν ταῖς συν-
ναστροφαῖς καὶ ταῖς χοροεπιδείξεσιν, ἀλλὰ μόλις εἶχεν
ᾄδειν νὰ ἐγγίσῃ εἰς τὰ χεῖλη του ἐκ τῶν ἐδεσμάτων
καὶ ποτῶν, ἐπανάηκε δὲ καὶ ἐκάθισεν πάλιν εἰς τὴν
προτέραν αὐτοῦ θέσιν. Ἡ Ἰρίς στηριζομένη ἐπὶ τοῦ
βραχίονος τοῦ νεαροῦ συγγενοῦ αὐτῆς Π. . . ἔσχε
μᾶλλον αὐτόν, ἀντὶ νὰ ὀδηγῇται ὑπ' ἐκείνου, εἰς τὴν
αἴθουσαν ἐν ᾗ ἦτο ὁ Λεάνδρος, καὶ ἐπὶ ἀνεπιληψίως
διήλθε πλησίον αὐτοῦ· ὁ δὲ διήρχετο ἡτένιζεν
αὐτὸν μετὰ μειδιήματος. Ἀλλὰ τί λοιπὸν συμβαίνει;
ἐσκέπτετο ὁ δυστυχὴς· μὲ προδίδει καὶ μὲ περιπαλ-
ίζει; τόσον λοιπὸν σκληρὰ εἶναι καὶ ἀπιστος; εἶναι
δυνατὸν ἐν τῷ σώματι ἐκείνῳ τῷ ἀγγελικῷ, ὑπὸ τὸ
ὠραῖον ἐκεῖνο πρόσωπον νὰ ἐγκρύπτεται ψυχὴ τόσον
κακὴ, καρδία τόσον θηριώδης; Ἡ! εἶχεν ἀκούσῃ καὶ
ἀναγνώσῃ πολλὰ, καὶ εἶχε πείρην πλειότερων, περὶ
τῆς γυναικός, ἐγνώριζεν ὅτι ἡ γυνὴ ἡ ζωογονεῖ ἢ φο-
νεύει, ὅτι εἶναι ἡ ἀγγελος ἢ δαίμων, καὶ μέσος ὅρος
ἐν αὐτῇ δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ δὲν ἐφάνταζε ποτὲ
τοιαύτην ἀπᾶν παρ' ἐκείνης, ἣν ἀληθῶς ἡγάπησε.

Ἦτο ἀμέτρητον μανιώδες πῦρ τὸ ὅποιον ἡ γυνὴ
ἐκείνη εἶχεν ἀνάρτη εἰς τὰ στήθη του· δὲν ἡγάπα εἰμὴ
αὐτὴν εἰς τὸν κόσμον, καὶ νὰ ζῇ μίαν ἡμέραν ἀνευ
ἐκείνης, ἀνευ τοῦ ἔρωτός της τῷ ἐφάνετο μοῖρα φρι-
κωδεστέρη καὶ τοῦ θανάτου.

Τῷ ἐπῆλθε μανία ἐπὶ τῇ ιδέᾳ ὅτι τόσον ἀπίστως
προδίδετο καὶ τόσον σκληρῶς περιπαλίζετο. Ἠγέρθη
ἀποτομῶς, παρηκολούθησεν αὐτὴν ἐν ταῖς αἰθούσαις,
καὶ εὐρὴν κατάλληλον εὐκαιρίαν, ἐπλησίασεν αὐτὴν,
ἀπομακρυνομένην, καὶ μὲ φωνὴν τρέμουσαν ἐξ ἀγαπᾶ-

κησεως καὶ μόλις ἀκουομένην, «Θηρίον, τῇ εἶπε·
δὲν ἤξεύρεις εἰς ποῖαν ἀπειλιστικὴν θέσιν με φέρεις». Ἐκείνη ἐφάνη ὅτι ἐταράχθη καὶ ἀπομακρύνθη ψιθυ-
ρίσασα: «ἀπομακρύνθητι· δὲν πρέπει νὰ μένῃς πλη-
σίον μου».

Τετέλεσται! Μετ' ὀλίγον συντεταρμένος ἀπῆλθε
τῆς οἰκίας ἐκείνης· τὴν ἐπομένην ὁ Λεάνδρος ἐβί-
διζε μὲ κεκαλυμμένην τὴν κεφαλὴν εἰς τὴν ἐκτὸς τῆς
πόλεως εἰς τοὺς ἀγρούς ἄγρουσαν ὁδόν. Ἐπνεεν ἀνέμος
καὶ τὸ φύγος ἦτο ἐπαισθητόν, ἀλλ' ἡ θερμότης τῶν
ἡλιακῶν ἀκτίνων ἐμετρίαζε τὴν ἐκ τοῦ ἀνέμου καὶ τοῦ
φύγους ἐνόησιν. Ἐν τῇ κεφαλῇ του ἦτο κυκεὼν,
πρὸ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν του μία εἰκὼν παρουσιάζετο,
πάντοτε ἐκεῖ, ἀμετάβλητος, ἡ τῆς Ἰριδίας. Ἡ Ἰρίς
ἀπὸ τῆς χθὲς εἶχεν ἐμπνεύσῃ αὐτῷ ἀγρίας ιδέας· ἡ
πλαισία του εὐθυμία εἶχεν ἐκλείψῃ, καὶ ἡ μεταβολὴ
αὕτη συνετέλεσθη εἰς μίαν νύκτα.

Ἐξήτει ὅμως ὁπωσδήποτε μίαν ἐξήγησιν τῆς αἰ-
φνιδίας αὐτῆς μεταβολῆς τῆς γυναικός. Ἐνόησεν
ἄρα γὰρ ὁ Στέφανος τὰ συμβαίνοντα καὶ ἀπηγόρευσε
αὐτῇ πᾶσαν πρὸς τὸν Λεάνδρον συγκαίνωσιν;

Ἀλλὰ τί ἐνόησεν εἶχεν αὐτὸς διὰ νὰ παραδεχθῇ
ὅτι κινδυνεύει ἡ τιμὴ του καὶ νὰ ἐπιβλῇ τόσον ἀπᾶ-
τομον διακοπὴν τῶν σχέσεων μεταξὺ τῆς συζύγου του
καὶ ἐκείνου; Ἐν τῷ φανερῷ τοῦλάχιστον οὐδεμίαν
ἀποδείξειν εἶχε τῆς τοιαύτης ἐπιβουλῆς, καὶ ἀκριβῶς
διὰ τοῦτο αὐτὸς οὐδῶς διέκοψε τὰς πρὸς τὸν Λεάν-
δρον εἰς τὴν οἰκογένειάν του φιλικὰς σχέσεις. Ἐὰν
ἐνόμιζεν αὐτόν καὶ τὴν οἰκογενειακὴν του τιμὴν
προσβεβημένην, διατί δὲν εἶχε τὸ θάρρος κατὰ
πρόσωπον νὰ παρουσιάσῃ πρὸς τὸν Λεάνδρον καὶ τῷ
ζητήσῃ ἱκανοποίησιν; Τί λοιπὸν συνέβαινε; Δὲν τὴν
ἡγάπα ἡ Ἰρίς; Ἀλλὰ διατί τότε αὕτη ἡ ἰδίᾳ τὸν
ἐνεθάρρυνε καὶ περιέβαλε καὶ ἐζωογόνησε τὸν ἔρω-
τόν του; διατί αὕτη πρώτη ἐρείπετο πέρυσιν εἰς τὰς
ἀγκάλας του καὶ περιεκύλυπε διὰ θερμῶν φιλημάτων
τὸ στόμα του; Ἡ εἶχεν ἔσως πρὸς αὐτὸν μίαν τῶν
πολλῶν ἀνηθικῶν καὶ ἡδοναθῶν γυναικῶν, αἵτινες
παίξουσιν μὲ τὴν ὠραιότητα των, ὡς μὲ φονικὸν ὄπλον
εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ἀρέσκονται σήμερον μὲν νὰ κα-
ταρίπτωσι τοῦτο τὸ ὄμμα, αὔριον δὲ ἐκεῖνο, ἀπλῶς
καὶ μόνον διὰ νὰ ἔχωσι τὴν ἱκανοποίησιν καὶ χαιρε-
καλίαν νὰ καθιστῶσιν ἔσον τὸ δυνατόν πλειότερους
δυστυχεῖς; Ἦτο λοιπὸν ἡ Ἰρίς τοιαύτη; τὸ μικρὸν
ἐκεῖνο σῶμα περιέλαβε τόσον μεγάλην κακίαν ψυχῆς
καὶ ὑπὸ τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο πρόσωπον ὑπεκρύπτετο τό-
σον δυσεύδης δαίμων; Ἡ! ἐὰν ἡδύνατο νὰ εὕρῃ εὐ-
καιρίαν τινὰ νὰ τῇ ἐκλήσῃ ἀνέτως, νὰ τῇ ζητήσῃ
ἐξηγήσεις, νὰ ἐρευνήσῃ τὰ βῆθη τῆς καρδίας της!

(Ἀκολουθεῖ).

Κ. Σ. Π.

ΕΤΑΙΡΕΙΑΙ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος.

Συνεδρία τῆς 28 ἰουνίου.

Προεδρία Δ. Μακρίδου. Ἀναβιβήσας τῆς ἀναγνώσεως τῶν πρακτικῶν τῆς προτέρας συνεδρίας, ὁ γεν. γραμματεὺς κ. Ὁδ. Ἀνδρεάδης ἀνακοινεῖ τὴν ἀλληλογραφίαν καὶ τὰς βιβλίων προσφοράς. Ἐκφράζονται αἱ εὐχαριστίαι τοῖς δωρηταῖς. Ἔττα μετὰ τὰς ἐπὶ τῆς ἀλληλογραφίας παρατηρήσεις καὶ ἄλλας τινας ζητήσεις, ὁ κ. πρόεδρος υποβάλλει διαφόρους ἀνέψεις καὶ προτάσεις τοῦ προεδρείου, ὧν αἱ κυριώτεραι περὶ τῆς Ζωγραφείου Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης καὶ τοῦ ἐν Νικοπόλει τῆς Μικρᾶς Ἀσίας Εὐαγγελίου παρθενωγείου, ὑπὲρ ὧν ἐγκρίνεται ὅπως παραχωρηθῇ καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἡ τοῦ παρελθόντος ἔτους χρηρηγία. Ἀκολούθως υποβληθέντος καὶ ἐπιψηφισθέντος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἀρχαίου ἔτους 1893—94, ἀνακοινεῖται ὑπὸ τοῦ γεν. γραμματέως ἐπιστολὴ τοῦ κ. Ἀναστ. Χρηστίδου περὶ τῆς ἀραβικῆς λέξεως *beil*, ἣτις ἐγένετο θέμα συζητήσεως ἐν προτέροις συνεδρίαις μετὰ τῶν κ.κ. Μ. Παρανίκου, Κ. Περδικίδου καὶ Μ. Κεφίλλου. Ὁ κ. Χρηστίδης γράφει ὅτι ἀραβομαθὴς λόγιος διεβεβαίωσατο αὐτὸν ὅτι ἡ λέξις *beil* σημαίνει οἶκον, ἥτοι κατὰ τὴν ἀνθρώπων καὶ ἄμα καὶ σέξον ποιήματος, οὐχὶ δὲ ποίημα καθόλου, ὡς εἶπεν ὁ κ. Περδικίδης.

Ὁ κ. Βῆστ. Πομπέσκου λαβὼν τὴν λόγον εἶτα ἀναγινώσκει τὴν πραγματείαν αὐτοῦ περὶ τοῦ ρώσου μυθολογοῦ Κριλόφ. Ἐν αὐτῇ ἐξήτασε τὰ ἔργα τοῦ ἐπιφανοῦς συγγραφέως καὶ τὴν βίον αὐτοῦ, κατεδείξε δὲ τὴν μεγάλην ἀξίαν αὐτοῦ ὑπὸ φιλολογικὴν ἔποψιν καὶ τὴν ροπήν ἣν οἱ μῦθοι αὐτοῦ ἔχουσιν ἐπὶ τοῦ λαοῦ καθόλου, ὃς ἔχει καὶ λαϊκὰ ὑπερχύον αὐτῶν ἐκδόσεις πρὸς τὰς πολυτελεστάτας. Ὁ ἀγορευτὴς ἀνακοινεῖται διαφόρους γνώμης ρώσων κριτικῶν περὶ τοῦ Κριλόφ καὶ τινας μύθους, παραφράζων αὐτοὺς ἐκ τοῦ ρωσικοῦ.

Μετὰ τὸ πέρας τοῦ ἀναγνώσματος ὁ κ. Ὁδ. Ἀνδρεάδης συγχαίρει τὸν ἀγορευτὴν ἐπὶ τοῖς ἀναγνώσματι αὐτοῦ, ἐξαίτεται δὲ παρ' αὐτοῦ γινώσκοντος τὴν ρωσικὴν, ὅπως μὴ περιορισθῇ ἐν μόνῳ τῷ Κριλόφ, περὶ ὃ οὐχὶ τὸ πρῶτον γίνεταί λόγος ἐν τῷ Συλλόγῳ, διότι πρὸ πενταετίας ἐτὼν ἀνέγνωμα ἐπίσης ἐποιήσατο ὁ κ. Στεφ. Καραθεοδωρῆς περὶ αὐτοῦ, παραθεῖς ἄμα καὶ τινας μύθους, ἐν οἷς καὶ τῶν τῶν Χρηνῶν, μεταφράσεως γενομένης τῇ 1848, αὐτὴς δὲ ὁ κ. Πομπέσκου κατὰ τὸ παρελθὼν ἔτος ὡσαύτως περὶ αὐτοῦ ἐπραγματεύσατο, ἀλλὰ ποιήσεται τῷ Συλλόγῳ λόγον περὶ ἄλλων τε ρώσων συγγραφέων καὶ ἰδίᾳ περὶ τοῦ πολλοῦ Τολστόη, περὶ ὃ πολλὸς ἐγένετο ἄρτι καὶ γίνεταί λόγος ἐν Εὐρώπῃ. Πρὸς δὲ ὁ κ. Ἀνδρεάδης παρακαλεῖ ὅπως ἀνακοινεῖται ὁ κ. Πομπέσκου καὶ τὰς πολλὰς καὶ ποικίλας μελέτας περὶ ὧν ἀσχολοῦνται νῦν οἱ ἐν Ρωσίᾳ, θέμα δ' ἐγούσας τὴν βολαντινὴν ἀρχαιολογίαν καὶ ἱστορίαν.

Μετὰ ταῦτα ὁ κ. πρόεδρος εὐχαριστεῖ τὸν κ. Πομπέσκον, ἀγγελλας δ' ὅτι αἱ συνεδρίαὶ τοῦ Συλλόγου ἐνεκα τοῦ θέρους διακόπτονται μέχρι τοῦ φθινοπώρου, διαλείπει τὴν συνεδρίαν.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν ταύτην παρὶν πολλὸν ἀκροατήριον, ὅπερ καθιστάζον ὅτι ὀλίγοι δέσπονται καὶ δεσποινίδες.

Ἑταιρεία τῶν μεσαιωνικῶν ἐρευνῶν.

Ἐν τοῖς πρακτικαῖς τῆς Ἑταιρείας ταύτης, τοῖς δημοσιευθεῖσιν ἐν τῇ προτέρῃ τεύχει, ἐγένετο λόγος περὶ δύο ἀνακοινώσεων, τῆς μὲν γενομένης ὑπὸ τοῦ κ. Χρ. Πανταζίδου «Περὶ τῶν παρ' ἡμῖν παιδαγωγικῶν κατὰ τὴν ΙΖ' αἰῶνα», τῆς δὲ ὑπὸ τοῦ κ. Μάρκου Βασιλείου «Περὶ τῶν ἀπὸ τοῦ Ι' αἰῶνος καὶ ἐντέθεν ἀλλοιώσεων τῆς μουσικῆς γραφῆς». Ἐπιφυλασσάμενοι ἐν τῇ ἐπομένῃ τεύχει νὰ παρασχωμεν περίληψιν τῆς ἀνακοινώσεως τοῦ κ. Πανταζίδου, δημοσιεύομεν ὅδε τοιαύτην τῆς τοῦ κ. Μ. Βασιλείου.

Ἀρχόμενος ὁ κ. Μ. Βασιλεῖος τῆς μελέτης αὐτοῦ παρατηρεῖ ὅτι τὸ ζήτημα τῆς μουσικῆς εἶνε ἐξ ἐκείνων ἄτινα καὶ ὀλίγοτερον καὶ ἀδεξιότερον παρ' ἡμῖν ἐξετάσθησαν, διότι αἱ μέχρι τοῦδε συζητήσεις ἄς ἐπὶ τὸ πολὺ περιωρίσθησαν ἐν τῇ θεωρίᾳ, τινῶν μὲν ἐγιναιζόμενων ν' ἀποδείξωσιν τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἡμῶν μουσικὴν ἄμεινον συνέχειν τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς, τινῶν δὲ πᾶν τὸν νεανικὸν φρονούντων καὶ κηρυσσόμενων κατ' αὐτῆς ὡς θρησκείας καὶ παρεσκόπτου. Τὸ ζήτημα δὲ κατὰ τὴν κ. Μ. Βασιλείου ν' ἀρχίσῃ ἀπὸ τῆς πράξεως, τιθεμένης ὡς βάσεως τῆς ἐξετάσεως καὶ μελέτης τῶν πολλοῶν σωζόμενων ἀρχαίων μουσικῶν κωδίκων. Ἀπὸ τῆς ἀρχῆς δὲ ταύτης ἐρμηνεύμενος εἰσέρχεται εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ θέματος αὐτοῦ, τούτῳστιν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν μουσικῶν χειρογράφων ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς κατ' ἐποχὰς ἀπαντήσεως περὶ αὐτῶν. Ἐξ ἥδη γραφῆς ἀπὸ τοῦ δεκάτου αἰῶνος καὶ ἐντέθεν παρετήρησεν ὁ κ. Μ. Βασιλεῖος, ἀσχολούμενος ἀπὸ μακροῦ εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ δὴ καὶ ἀρχαίως ἐπισκεψάμενος τὰς διασημωτέρας τῶν ἐν Ἀθῶν βιβλιοθηκῶν δεξιότητες δὲ τῶν διαφόρων τούτων γραφῶν διὰ τῶν αὐτῶν μὲν ἐκαστοῦ σημειῶν περισταμένων, ἀλλ' ὑπὸ τύπου καὶ πλοκῇ διαφύρον παρουσίας, κινήσαντα τὴν περιέργειαν τῶν περισταμένων καὶ αὐτῶν δὲ τῶν μουσικοδιδασκάλων, καθότι τὰ ἀρχαιότερα τούτων εἶδη εἰσὶ σπάνια. Ὑπάρχοντες τὴν παράδοσιν, λαοὶ ἦν εἰς ἰσχυρὴν τὴν δαμασκηνὴν ἀποδίδεται ἡ ἐφεύρεσις τοῦ πρώτου μουσικοῦ συστήματος, ἐπισχόν ὅμως εἰς τὴν παραδοχὴν ἡ καὶ τὴν ἀπέρριψιν τῆς παραδόσεως ταύτης δι' οὗς ἀνέφερε λόγους. Ἀνακοινῶν τὴν ἀποκάλυψιν ἐν τινι τῶν κωδίκων τοῦ δεκάτου αἰῶνος σημειώσεως, ἐν ᾗ ἀπαριθμοῦνται τὰ πρῶτα μουσικὰ σημεῖα, ὧν πολλὰ ἀποτελούμενα ἐκ τῶν γραμμάτων τῆς ἀλφάβητου. Περιγράφας δὲ ἐν ὀλίγοις τὴν κατ' ἐποχὰς τύπον τῆς μουσικῆς γραφῆς, εἰσέρχεται εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἐρμηνείας αὐτῆς, εἰς ὃ ἐκ πρώτης ὄψεως προσέκρουσαν αἱ ὀλίγαι μέχρι τοῦδε καὶ προκαταληψιμέναι, οὕτως εἰπεῖν, ἔρευναι, διότι παρὰ πᾶσιν ἐσχηματίσθη ἡ πεποιθὴς ὅτι ἡ ἀρχαία μουσικὴ γραφή ἦν συμβολικὴ καὶ ἡ ἐρμηνεία ταύτης καθίσταται νῦν ἀδύνατος ἀνεῦ προφορικῆς διδασκαλίας. Ὡς πρὸς τοῦτο ὁ κ. Μ. Βασιλεῖος δι-καίει μὲν τοὺς ὑπερθεσίζοντες ἀποπαρρησάμεναι, διότι ὄντως τὸ ζήτημα ἐκ τῶν δυσχερεστάτων παρίσταται, ἀφ' οὗ καὶ κατὰ τὰς ἐρεῖνας αὐτοῦ τεχνικὴ μὲν περὶ μουσικῆς πραγματεία σαφὴς καὶ μεθοδικὴ οὐδέμιν ὑπάρχει, τὸν νεανικὸν δὲ αἱ σωζόμεναι, καὶ τοιαύτας ἀναφέρει τρεῖς τοῦ ΙΕ' αἰῶνος ὑπ' αὐτοῦ ἀποκαλυφθείσας, μαρτυροῦσιν ὅτι καὶ κατὰ τοὺς ἀποπτερῶς ἐκείνους χρόνους οὐ μικρὰ ἐπεκράτει σύγγροις ἰδεῶν καὶ διαφωνίαι γνώμων διὰ πρὸς τὴν ἐρμηνείαν τοῦ μουσικοῦ ἐκείνου συστήματος, καὶ ὃ ἐνέγυν προοίμιον μουσικῆς πραγματείας τοῦ κατὰ τὴν ΙΕ' αἰῶνα ἀκμασάντος Μανουὴλ τοῦ Χρυσάρη, λαμπραδίου τοῦ γαστ. τῆς

τοῦ Θεοῦ Σοφίας, ἀλλ' ὅμως ὡς πρὸς τὴν γνώμην ἐπὶ τὸ ἀρχαῖον σύστημα ἦν ὀλιγὸς συμβολικὴν καὶ ἐπὶ συνάπαστα καὶ πᾶσα ἐλπίς πρὸς οὐρανὸν κατέληπεν καὶ ἐρημνίσαν τούτου ἐκίσταται, φρονῶν τὸν νεανικὸν ἐπὶ τούτῳ ὑπείκειτο εἰς νόμους ὁριζήσαντες, περιμετρουμένους μεταγενεστέρως καὶ ἐπὶ ἀνάγκῃ ἐξαντλήσαντες ὅλων τῶν προσπαθειῶν καὶ μέσων, ἅτινα δύνανται ν' ἐργάζωνται εἰς τὸ ποθετὸν τούτο ἀποτέλεσμα. Καὶ ἐπὶ τοῦ καθα-ρῆς δὲ τεχνικῶς τούτου θέματος ὁ κ. Μ. Βασιλεῖος γράνεται συγ-ματίζας διὰ τῶν πολυχρονίων αὐτοῦ μελετῶν γνώμην τινα, ἣν ἐπιφυλάσσει νὰ ἐξενέγκῃ ἐν ἰδίᾳ πραγματείᾳ περὶ τῶν ἀρχαίων νὰ κρίνῃσι ταύτην.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΚΟΣΜΟΛΟΓΙΚΑ. — Αἱ πρὸς ἡμετέραν τὴν σχηματικὴν τῶν παγῶν καὶ τῶν παλαιοῦν αἰώνων τῶν παγκόσμιων τῆς γῆς περιόδους ἐπιστημονικαὶ θεωρίαι.

Συνωδῶ τῇ ἡμετέρᾳ ὑποσχεθείς προβαίνοντες σήμερον εἰς τὴν σύντομον ἀναγραφὴν τῶν συνδυκῶν τῆς ἐμφανίσεως τῶν παγῶν καὶ τῶν πρὸς ἐρμηνείαν τοῦ σχηματισμοῦ αὐτῶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἡμετέρου πλανήτου διατυπωθεῖσιν ἐπιστημονικῶν θεωριῶν, ἀναγκαῖον νομίζομεν νὰ σημειώσωμεν ἐν προοίμῳ ὅτι κατὰ τὴν γνώμην τῶν γεωλόγων ὑπάρχον ἐποχὴ, καθ' ἣν ἡ ἐκτασις τῶν παγῶν ἦτο μεγαλύτερα τῆς συγχρόνου καὶ ὅτι, ἐν παραδείγματι, ὁλόκληρος ἡ δυτικὴ Εὐρώπη καὶ ἰδίᾳ ἡ Γαλλία ἐκαλύπτετο ποτὲ ὑπὸ παχέος στρώματος πάγου, ὅτι δὲ ἡ πρώτη γεωλογικὴ ἐποχὴ, εἰς ἣν ἡ ἐπιστήμη ἡδυνήθη νὰ δώσῃ εὐλόγως τὸ ὄνομα, τῆς παγετώ-δους περιόδου τοῦ ἡμετέρου πλανήτου περιέ-χεται μετὰ τῆς τοῦ τέλους τῆς τριτογενεῖς καὶ τῆς ἀρχῆς τῆς τεταρτογενεῖς περιόδου ἡ μὲν κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς δευτέρας ταύτης. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἅπαντες οἱ ὄρεινοι ὄγκοι τῆς δυτικῆς Εὐρώ-πης, οἱ τῶν βοστών καὶ τοῦ Ἰουράου, τῶν Ἀλπεων, τῶν Πυρηναίων καὶ οἱ λοιποὶ, ἴσαν κεκαλυμμένοι ὑπὸ τοῦ πάγου· οἱ παγῶνες τῶν Ἀλπεων ἐκάλυπτον ἅπασαν τὴν Ἑλβετίαν καὶ διὰ τῆς κοιλάδος τοῦ Ρο-δανοῦ κατήρχοντο μέχρι τῆς Λυῶν· οἱ τῶν Πυρη-ναίων ἐξετείνοντο ἐπὶ τῶν πεδιάδων μέχρι τοῦ σχε-τικῶς μικροῦ ὕψους τῶν 200 μέτρων, στρώμα δὲ πά-γου καὶ χιόνος ἀδιαλείπτου ἐξετείνετο, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ καθογνητοῦ κ. Vézian, ἀνευ διακοπῆς ἀπὸ τοῦ Λευκοῦ ὄρους μέχρι τοῦ βορείου πόλου, ἡ δὲ περὶ τὸν πόλον ἐκ πάγου ζώνη ἐξτείνετο μέχρι Παρισιῶν, παρ' ὀλίγον δὲ ὁλόκληρον τὸ ἡμισφαίριον ἡμῶν ν' ἀφανισθῇ ὑπὸ τὸν εὐρύν πέπλον τῶν ἀδια-λείπτων χιόνων.

Τὴν ἀλλοθὺς παγετὸν ταύτην περίοδον τοῦ ἡ-μετέρου πλανήτου, ἥς ἡ διάρκεια δέον κατὰ τὸν Lyell νὰ μετρηθῇ οὐκ διὰ δεκάδων, ἀλλὰ δι' ἑκα-τοντάδων χιλιάδων ἐτῶν, διεδεξάτο ἐποχὴ, καθ' ἣν οἱ παγῶνες, ἔνεκα τῆς ἀνυψώσεως τῆς θερμοκρασίας, βαθυμύθον καὶ ἐν μέρει ἀφανισθῶσαν· εἴτα ἐπανήλθε καὶ πάλιν, ἀλλὰ μετὰ μικροτέρας ἐντάσεως, νῦν τῶν αὐτῶν φαινόμενων ἀνάπτυξις, ἐξ οὗ ἔπεται διὰ μό-

νον κατὰ τὴν τεταρτογενεὴ περίοδον δυνατόν νὰ δια-κριθῶσιν οὐχὶ μία, ἀλλὰ δύο παγετώδεις περίοδοι. Ἐάν δι' ἀποδοῦν ὑπ' ὀφει αἱ ἐντὸς τῶν τελευταίων ἐτῶν ὑπὸ τοῦ Ramsay καὶ ἄλλων γενομένηαι ἐρευναι ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτέρων τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ τεταρτο-γενεῖος στρώματος γεωλογικῶν περιόδων, καθ' ὅς κα-θίσταται κατὰ τὸ μᾶλλον ἡ ἥττον ἀναμφιδόγητος ἡ ἐνέργεια τῶν παγῶν κατὰ τοὺς χρόνους τῆς τριτογενεῖς καὶ τῆς δευτερογενεῖς περιόδου, ἐν τῇ ἀνω μειοκίνῳ, ἐν τῇ ἡνωκίνῳ, ἐν τῇ ἀν-ορθοκίνῳ καὶ ἐν αὐτῇ ἐπὶ τῇ δευτεροκίνῳ κοιτά-σματι, ἄγεται κατ' ἀνάγκην εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι οὐδ' ὅλως πρόκειται περὶ μοναδι-κῆς παγετώδους περιόδου τοῦ ἡμετέ-ρου πλανήτου, ἀλλὰ περὶ σειρᾶς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον πολυπληθοῦς ὁμοίων περιόδων, αἵτινες ἀρῶντα ἐπὶ τοῦ κ. Vézian ὁρίζονται διὰ τῶν ἐξῆς: «Παγετὸν περιόδον λέγοντες ἐννοοῦ-μεν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἡ θερμοκρασία ὑπέστη στιγ-μιαίως κατὰπτωσιν ἱκανὴν εἶπε πρὸς ἐμφάνισιν τῶν παγῶν, ἐάν δὲν ὑπῆρχον οὗτοι κατὰ προγενεστέ-ραν ἐποχὴν, εἴτε πρὸς παροχὴν αὐτοῖς μειζονος ἐκτάσεως, ἐάν ἦσαν ὑφίσταντο».

Ἡδὴ γεννᾶται τὸ ζήτημα: ἐκ τίνων μετεωρολογι-κῶν ἢ φυσικῶν περιστάσεων ἐξαρτᾶται ὁ σχηματι-σμός τῶν παγῶν ἢ τῶν ἀδιαλείπτων χιόνων; — Ἡ εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἀποκρίσις φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως εὐχερὴς καὶ πρόχειρος. — Ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο νὰ ὑπάρξῃ ἐν τῇ θέρμῃ ζώνῃ, ἐν ᾗ ὁ παγὼν σχηματίζεται, ἀέθρονος πτώσεως χιόνος, ἥτις συσσω-ρευομένη εἰς ἱκανῶς μεγάλας μάζας νὰ δύναται ν' ἀντιστῇ εἰς τὴν κατὰ τὴν θερμὴν περίοδον συνε-πείᾳ τῆς ἡλιακῆς ἀκτινοβολίας ἐξωτερικῆς καὶ τῆς γῆς. Ἀλλ' αἱ περιστάσεις, ἐξ ὧν ἐξαρτᾶται ἡ ἀέθρονος πτώ-σεις τῶν χιόνων, εἶνε πολλαὶ καὶ διάφοραι. Ἐπὶ πολὺ ἐνομίζετο ὅτι δὲν κινεῖται κατὰ θερμοκρασίας κατω-τέρων τῶν — 150, εἰς τὴν ἐσφαλμένην δὲ ταύτην ἰδέαν ἀφορμὴν ἐδόθη ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ ψυχρό-τεροι τῆς Εὐρώπης ἄνθρωποι προέρχονται ἐκ χωρῶν, ὧν ἡ ἀτμοσφαῖρά ἐλαχίστην ἐνέχει ποσότητα ὕδατος. Αὐτὸ τοῦτο συμβαίνει καὶ ἐν Σιβηρίᾳ, ἐν ᾗ, ὡς γνω-στόν, ἡ θερμοκρασία ὑφίσταται σημαντικὰς ταπει-νώσεις, συμβαινούσας πάντοτε καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ οὐρανὸς εἶνε αἰθρῶς καὶ καθαρός. Ἀλλ' ἀποδείξεις τοῦ ὅτι ἡ τῆς χιόνος ἐλάττωσις δὲν προέρχεται ἐκ τῆς ταπεινῆς θερμοκρασίας, εἶνε ὅτι καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Μόσχᾳ εἶδον πίπτουσαν τὴν χιόνα, ἐνῶ τὸ θερ-μόμετρον ἐσημεῖον — 220, ἐν Jakutsk δὲ ἐμετρήθη-σαν ἀπὸ τοῦ 1845 μέχρι τοῦ 1854, πλείονες τῶν 20 ἡμερῶν, καθ' ὅς ἐκινεῖται, ἐνῶ ἡ θερμοκρασία ἦτο κατωτέρα τῶν — 370, μάλιστα δὲ, κατὰ τανουά-ριον τοῦ 1854, τὸ φαινόμενον τοῦτο παρήχθη, τῆς θερμοκρασίας οὕσης — 460. Ἐκ τούτων ἔπεται ὅτι οὐδὲν κατώτερον ὅριον ὑφίσταται εἰς τὸ δυνατόν τῆς πτώσεως τῆς χιόνος καὶ ὅτι πρὸς παραγωγὴν αὐτῆς ἀπαιτεῖται μόνον ἡ ἐν ταῖς υποθεθετημέναις εἰς τὴν ἐπιρροὴν τῆς καταψύξεως ἀτμοσφαιρικῆς μάζας ποσότης τοῦ ἀτμοῦ τοῦ ὕδατος. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ὕδατος οὗτος οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ τὸ πρῶτον τῆς ἐξατμίσεως τοῦ ὁκεανοῦ καὶ τῶν μεγάλων λιμνῶν ἐνεργεῖα τῆς ἡλιακῆς ἀκτινοβολίας, ἐπιτρέπεται νὰ

συμπεράνν τις μετά του Tyndall ότι η θερμότης είναι ο πρώτος παράγων πρὸς σχηματισμὸν τῆς χιόνος, ὡς αὐτὴ εἶνε ὁ πρώτος παράγων τοῦ σχηματισμοῦ τῶν βροχῶν καὶ τῆς ὁμίχλης. Ἐν ἀλλοις λέξεσιν, ἀπαιτεῖται μὲν πρὸς παραγωγὴν τῆς χιόνος καὶ τοῦ συνεπειᾶ ταύτης σχηματισμοῦ τῶν παγώνων ψυχὸς καὶ ψυχὸς ἐντονὸν, ἀλλ' ἀπ' ἐτέρου ἀπαιτεῖται καὶ θερμότης ἐπίσης ἐντονος, διότι ἡ ἀψιθονία τῶν χιόνων προ- ἀπαιτεῖ τὴν ὑπαρξιν ἀψιθονίας ἐν τῇ ἀτμοσφαιρῇ ὑδρο- τμοῦ, ἡ δὲ περὶ τῆς οὗτος ἀψιθονίας ἐξήγησις δέον ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν ἐπενέργειαν ὑψηλῆς θερμokra- δίας, ἐπὶ τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς θαλάσσης ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἐπικειμένων αὐτῇ ἀτμοσφαιρικῶν στρωμάτων. Ὁ οὗτος δὲ σχηματιζόμενος ὑδροτμός, μεταφερόμενος διὰ τῶν βρυμάτων τοῦ ἀέρος, εἶτε ἐπὶ τῶν κορυφῶν ὄρεων, εἶτε καὶ ἐπὶ τὰς πολικὰς χώρας, ὑψίσταται ἱκανὴν πύκνωσιν καὶ κατὰψυξιν, συνεπεία τῶν ὁ- ποιῶν μετασχηματίζεται εἰς χιόνα. Ἄνευ λοιπὸν θερμότητος, ἀδύνατον εἶνε νὰ νοηθῇ ὁ σχηματισμὸς τῆς χιόνος καὶ τῶν παγώνων, διότι ἐκλείπει οὕ- τως ὁ πρώτιστος πρὸς παραγωγὴν αὐτῆς παράγων, ὁ ὑδροτμός, ὡς ἐπίσης ἀδύνατον εἶνε νὰ νοηθῇ οὗ- τος ἀνευ τῆς μεταφορᾶς τοῦ ὑδροτμοῦ διὰ τῶν βρυ- μάτων καὶ ἀνευ θερμokraδίας κατωτέρως τοῦ θ, ἀπολύτως ἀναγκαίως πρὸς πύκνωσιν καὶ πύξιν τοῦ ἀέρος τοῦτου διὰ κατὰψυξιν, προερχομένης εἶτε ἐξ ἐπαφῆς τοῦ ὑδροτμοῦ μετὰ ψυχροτάτου στρώματος ἀέρος, εἶτε καὶ ἐκ τοῦ μηχανικοῦ ἔργου τῆς διαστο- λῆς τοῦ ἀέρος κατὰ τὴν εἰς ὑψηλότερα στρώματα ἀ- νοδὸν αὐτοῦ. Ἀλλ' οἰαδύποτε καὶ ἂν εἶνε ἡ ἔντασις τοῦ τελευταίου τοῦτου παράγοντος, ἡ χιὼν πάντοτε οὐδ' ἐμφανισθῇ ἐκεῖ, ἐνθα ἡ θερμokraδία εἶνε ταπει- νοτέρα τοῦ μηδενός, ἐξ οὗ ἐπεται ὅτι ἀναγκαίως ὑψίσταται εἰς ἑκάστον τόπον τῆς γῆς, συνεπεία τῆς ταπεινώσεως τῆς θερμokraδίας κατὰ λόγον τοῦ ἀπὸ τῆς θαλάσσης ὕψους, ὅσας τις πέραν τῆς ὁποίας αἱ ἀτμοσφαιρικαὶ καταπτώσεις ἀδύνατον εἶνε νὰ ἔχωσιν ἀλλήν ἢ τὴν χιονώδη μορφήν. Τὸ ὅριον τοῦτο, ὅπερ ἐν ταῖς πολικαῖς χώραις ταπεινοῦται μέχρι τοῦ ἐπι- σθένος τῆς θαλάσσης, καίτοι ἐπὶ τοῦ ἰσημερινοῦ εἰς ὕψους ἀνωτέρου τῶν 4000 μ. Ἀπᾶσα ἡ ὑπεράνω τοῦ ὁρίου τοῦτου πικτούσα χιὼν δέον νὰ διαφύγῃ τὴν τήξιν καὶ νὰ παραμείνῃ ἐν τῇ αὐτῇ θέσει, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι οὐδὲμία ἄλλη αἰτία δὲν ἀναγκάζει αὐτὴν νὰ κατέλθῃ. Ἡ χιὼν αὕτη εἶνε γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα ζώνη τῶν ἀδιαλείπτων χιόνων.

Ἀλλ' οὐδόλως ἐκ τῶν ἀνωτέρω δέον νὰ συμπε- ράνν τις ἀπολύτως ὅτι τὸ κατωτέρου ὅριον τῶν ἀδια- λείπτων χιόνων εἶνε ὁρισμένον ἐν ἐκάστῳ τόπῳ, διὰ τῆς συναντήσεως τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους μετὰ τῆς ἐπιφανείας τῆς ἀέρος τοῦ μηδενός. Τὸ ὅριον τοῦτο εἶνε ἡ βάσις τῆς ζώνης, ἐν ᾗ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χειμῶνος συσσωρεύεται περισσύτερα χιὼν τῆς δυναμένης νὰ τακῇ κατὰ τὴν θερμὴν περιόδον. Ὁ ὁρισμὸς αὐτοῦ ἐξαρτᾶται ὅθεν μᾶλλον ἐκ πραγματικῆς ἐξήσδαως ἰσορροπίας με- ταξὺ τῆς ποσότητος τῆς ἐκ τῶν ἀτμοσφαιρικῶν κα- ταπτώσεων παρεχομένης χιόνος καὶ τῆς διὰ τῆς ἡλιακῆς θερμότητος δυναμένης νὰ τακῇ, ἢ ἐξ αὐ-

τῆς τῆς θερμokraδίας καθ' αὐτὴν λαμβανομένης. Οὕτως ἀπὸ ἀπολύτως ξηρὸς δὲν παρέχει χιόνα, καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐπὶ τὴν ὑψίστην κορυφὴν, εἰς δὲ ἐπιπτεν- ἐπ' αὐτῶν μικρὰ τις ποσότης αὐτῆς, ἡ ἡλιακὴ θερ- μότης, βοηθουμένη ὑπὸ τῆς ἀκτονοβολίας τοῦ ἐδά- φους, οὐδ' ἐπὶ πρὸς τήξιν αὐτῆς, καίπερ ὁ πῆρις αὐτὴ εἶνε λίαν ἀραιὸς καὶ ἡ θερμokraδία ταπεινοτάτη. Ἐκ τούτου ἐπεται ὅτι ὑπὸ τὸ αὐτὸ πλάτος καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς φαινόμενικὰς ἀτμοσφαιρικὰς συνθήκας, τὸ ὅριον τῶν χιόνων δυνατόν νὰ λάβῃ διαφόρους κατὰ τὰς περιστάσεις θέσεις, ταπεινούμενον καθ' ὅσον τὸ σύνολον τῶν ἀτμοσφαιρικῶν καταπτώσεων εἶνε μεγαλειότερον, αἱ δὲ ἰδιαίτεροι συνθήκαι τοῦ σχημα- τισμοῦ τοῦ ἐδάφους εἶνε ἥτιον εὐνοϊκαὶ πρὸς τήξιν ἐκείνων. Διὰ ταῦτα δὲ τὸ στοιχεῖον τοῦτο δέον νὰ ἐξαριθμηθῇ συνάμα ἐκ τῆς ἀψιθονίας τοῦ ἐν τοῖς βρυμασὶ τοῦ ἀέρος ὑδροτμοῦ, ἐκ τῆς διεκθύνσεως τῶν ἀνέμων, ἐκ τῆς ἐκτάσεως τῶν ὄρειων ὄγκων, οἵτινες ἐνεργοῦσι πάντοτε ὡς μέσον καταψύξεως, ἐκ τῆς διεκθύνσεως αὐτῶν, ἐκ τοῦ ὁρίου τῶν κλιτύων, καὶ τέλος ἐκ τῆς σχετικῆς θερμokraδίας τοῦ ἀέρος καὶ τοῦ χειμῶνος.

Θεωροῦντες τὰ ἀνωτέρω ἱκανὰ πρὸς διάσάφησιν τοῦ πρώτου ζητήματος, τῶν συνθηκῶν διελονθῆ- τῆς πτώσεως τῶν χιόνων καὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν παγώνων, κλείομεν τὸ μέρος τοῦτο, παρατιθέμενοι τινὰ σχετικὰ πρὸς τὸ ζήτημα τῶν ἀρχαῖας μορφῶ- σεως ὡς καὶ τῶν ὁριζικῶν οὕτως εἰπεῖν πᾶσιν, ἡ- τινὰ ἀποσπῶμεν ἐκ τῆς ἀνωτέρω μνημονευθείσης Γεωλογίας τοῦ κ. Lapparent.¹

Τὸ μέγα πάχος τοῦ στρώματος τοῦ πάγου ἐν Γρο- λανδίᾳ δυσκόλως δύναται νὰ ἐξηγηθῇ διὰ τῶν φυσικῶν συνθηκῶν τῆς χώρας· διότι τὸ σύνολον τῶν ἀτμοσφαιρικῶν καταπτώσεων δὲν εἶνε ἐν αὐτῇ λίαν σημαντικόν. Ἐάν μετεβάλλωτο τοῦτο εἰς ὕδωρ, οὐδ' ἐξισούτο κατὰ τὸν Rink πρὸς 0,90 μ. ἐπιπλέον. Καὶ εἶνε μὲν ἀλυσθὲς ὅτι αἱ ὑπὸ τοῦ κ. Holland γενέ- μεναι ἐν Jakobshavn κατὰ τὰ ἐτη 1874 καὶ 1875 παρατηρήσεις ἔδωκαν ὡς ἐξαγόμενα ἀριθμοὺς ἀνω- τέρους (2,19 μ. καὶ 1,84), οὗχ ἥτιον ὅμως λαμβά- νομένου ὑπ' ὅψει τοῦ ἀφαιρουμένου δι' ἐξατμίσεως καὶ πύξεως ποσοῦ, φαίνεται δυσχερὲς ἡ δικαιολογη- σις τῆς συσσωρεύσεως τοῦ ἀποτελοῦντος τὸ στρώμα τοῦτο πάγου, κατὰ δὲ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ κ. Halland, εἰς δὲ οἰανδήποτε αἰτίαν τὸ καλύπτει τὴν Γρο- λανδίαν στρώμα τοῦ πάγου ἐξηφανίζετο, ἀμφιβολία εἶνε ἂν οὐδ' αὐτὸ δυνατόν ὁ ἀνασχηματισμὸς αὐτοῦ ὑπὸ μόνον τὴν ἐπιρροὴν τοῦ συγχρόνου κλίματος τῆς χώρας ταύτης. Διὰ ταῦτα προσθετέον τὴν ἐντύπω- σιν, ἂν προῦξεναι τῇ κ. Nordenskiöld ἡ ὕψις τοῦ ἐσωτερικοῦ στρώματος τοῦ πάγου, ὅπερ κατ' αὐτὸν ὁμοίως μᾶλλον πρὸς πενήντη μᾶζαν ὕδατος ἢ πρὸς παγῶνα. Ἐκ τούτων ἰδύνατό τις νὰ σχημα- τίσῃ τὴν ἰδέαν ὅτι μέρος τῶν ἀπεράντων τούτων ἐκ πάγου πεδίων² εἶνε τὸ ὑπόλοιπον συσσωρεύσεως

1) Ἐν σελ. 304.

2) Ἐπὶ πολλὰ οὐδεὶς ἔσχε τὴν τολμήν νὰ ἐμφανισθῇ ἐπὶ τοῦ ἐκ πάγου στρώματος τοῦ καλύπτοντος διὰ κλίμαρον σχεδὸν τὴν ἐπιφανείαν τῆς Γρολανδίας, ὅπερ ἐνέπνευεν εἰς τοὺς ἰσχυροὺς ἀκαταμάχητον τρόπον. Τῇ 1870, οἱ κκ. Nordenskiöld καὶ

οὐχιστοί, κατὰ προγενεστέραν ἐποχὴν, ὑπὸ περιστάσεως λίαν διαφερούσας τῶν συγχρόνων.

Υπομνηστικὸν ἐπίσης ὅτι ὁ κ. Nares, κατὰ τὰς ἐκδρομὰς τοῦ *Challenger*, παρατηρῶν τὸ ἐν τισὶ ση- μεῖοις τῶν ἀρκτικῶν σωρῶν τὸν πλάτος πᾶσιν πάχος αὐτῶν ὑπερβαῖνον τὰ 45 μ., παρεδέξατο ὅτι οἱ ὄγκοι οὗτοι δυνατόν ν' ἀνέκωσιν εἰς παραγερμένην ἐποχὴν, ἐξ οὗ καὶ τὸ δοθέν εἰς τὰ μέρη ταῦτα ὄνομα (*ice ra- lescence*). Ὅπως δὲ ποτε, ἡ λέξις αὕτη δὲν σημαίνει ἀναγκαιῶς ὅτι ὁ πάχος οὗτος ἀνέκει εἰς διὰφορον τῆς ἡμετέρας γεωλογικῆς ἐποχῆς, διότι καὶ σήμερον εἶνε δυνατόν νὰ σχηματισθῇ λίαν πυκναὶ συσσω- ρύσεις διὰ τῆς πρὸς ἄλλα συμπίξεως καὶ συγ- κολλήσεως πολλῶν τεμαχίων πάγου. Οὐδὲν ἥτιον, μετὰ βεβαιότητος δυνατόν ν' ἀναγραφῇ ἡ ὑπαρξίς στρωμάτων ὁρυκτοῦ πάγου, τοιαῦτα δὲ, ὡς ἡ ἀρχὴ δέον ν' ἀποδοθῇ εἰς τὴν παγετώδη περιόδον τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, εἶνε τὰ εἰς τὰ βόρεια τῆς Σιβηρίας καὶ τὴν χερσόνησον τῆς Alaska, ὡς καὶ τὰ ἐν Σιβηρίᾳ παρατηρηθέντα ὑπὸ τῶν κ. Loranin καὶ Krolkin, ἅτινα ἀναφέρονται ἐν τῇ Γεωγραφίᾳ τοῦ κ. Reclus.

Ἀποπερατοῦντες ἐνταῦθα, τὸ εἰς τὴν παρουσίαν τῆς χιόνος καὶ τῶν σχηματισμῶν τῶν παγώνων ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν ὑψηλῶν ὄρεων καὶ ἐν ταῖς πολι- καῖς χώραις μέρος τῆς ἡμετέρας μελέτης, θεωροῦμεν ἀναγκαῖον, πρὶν ἢ προσδῶμεν εἰς τὸ δεύτερον, εἰς τὴν ἀναγραφὴν διελονθῆ- τῶν μέχρι τοῦδε διατυπωθεισῶν ἀστρονομικῶν θεωριῶν πρὸς ἐρμηνείαν τῶν παγετωδῶν περιόδων τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, ν' ἀνακεφαλαιώ- σωμεν ἐν δυοὶ λέξεσι τὰ ἀνωτέρω συντόμως ἀναπτυ- χθέντα περὶ τῶν φυσικῶν συνθηκῶν τοῦ γενικοῦ φαινομένου, παραλείποντες τὴν ἀναγραφὴν τῶν δευ- τερευουσῶν λεπτομερειῶν. Αἱ συνθήκαι αὗται, ἡτοι αἱ ἑνὸς μὲν ἢ ἐνεκα ὑψηλοτέρης θερμokraδίας τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ἀψιθονίας τοῦ ὕδατος ἐξήγησις, ἀπ' ἐτέρου δὲ ἢ ἐνεκα μειζονος καταψύξεως τῶν ὑψη- λοτέρων ἢ καὶ τῶν εἰς μείζονα ἀπὸ τοῦ ἰσημερινοῦ ἀπόστασιν κειμένων χωρῶν αὐτῆς σύμπτυξης τοῦ ἐκ τῆς ἀψιθονίας ἐξατμιζόμενου σχηματιζόμενου ὑδροτμοῦ, ἀνευρίσκονται μὲν ὑψιστάμεναι σήμερον, ὑψίστατον δὲ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα καθ' ἡμᾶς τὴν διάρ- κειαν τῆς συγχρόνου γεωλογικῆς περιόδου, πιθανὸς δὲ ἐπίσης μετὰ τῆς αὐτῆς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἡ- τιον ἐντάσεως καθ' ἡμᾶς τὴν διάρκειαν τῶν γεω- λογικῶν ἐποχῶν. Κατὰ δὲ τὴν παγετώδη περιόδον, εἶτε ἰδίᾳ ἐκατέρα τῶν συνθηκῶν τούτων, εἶτε καὶ ἀμφότεραι, ὑπερτίσαν μεταβολὰς ἐντάσεως, ἐνδε- δειγμένως διελονθῆ- ἀναλλογὰς αὐτομειώσεως. Ἀλ- λ' ὅπως δὲ ποτε καὶ ἂν αὗται ἐγένοντο, δέον νὰ μὴ ἡσυχονηθῇ ὅτι ἡ κατὰψυξις ἡτο ἀρκούν- τως σημαντικὴ οὐχ ὅτι γιγναιώως, ἀλλὰ κατὰ χρονικὴν περιόδον ἀρκοῦντως μακράν, ὥστε αἱ πρότερον ἀπροσέβλη-

Berggren ἀναχωρήσαντες ἐξ Aulaisivik, ἐπὶ τοῦ 68ου πα- ραλλήλου, ἐπέλεσαν ἀναγνώσιν τοῦ ἐδάφους μέχρις ἀποστά- σεως 50 μ. ἀπὸ τῶν πλευρῶν τοῦ πάγου. Τὸ μετὰ κοινῶς ὁδοιπορίαν 7 ἡμερῶν τέμα τῆς ἀκτορῆς ταύτης ἐκείτο εἰς ὕψος 670 μ., οἱ δὲ ἐδαπῆροι εὐρίσθησαν περιεχόμενοι πανταχόθεν ἐντὶς πεδίου ἐκ πάγου ἀπεράντου, χωρὶς οὐδὲν ἐν αὐτῇ νὰ ὁρα- θῇ τὴν τὴν πιθανὴν τέλος τοῦ ὑπερμεγεθους τούτου στρώματος.

τοὶ χῶραι νὰ ὑποστώσι τὴν ἐπιδρο- μὴν τῶν χιόνων καὶ νὰ καλυφθῶσιν ὑπὸ τῶν παγώνων.

Προβαίνοντες ἵδμε εἰς τὴν σύντομον ἀναγραφὴν τῶν ἀστρονομικῶν ὑποθέσεων, αἵτινες διευτυπώθησαν πρὸς ἐρμηνείαν τῶν παγετωδῶν περιόδων τοῦ ἡμε- τέρου πλανήτου, δὲν θεωροῦμεν ἀπὸ σκοποῦ νὰ ὑπο- μνησώμεν ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς θερμότης τρεῖς ἐχει κυρίας πηγὰς, τὴν ἐν τῇ πυρρῇ αὐ- τῆς, τὴν ἐκ τῆς ἀμέσου ἀκτινοβολίας τοῦ Ἡλίου, ἡτις ὡς γνωστὸν ἀνίδως διανέμεται ἐπὶ τῶν δύο αὐ- τῆς ἡμισφαιρίων, ἀναλόγως πρὸς τὰς ὥρας τοῦ ἔτους ἐκατέρου τούτων, τὸ γεωγραφικὸν πλάτος καὶ τὸ ἀπὸ τῆς θαλάσσης ὕψος τῶν διαφόρων αὐτῶν σημείων, τελευταῖον δὲ τὴν ἐκ τῆς ἀκτινοβολίας συμπίπτων τῶν λοιπῶν ἀστέρων, εἰς τὴν ὁφείλεται ἡ καλούμενη θερμokraδία τοῦ διαστήματος, θερμokra- δία, ἢν οὐδ' ἐρμηνείαν θερμόμετρον τιθέμενον εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ἡ τε ἔγγειος θερμότης ὡς καὶ ἡ ἡλιακὴ ἀκτινοβολία ἰδύναντο αἰθῆρας νὰ μηδενισθῶσιν. Καὶ ὅσον μὲν ἀ- φορρᾷ τὴν συγχρόνου ἐποχὴν, ἡ τῆς πρώτης πηγῆς, τῆς γηγενούς διελονθῆ- θερμότητος, ἐπιρροὴ ἐπὶ τῆς θερμokraδίας τῆς γῆς ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας δυνατόν νὰ θεωρηθῇ ἀνεπαίσθητος καὶ οὐδόλως ὑπ' ὅψει νὰ λη- φθῇ, ἀφοῦ ἐκ τῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦτου μελετῶν τοῦ Fourier προέκυψεν ὡς συμπέρασμα ὅτι αὕτη σῆ- μρον μολίς δύναται ν' ἀνυψώσῃ τὴν θερμokraδίαν τῆς ἐπιφανείας κατὰ 1/30 τοῦ βαθμοῦ, προκειμένου ὅμως περὶ τῶν πρώτων γεωλογικῶν περιόδων, καθ' ὅς τὸ πάχος τοῦ στρώματος τῆς γῆς ἡλιοῦ ἦτο ἀσυγ- κριτὸς τοῦ συγχρόνου λεπτότερον καὶ ἡ θερμokraδία τοῦ πυρρῶς ἀνωτέρου, οὐδόλως λογικὸν εἶνε νὰ πα- ραλειφθῇ ὁλοσχερῶς ὁ παράγων οὗτος, ἐξ οὗ φυσικῶς ἐπεται ὅτι λογικῶς ἀποπον εἶνε ν' ἀποκλεισθῶσιν μετὰ τῶν πρὸς ἐρμηνείαν τοῦ σχηματισμοῦ τῶν παγώνων θεωριῶν ἐκεῖναι, αἵτινες τυχὸν ἡθελὸν διατυπωθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς προϊούσης ἐξασθενείας τοῦ ἀπὸ θερμολογικῆς ἀπόψεως σπουδαιότητος τοῦ- του παράγοντος.

Αἱ πλείους τῶν πρὸς ἐρμηνείαν τῶν παγετωδῶν περιόδων τοῦ ἡμετέρου πλανήτου ἀστρονομικῶν ὑ- ποθέσεων στηρίζονται ἐπὶ τῶν ἐξῆς τριῶν ἀδιαμφι- σβητικῶν φαινομένων, ἡτοι τῆς προηγίσεως τῶν ἰσημερινῶν, τῆς κινήσεως τοῦ περιηλίου καὶ τῆς με- ταβολῆς τῆς ἐκκεντρότητος. Γνωστὸν ὅτι ἐνεκα τῆς ἐλξέως τοῦ Ἡλίου ἐπὶ τοῦ ἰσημερινοῦ ἐξογκώματος τῆς γῆς σφαίρας, ὁ ἀξὼν τῆς γῆς διαγρῶν βρο- δέως ἐξ ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς κῶνον, συνεπεία δὲ τῆς κινήσεως ταύτης ἡ γραμμὴ τῶν ἰσημε- ριῶν κινεῖται περὶ τὸ ἀξὼνα τῆς ἐκλειπτικῆς ἐξ Α. πρὸς Δ., μετατιθεμένη 50'', 2 ἐτησίως περίπου, ἐπομένως, κατὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ Ἡλίου εἰς τὴν ἰ- σημερινὴν, εὐρίσκειται οὗτος κατὰ 50'', 2 δυτικώτερον τῆς προηγουμένης ἰσημερίας. Ἐνταῦθεν ἡ διαφρὰ μετὰ τὴν τροπικὴν καὶ ἀστρικὴν ἔτους. Ἐπίσης γνω- στὸν εἶνε ὅτι ἡ γραμμὴ τῶν ἰσημερινῶν καὶ ὁ μέγας ἀξὼν τῆς περὶ τὸν Ἡλίου γῆς τροχίως, ἀξὼν οὗ- τινος τὰ πέρατα ὁρίζουσι τὸ περιήλιον καὶ τὸ ἀψή- λιον τῆς γῆς σημείων, δὲν εὐρίσκονται εἰς τὴν αὐτὴν σχετικὴν θέσιν, ἀλλ' ὅτι ὁ μέγας ἀξὼν (γραμμὴ τῶν

1) Bléms Traité de Géologie par A. de Lapparent, 1893, ἐν σελ. 255.

ἀφ' ἑδων, καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ περιήλιον κινεῖται ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς, μετατιθέμενον 11", 7 ἐτησίως περίπου, καὶ ὅτι ἐπομένως ὁ πρὸς ἐπ' ἀνόδου τῆς Γῆς εἰς τὸ περιήλιον χρόνος, τὸ ἀνωμαλίστικόν λεγόμενον ἔτος, εἶνε μεγαλειότερος τοῦ ἀστρικοῦ, καθ' ὅσον, ὅπως ὁ ἥλιος ἐπ' ἀνέλθῃ εἰς τὸ περιήλιον, δέον ἐπὶ πλέον νὰ διατρέξῃ τὸ τόξον τοῦ τὸν 11", 7. Διὰ συνδυασμοῦ τῶν δύο ἀντιθέτων τούτων κινήσεων, διηγεῖται μεταβάλλονται αἱ ἐπὶ τῆς ἑλλειπτικῆς τροχίδος τοῦ ἡμετέρου πλανήτου θέσεις τῶν ἡμετέρων καὶ τῶν ἡλιοστασίων, ἐπομένως δὲ καὶ ἡ ἐκ τούτων ὀριζομένη διάρκεια τῶν ὥρων τοῦ ἔτους, σχηματιζομένου οὗτω κύκλου, ὅστις συμπληροῦται ἐν τῇ στρογγύλῃ ἀριθμῷ τῶν 21000 ἔτων.

Ἐπίσης γνωστὸν τυγχάνει ὅτι ἡ Γῆ κατὰ τὴν ἐκκυστρίαν αὐτῆς περὶ τὸν ἥλιον κίνησιν γράφει τροχίαν καλουμένην ἐκλειπτικὴν, ἢ τὸ ἐπίπεδον γῆ ταυτιζόμενον μετὰ τοῦ ἡμετέρου σχηματίζει μετ' αὐτοῦ γωνίαν 23° 27' περίπου, γωνίαν τῆς ἐγκλίσεως καλουμένην, ἐλαττωμένην δὲ κατὰ τὴν σύγχρονον ἐποχὴν κατὰ 0", 16 ἐτησίως περίπου, ὅτι δὲ δὲν ὑπελογίσθησαν μὲν εἰσέτι ἀκριβῶς τὰ θῆρα τῆς βραδείας ταύτης τῆς ἐγκλίσεως μεταβολῆς-ἡμεῖς, ἐνν προέβαινον ἐπ' ἀπειρον, θὰ καθίστα διὰ τοῦ χρόνου τὸν ἄξονα τῆς γῆς κἀκετον ἐπὶ τοῦ ἐπίπεδου τῆς ἐκλειπτικῆς καὶ θὰ ἐπέφερον οὕτω τὴν διηγεῖται πάντων τῶν σημείων τῆς γῆς ἐπὶ φανείας ἡμετέρας, ἥτις τόσῳ ἀκαταλλήλως ἐλαβε παρὰ τινων τὸ ὄνομα τοῦ αἰωνίου ἔαρος—ὅχι ἦντον ὅμως αἱ τὰ θῆρα ταῦτα ὑφίστανται καὶ ὅτι, κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τοῦ Laplace, ἀφ' οὗ αὕτη ἐλαττωθῇ κατὰ 1" 20' περίπου, θὰ καταστῇ στάσιμος, ὁπόθεν θὰ προβῇ βυθιζόμενόν αὐξανομένην.

Ἐν τῇδε δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι, ὡς γνωστὸν, ἡ ἐκκεντρότης τῆς γῆς τροχίδος, ἥτοι ἡ ἀπόστασις τοῦ κέντρου τῆς ἑλλειπτικῆς τροχίδος τῆς Γῆς ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ ἡλίου κατεχομένης ἐστίας, ἀνέρχεται σήμερον εἰς 0,0107701 τοῦ ἡμικυκλίου ἄξονος τῆς ἑλλειπτικῆς, ἀλλ' ὅτι βραδύτατα ἐλαττωθῇ (κατὰ 14 λεύγας ἐτησίως, κατὰ τὸν Biot), ἥτοι καθ' ἑκάστον ἔτος ἡ Γῆ πλησιάζει ἐπὶ μᾶλλον πρὸς τὸν ἥλιον κατὰ τὸ ἀφῆλιον, ἀπομακρύνεται δὲ αὐτοῦ κατὰ τὸ αὐτὸ ποσὸν κατὰ τὸ περιήλιον, τοῦ μεγάλου ἄξονος τῆς γῆς τροχίδος, καὶ κατὰ συνέπειαν τῆς μέσης ἀποστάσεως τῆς Γῆς ἀπὸ τοῦ ἡλίου παραμενοῦσης σταθερῆς, ὅτι δὲ διὰ τοῦ ὑπολογισμοῦ εὐρίσκεται τὸ τελευταῖον μέγιστον τῆς ἐκκεντρότητος γενόμενον πρὸ 200,000 περίπου ἔτων.

Μετὰ τὴν σύντομον ταύτην ὑπόμνησιν τῶν μεταβλητῶν παραγόντων, οἵτινες ἐχρησίμευσαν ὡς βάσεις τῶν πρὸς ἐρμηνείαν τῶν παγετωδῶν περιόδων τοῦ ἡμετέρου πλανήτου ἀστρονομικῶν ὑποθέσεων, προδίδοντες εἰς τὴν σύντομον ἀναγραφὴν τῶν σπουδαιότερων τούτων. Τό γε νῦν, τὸ χειμερινὸν ἡλιοστασίον τοῦ βορείου ἡμισφαρίου τῆς Γῆς εὐρίσκεται εἰς ἀπόστασιν 10⁹ περίπου ἀπὸ τοῦ περιήλιου, ὑπερὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον συμπιπται οὐχὶ μετὰ τῆς 9)21 δεκαμυρίου (ἡμέρας τοῦ χειμερινοῦ ἡλιοστασίου), ἀλλὰ μετὰ τῆς 20)1 ἰανουαρίου. Τὰ δύο ταῦτα σημεία συνέπιπτον κατὰ τὸ ἔτος 1250,

οὕτω δὲ ἡ γραμμὴ τῶν ἡλιοστασίων συνέπιπτε τότε μετὰ τῆς τῶν ἀφῆδων. Ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου ἰδὲ ἐπιπρόσθενται, ὡς γνωστὸν, αἱ συνθήκαι τῆς θερμοκρασίας τῶν ἀντιθέτων ἐποχῶν τῶν δύο τῆς Γῆς ἡμισφαιρίων· διότι ἐνεκα τούτου αἱ μὲν τοῦ βορείου ἡμισφαρίου χειμεριναὶ ἐποχαὶ εἶνε αἱ βραχυτέρας καὶ ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰς ἐλάσσονας ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἀποστάσεις τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, ἐνθ' αἱ θέρμαι εἶνε αἱ μακρότεραι καὶ ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὰς μείζονας, οὕτω δὲ προκύπτει, διὰ τὸ κατὰ τὴν σύγχρονον ἐποχὴν οἶονεῖ προνομιοῦχος βόρειον τῆς Γῆς ἡμισφαίριον, ἀντίρροπὸν τι κατὰ τῆς ἀνισότητος τῶν μέσων θερμοκρασιῶν τῶν ἐποχῶν αὐτοῦ, ἀντιθέτως δὲ τοῦ νότιου ἡμισφαρίου τῆς Γῆς αἱ μὲν θέρμαι ἐποχαὶ χαρακτηρίζονται ἀναγκαίως ἐκ τῆς βραχυτέρας καὶ τῆς μείζονος θερμοτήτος αὐτῶν, αἱ δὲ χειμεριναὶ ἐκ τῆς μείζονος διάρκειας καὶ τοῦ ψυχροῦ αὐτῶν.

Ἀλλ' ἐνεκα τῆς προηγουμένης τῶν ἡμετέρων καὶ τῆς ἀντιθέτου κινήσεως τοῦ περιήλιου, αἱ περὶ τὸν ὁ λόγος συνθῆκαι εἰσονται ἀντίτροφοι, μετὰ πάρεδον 10500 περίπου ἔτων, ἥτοι τῇ 11750, ἐν τῇ μεταξὺ δὲ συμβαίνουσι δύο διάφοροι περίοδοι ἀντιστοιχοῦσιν εἰς τὴν σύμπτωσιν τῆς γραμμῆς τῶν ἡμετέρων μετὰ τῆς τῶν ἀφῆδων. Οὕτως ὑπολογίζεται ὅτι 3985 ἔτη π. Χ. συνέπιπτον εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον τὸ περιήλιον μετὰ τῆς ἡμικυκλικῆς ἡμετέρας, αὐτὸ δὲ τοῦτο ἐπαναληφθήσεται τῇ 6180 π. Χ., ὁπότε ἡ διὰ τοῦ περιήλιου διάστασις τῆς Γῆς γενήσεται κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐαρινῆς ἡμετέρας τοῦ βορείου ἡμισφαρίου. Ταύτην τὴν βιῶσαν περίοδον τῶν 10500, περίοδον, καθ' ἣν ἐναλλὰξ κατὰ-φύεται καὶ ἀντιφύεται ἡ θερμοκρασία ἐπ' αὐτοῦ τῶν γῆων ἡμισφαιρίων, ἐθεώρησαν τινες καὶ ἰδὲ ὁ κ. Adhemar ὡς ἐρμηνεύσαντα τὰ φαινόμενα τῶν παγετωδῶν περιόδων καὶ τῶν κατακλύσεων. Ἀλλ' ἡ ἐρμηνεία αὕτη ἐπολεμήθη καὶ δικαίως· διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ διάρκεια τῆς περιόδου τῶν 10500 ἔτων εἶνε ἀναντιρρήτως μικρὰ ἐν ὁμοίᾳ πρὸς τὴν πιθανὴν διάρκειαν τῶν παγετωδῶν καὶ τῶν μεταξὺ τούτων περιόδων, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι παραλείπονται μὲν κατὰ ταύτην οἱ λοιποὶ σπουδαῖοι παράγοντες, ἐλαχίστη δὲ καὶ ἀνεπαρκὴς ὁλοῦς ἐρμηνεύει πρὸς παραγωγὴν τῶν παγετωδῶν φαινομένων ἡ μεταξὺ τῆς διαρκείας τῶν θέρμων καὶ τῶν χειμερινῶν ἐποχῶν διαφορά τῶν 8 ἡμερῶν, τελευταῖον δὲ, διότι τὸ νότιον τῆς Γῆς ἡμισφαίριον, εὐρισκόμενον εἰς ἀς περιστάσεις καὶ τὸ ἡμέτερον πρὸ 10500 ἢ μετὰ 10500 ἔτη, οὐδὲ ὡς διέρχεται ταύτην παγετωδὴν περίοδον, οὐ ἀναμφιβόλως ἥτοι ἡ τελευταία τοῦ βορείου ἡμισφαρίου.

Ἀλλ' αἱ μεταβολαὶ τῆς ἐκκεντρότητος εἶνε ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης πολλὰ τῶν ἀνωτέρω μνημονευομένων ἀξιολογώτεραι. Οἱ κ. Stone καὶ Croll ὑπολόγισαν ὅτι αὕτη ἡ τοῦ ἀλλοτε πολλὰ μείζον τῆς σύγχρονης, ὅτι 100000 ἔτη πρὸ τῆς ἡμετέρας ἐποχῆς, ἡ ἐκκεντρότης ἦτο περίπου τριπλασία τῆς νῦν, ὅτι δὲ οὕτω προέκυπτε διαφορά 23 ὅλων ἡμερῶν μεταξὺ τοῦ μακροτέρου χειμῶνος, συμπιπτοντος μετὰ τοῦ ἀφῆλιου, καὶ τοῦ βραχυτέρου θέρους, συμπιπτοντος μετὰ τοῦ περιήλιου, ὅτι ἡ διαφορά αὕτη ἐξισοῦται

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

ΘΕΡΙΝΑ ΘΕΑΤΡΑ ΠΑΡ' ἩΜΙΝ. — ΘΕΑΤΡΑ, ΘΕΩΡΗΣΙΣ — ΧΡΟΝΙΚΑ

πρὸς 28 ἡμέρας εἰς ἐποχὴν δις μᾶλλον μετακινούμενην, καὶ ὅτι τελευταῖον πρὸ 850000 ἔτων ἡ διαφορά ἀνέρχεται εἰς τὸν λίαν σημαντικὸν ἀριθμὸν τῶν 36 ὅλων ἡμερῶν. Κατὰ τὴν ἐπὶ τῇ βῆσει τῶν ὑπολογισμῶν τούτων, ἐν οἷς συνδυάζονται τὰ φαινόμενα τῆς μεταβολῆς τῆς ἐκκεντρότητος τῆς γῆς ἐν τροχίδῳ μετὰ τῆς προηγουμένης τῶν ἡμετέρων καὶ τῆς μετακινήσεως τοῦ περιήλιου, ὑπερθεσιν τοῦ Croll, τὰ φαινόμενα τῶν παγετωδῶν περιόδων καὶ τῶν κατακλύσεων δέον ν' ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν ἀνωτέρω μνημονευθεῖσαν σημαντικὴν ὑπεροχὴν τοῦ χειμῶνος, χειμῶνος συμπιπτοντος μετὰ τῆς μεγαλειτέρας ἀπὸ τοῦ ἡλίου ἀποστάσεως τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, ὅν διεσέχθη ὁ ὅρος βραχὺ, ἀλλὰ θεμιώτατον, οὕτω δὲ ἐπληροῦντο ἀπαδαὶ αἱ πρὸς σχηματισμὸν τῶν μεγάλων ἐκύνων ὄγκων τοῦ πάγου ἀνωτέρω ἀναγραφῆσαι θεμελιώδεις συνθήκαι.

Πρὶν ἢ προδῶμεν εἰς τὴν σύντομον ἀναγραφὴν τῆς πρὸς ἐρμηνείαν τῶν παγῶν καὶ τῶν λοιπῶν γεωλογικῶν φαινομένων κομμογονικῆς ὑποθέσεως τοῦ καὶ ἀνωτέρω μνημονευθέντος καθήκοντος τῆς Πολυτεχνικῆς Σχολῆς τῶν Παρισίων καὶ ἐξάρχου ἀστρονόμου τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων κ. H. Fay, ἥτις εἶναι τὸ ὑποκείμενον τῆς προδεχοῦς καὶ τελευταίας περὶ τοῦ ζητήματος τούτου Ἐπιστημονικῆς ἡμῶν Ἐπιθεωρήσεως, θεωροῦμεν ἀναγκαῖον νὰ σημειώσωμεν ὅτι, πλὴν τῶν ἀνωτέρω, καὶ ἄλλαι προϋπάρχοντες θεωρίαι πρὸς ἐρμηνείαν τῶν παγετωδῶν περιόδων τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, ὧν τινες μὲν ἐθεμελιώθησαν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τῆς μεταβολῆς τῆς ἐκκεντρότητος τοῦ ἡλίου συνεπείρ κινήσεως, ὡς διέτρεξε τὸ κεντρικὸν σῶμα τοῦ ἡμετέρου πλανητικοῦ συστήματος, κινήσεως, ἀναλόγων πρὸς τὰς νῦν λαμβανούσας χώραν, εἰς τοὺς προδικαίους καὶ τοὺς μακρῆς περιόδου μεταβλητοὺς ἀστέρας, τινες δὲ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως τῆς μεταξὺ ἡλίου καὶ Γῆς κατὰ τινος ἐποχῆς παρεμβάσεως μακρῶν ὀγκῶν νεφελωδῶν ἢ μεταφορικῶν ὕλων, παρεμβάσεως διαρκείας ἐπὶ δεκάδ' ὅλων ἔτων καὶ αἰώνων, ἥτις παρεκώλυσε τὴν ἡλιακὴν ἀκτινοβολίαν καὶ ἐπῆνευσε τὴν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον μακροχρόνιον κατάψυξιν τῆς ἡμετέρας Γῆς.

Τελευταῖον σημειούμεθα ὅτι, πλὴν τῶν ἀνωτέρω, καὶ ἄλλαι τινες διευτυθῶσαν θεωρίαι, οἷαι ἡ περὶ διαφάγου θερμοκρασίας τῶν χωρῶν τοῦ διαστήματος, δι' ὧν κατὰ τὸν πρὸς τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Ἡρακλέους ὁρῶμεν αὐτοῦ διέρχεται σῶσμον τὸ ἡμέτερον πλανητικὸν σύστημα, ἡ καθαρῶς γεωλογικὴ τοῦ κ. Lyell, καθ' ἣν τὰ παγετωδῆ φαινόμενα προέρχονται ἐκ τῆς ἀδιαλείπτου κινήσεως τῶν συνιστάντων τὸν στερεὸν τῆς Γῆς φλοιῶν στρωμάτων, καὶ ἄλλαι.

Η. Γ. ΒΑΣΑΜΑΚΗΣ.

Καὶ τὰ δύο θερινὰ ἡμῶν θεάτρα, τὸ τε ἐκείθεν τῆς Μεγάρης ὁδοῦ πρὸς τὴν βοσπόρειον αὐραν, καὶ τὸ ἐντεῦθεν αὐτῆς πρὸς τὸ Χρυσοῦν Κέρα, ἥτοι τὸ τε τῆς Ὀμονοίας καὶ τὸ τοῦ κήπου Μνηματακίων, ἐπὶ χρόνον οὐκ ὀλίγον τὴν ὑπομονὴν ἡμῶν δοκιμάσαντα, ἀνεπέτασαν τὰς αὐλαίς καὶ παρουσιάζουσιν ἡμῖν καθ' ἑκάστην ἐσπέραν τὴν καλλιτεχνικὴν, ἢ κακοτεχνικὴν αὐτῶν ὄψιν. Ἀμφότεροι δ' οἱ ἐν αὐτοῖς θιάσοι ἐκ τῆς ἰταλίδος προέρχονται χώρας, ὥστε ἡμεῖς καθ' ἑκάστην μεταβαίνομεν ἀπὸ ἰταλίου. Ἄν ξένος τις αἰθῆρας ἵκηται εἰς τὴν ἡμετέραν πόλιν, ὁ δὲ ξένος οὗτος ἢν ἰταλός, μετ' ἐνδομύχου χαρᾶς θὰ διεκέρυσσεν ὅτι ἐν Κωνσταντινουπόλει οὐδὲν ἰσχυρότερον τῆς ἰταλικῆς ἐπιρροῆς, ἀποδείξει, ὅτι οὐδὲν ἄλλο θεάτρον ὑπάρχει πλὴν τῶν ἰταλικῶν. Βεβαίως οἱ πατριῶται ἰταλοὶ ἠθέλουν συγκινήσῃ ἐπὶ ταύτῃ, ἀλλ' ἡ συγκίνησις αὐτῶν θὰ ἦτο στιγμιαία ὡς οὐδεμίαν ἔχουσα βάσιν. Θὰ κατέρρεεν ὡς κατέρρευσαν πολλὰ πολλῶν ὄνειρα αὐτῶν, τοῦ πανταλίσμου. Ἀλλὰ συγγνώμη! ἐπελαθόμεθα, ὅτι οὐχὶ περὶ πολιτικῆς ὁ λόγος ἀλλὰ περὶ θεατρικῶν πραγμάτων. Ἐξ ὧν μάλιστα οὐδεμίαν ἔχουσι σχέσιν πρὸς τὴν πολιτικὴν. Ἀλλ' ὁποῖα εἶσι τὰ θεάτρα ταῦτα. Ἐπεδημοῦμεν ν' ἀρμεσθῶμεν μόνον εἰς τὸ νὰ εἰπωμεν, ὅτι τὸ μὲν τῆς Ὀμονοίας ἐστὶ μελοδράματος, τὸ δὲ τοῦ κήπου τῶν Μνηματακίων μελοδραματικόν, ἰταλικὸν τε καὶ γαλλικὸν ἢ γαλλοῖταλικοῦ, ἀλλ' ἐπιβιβάζεται ἡμῖν, γράψουσι περὶ θεάτρων, καίτοι κυρίως οὐχὶ περὶ δράματος πρόκειται, ἵνα τοῦλάχιστον διὰ γενικῶν γραμμῶν, εἰπωμέν τινα περὶ αὐτῶν. Τοῦτο δὲ πρῶττον κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον, καίτοι ἐν τῇ Ὀμονοίᾳ ἐλαχίστην διακρίνομεν ὁμόνοϊαν, μουσικὴν διπλασίαν, ἐν δὲ τῇ κήπῳ ἐλάχιστη ἀνθ' ἡμέρας, παρίστανται ἀτυχῶς τινες κίθονες πολυψαλλοὶ, οὐχὶ τὸ καλὸν ἀλλὰ τὸ ξέρον κινύσσοντες καὶ ἀποθαυμάζοντες.

Ὅτι τὸ καλὸν φυγαδευθὲν ἐκ τῶν ἡμετέρων χωρῶν μετέστη εἰς ἄλλας χώρας καὶ αὐτόθι ἐν γε τῇ παρόντι κατασκηνοῖ, τοῦτο δὲν ὁ ἀρνηθῶμεν, ἀλλὰ τὸ ἐκ τῶν ξένων χωρῶν ἐρχόμενον καλὸν οὐχὶ πάντοτε καθ' ὅσον ὑπάρχει οὐδὲ ὑπέρχεται τοῦ ἡμετέρου καὶ ἡξίον θαυμάσιου. Εἰς τὰς διέψεις ταύτας προήχθημεν, ἀκούσαντες τινων ἀνεπιφυλάκτως θαυμαζόντων πάντα τὰ ἐν τοῖς δυοῖν θερινοῖς ἡμῶν θεάτροις, χειροκροτούντων τὰ πάντα καὶ πάντας καὶ ἐν ἀνόντα ὡς καὶ ἐν τῇ ὑποκειμένη ἀνοσίαν, ἐφ' ἣ αὐτοὶ εἰναι τὸν οἰκτεῖται διέπραξεν. Ὁμολογῶμεν ὅτι ὁ τε θιάσος τοῦ κ. Λαμπρούνα καὶ ὁ τοῦ κ. Στραβόλο ἔχουσιν ἀρετὰς καὶ ὑποκριτὰς τινὰς καὶ ἀοιδούς δεξιοὺς, ἀλλὰ τὸ πλεῖστον αὐτῶν ἐστὶ μέτριον καὶ οὐδὲν πλέον. Ἐν τῇ θιάσῳ τοῦ κ. Λαμπρούνα ἐφαίρεισιν ποιεῖται ἡ κυρία Τότση, ὑψηλῶς, ἥτις ὡς ἀοιδὸς διαπρέπει ἐπὶ γλυκεῖα ὀληθρῶς φωνῇ, ἀσθενεῖ μὲν ἀλλ' εὐστροφῇ, ὁρθῶς ἐκφερομένη, πρὸ παντὸς ἐν τοῖς μέσσις τόνοις. Τριαύτην ἰδεῖν σχηματίζοντες περὶ αὐτῆς, ὁμόδρα ἐλυσσόμενοι ὅτε κατὰ τὴν ὑπό-

δυσιν της Violotta τη παρελθούσα κυριακή, είδομεν αυτήν, άγνοούμεν κατά τίνος έμπνευσιν, μεταμορφώσαν την Καμελιόφορον εις Γαρουφαλόφορον (τήν Dame aux Camélias εις Dame aux Oelets), ήτις άποστρεφόμενι πών άνθος πλύν τών καμελιών υπό νευρικής καταδρομάνετο ταραχής ότε άλλο έβλεπεν άνθος. Εύτυχώς κατά την επανάληψιν του έργου τη παρελθούσῃ τρίτῃ τὸ άστογον διωροδότην, επιθυμούμεν δὲ καὶ άλλα άτοπα της mise en scene νὰ διορθωθώσιν. Ήνε δὲ λυπηρόν ότι ἐν σκηνῇ, ἐν μέσῳ Σταυροδρομῷ λειτουργούσῃ, οὐτε ἀπλουστάτη αἰθουσα δύναται νὰ παρασταθῇ, αὐ δὲ σκηνογραφία πολυάκρης ὑπομνηστικουσιν ἡμῶς τὰς τοῦ μέσου αἰώνος ἐκείνας ὡν πρὸς διάκρισιν ἀνήρτων πινακίδιον φέρων τὴν ἐπιγραφήν: «τοῦτο εἶναι δάμος» (τοῦτο εἶναι δαμάτιον) κτλ. Ἀλλ' ὡς ὑποκρίτρια ἡ κυρία Τότση ὑπολείπεται ἐν τῇ σκηνῇ, οὐν τῷ χρόνῳ ὅπως δύναται τὰς ἀλλεΐας αὐτῆς νὰ ἀναστήλωσιν, διότι φαίνεται ἔχουσα ἀγαθὴν θέλησιν.

Ἐκ τῶν λοιπῶν μελῶν τοῦ διαδού μνημονεύομεν τοῦ βαρυτόνου κ. Massini, ὅστις ἔχει καλὴν φωνὴν καὶ σὺχρεῖαν περὶ τὸ ῥεῖν, ἀλλ' ὅστις ἐφάνη ἡμῖν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὡς ἀπογορευμένος πολλῶς. Καὶ ταῦτα γενικῶς περὶ τοῦ διαδού τοῦ κ. Λαμπιρούνα, ὅστις, φιλοξενούμενος ἐπὶ σερῶν ἐτῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἔδει νομίζομεν κρεῖττονα καὶ καλῶν συνάδοντα τῇ ἐπωνυμίᾳ τοῦ θεάτρου νὰ καταρτίσῃ διαδόν, οὐχὶ δὲ νὰ παρουσιάσῃ ἡμῖν ἐν μόνον πρόσωπον, τὸ τῆς κ. Τότση.

Περὶ δὲ τοῦ ἑτέρου διαδού, τοῦ τοῦ κίτου τῶν Μνηματῶν, ἐγγράφημεν ἥδη ἐν τῇ Ἐπιθεωρήσει ἡμῶν τῆς Κυριακῆς 7 μαρτίου, ὅτε ἐδίδασκεν οὕτως ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς Ὀμονοίας. Ἐν γὰρ τῷ παρόντι ἡ μόνη μεταλλαγὴ τῶν γραφέντων ἦν ποιούμεθα ἔστιν ότι νῦν αὖ σκηνογραφία εἰσι καλά, καθαρά. Ἀλλὰ οὐ προτρέψομεν τὸν κύριον Στράβωλον ὅπως μὴ παρῇ τὴν Mascotte τοῦ μασσαλιώτου μουσουργοῦ, οὕτε τὰ λοιπὰ γαλλικὰ μελοδραμάτια. Ἡ ἐκτέλεσις τῆς Mascotte, ὡς είδομεν αὐτὴν τῇ παρελθούσῃ τετάρτῃ, ἦν ἀλυστῆς παραφρία, οὐδέποτε δὲ ὁ ἀνεγνώριζεν ὁ Audran τὸ ἔργον αὐτοῦ. Ἡ δυσφρία αὐτῆς ἐντελῶς κατεστράφη καὶ ἠφανίσθη.

Τὰ θεάτρα τῶν Ἀθηνῶν παρουσιάζουσιν ἐκτακτὸν κίνησιν, ὡς καὶ ἐν προτέρῳ Ἐπιθεωρήσει ἐγγράφημεν, διότι τρεῖς, πλὴν ἄλλων ξένων, διδάσκουσιν ἐν διαφόροις θεάτροις διαδοί. Τελευταῖον ἐν τῷ θεάτρῳ Ὀμονοίας ἐδιδάχθη ὁ ἐκ τῶν ἀριστοτεχνιμάτων τοῦ Σακκάπου Ἀμάλτος μετ' ἐκτάκτου ἐπιτυχίας. Αἱ ἐφημερίδες πᾶσαι ἐπλεξαν πανηγυρικὸς τῷ κ. Δ. Ταβουζάρῳ (Ἀμάλτῳ) καὶ τῇ θεσπονίδι Αἰκ. Βερώνῃ (Ὁφελίᾳ). Ἡτληθὲν δὲ ἡ ἐπανάληψις, ἥτις καὶ ἐγένετο καὶ γενήσεται.

Ἐν δὲ τῷ θεάτρῳ Παράδεισῳ ἐδιδάχθη τὸ πρῶτον ἑλληνιστὶ τὸ Φρύν, ἰταλὸς δραματογράφος ὀνόματι Ριό. Κατέλθει καὶ μεταφρασθεῖσα δὲ ὑπὸ Γεωργ. Δουρούτη.

Προσέχως ἀναδιδάσκονται ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡ Musolle τοῦ ἄρτι θανόντος ἀτυχῶς Guy de Maupassant, ἐν

τῷ θεάτρῳ τῆς Ὀμονοίας. Ἡ ἀνώνυμος ἐπιτολὴ, τρίπρακτος κωμῳδία, ὑπὸ Στεφάνου, ἐν τῷ αὐτῷ θεάτρῳ. Οἱ προικοθῆραι, κωμῳδία μετ' ὁμάτων, ὑπὸ Σπινέλλου, ἐν τῷ αὐτῷ θεάτρῳ. Λευκὸν δρᾶμα, ὑπὸ Ἰω. Δελικαστρίνου, ἔχον βάσιν τὴν οὐ πρὸ πολλοῦ γενομένην αὐτοκτονίαν τῆς Μαίρης, ἢν καλῶς θὰ ἔπραττον οἱ ἐπίδειξιν συγκινήσεως ποιούμενοι ἐπὶ τῷ γεγονότι νὰ καταλίπωσιν ἴσχυον ἐν τῇ αἰωνίᾳ κατοικίᾳ αὐτῆς, ἐν τῷ θεάτρῳ Παράδεισῳ. Ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, κωμῳδία εἰς πράξεις τρεῖς, ὑπὸ Στεφάνου, ἐν τῷ θεάτρῳ Τσάχα. Θυμὸς ὁ λαὸς ἡ Γαλαξείδιος, ὑπὸ Μελασιώτου, ἐν τῷ αὐτῷ θεάτρῳ.

ΧΡΟΝΙΚΑ. Ἐν τῷ Μεγάλῳ Μελοδράματι τῶν Παρισίων πρόκειται νὰ ἀναδιδῶσθῇ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡ Armide τοῦ Ἰδρυτῆ τῆς δραματικῆς μουσικῆς ἐν Γαλλίᾳ Gluck, γεννηθέντος τῇ 1714 καὶ θανόντος τῇ 1787. Ἐν ἔργον τοῦτο ἐξετέλεσθη τὸ πρῶτον κατὰ φεβρουάριον τοῦ 1777.

Ἡ Γαλλικὴ-Κωμῳδία ἔσχε τὴν τιμὴν νὰ ἐμνηνεύσῃ ἔργον τὴν ἐν Windsor ἐνώπιον τῆς βασιλέως τῆς Ἀγγλίας, ἐπὶ τούτῳ προσκληθεῖσα. Ὁ ἐκφανὴς θάσος ἐγένετο δεκάς φιλοφρονέσται ἐν τῷ ἀνακτόρῳ. Ἡ βασιλισσα Γουλιέλμῃ συνεστῆ τῷ διακρεπῇ δευτῷ τῷ θεάτρῳ κ. Clavelle, ἐπὶ τῇ θυμῶν καὶ ἀπαρμιλλῇ ταύτῃ Γαλλικῇ-Κωμῳδίᾳ. Ὁ κ. Clavelle παρουσιάσας τῇ βασιλίσσῃ τὴν κ. Gai, τὴν δεσποινίδα Reichenberg, τὴν κυρίαν Harotta, τὴν δεσποινίδα Pierson, τὰς κ.κ. Prudhon, de Forand, Rouher καὶ δεσποινίδα Fayolle, «Σὺς συγγαίροις ὄντες, εἶπεν ἡ βασιλισσα, διότι εἴθε ἐξέλθαι».

Τότε καλλιτέχνις ἐδόθη δέξιναι, μετ' ὧν δι' ἐκτάκτου ἀμφοτεροῦ ἐκπληρώθη ὅσαι εἰς Ἀσθῆναι.

Ἀλλὰ ἐπὶ τῇ ἐπομένῃ τῶν εἰσπραξέων τῶν παραστάσεων ἡ δέξιν ἐν Ἀσθῆναι φαίνεται μὴ οὕτως εὐχεριστήμενη οὐδὲν δ' ἐπίσης ὡς εἶναι εὐχαριστήμενος καὶ ὁ Sarcos, ἀνκιμνησθέντων τὸ ἐπιστάτην αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐν Ἀσθῆναι διατριβήν, ἀπατήσας ὑπὸ ἀνέστου φιλοπαίμονος Ἀγγλου.

Ἀγγίλλεται νέον ἔργον τοῦ Mascengui, ὅπερ ἐκτελεσθήσεται τὸ πρῶτον ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ Λονδίνου Couvent-Garden, καὶ ὁ δὲ δευτῶν αὐτοῦ ἐν συμποσίῳ πρὸς τιμὴν τοῦ νεκροῦ ἰταλὸς μελοποιὸς διδομένην εἶπε. Τὸ νέον ἔργον ἐπιγράφεται Vestilia.

Γνωστὴ ὑποκρίτρια φυλάττει ἐν κομμίον ἐκάστης νῆας στολῆς αὐτῆς. Ἡ μήτηρ αὐτῆς ἐπὶ τριάκοντα ἔτη ἔπραττε τὴν αὐτὴν. Οὕτω ἡ συλλογὴς κέκτηται νῦν σπουδαίαν συλλογὴν κομμιῶν παντ' εἶδους. Ἐκαστὸν δὲ τούτων φέρει δελτάριον μετ' ἡμερομηνίας.

Ἐποκρίτριά τις τῆς Ἀγγλίας, ἀνέκουσα ταῖς καλλιτέχναις οἰκογενεαῖς, εἰσῆγγαγε νεοτερικὴν ὁλίαν πρωτότοπον. Ἡ πάλαι κωμῳδία ἔχει τραπέζοσκηνὴν πλὴρ μετὰ πινακίων, ὧν ἕκαστος ἔχει ἐν τῇ βῆλῃ αὐτοῦ τὴν φωτογραφίαν μέλους τῆς πολυαριθμοῦ οἰκογενείας αὐτῆς. Οὕτως ὁ ὑπερέτης τίθησι πρὸς ἐκάστου ἐπὶ τῆς τραπέζης τὸ πινάκιον, ὅπερ φέρει τὴν φωτογραφίαν αὐτοῦ, ἡ καλῶν ἕκαστον τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας καθήκει πρὸ τοῦ πινακίου ὅπερ φέρει τὴν φωτογραφίαν αὐτοῦ.

ΟΔ. ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Ἡ τοῦ κ. Σωτηροπούλου κυβερνήσις διὰ τῆς πεφωτισμένης καὶ ἐπιτυχῆς ἐκλογῆς αὐτῆς ἐν τοῖς διορισμοῖς τῶν νέων νομαρχῶν καὶ τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς παρέσχε νέον τεκμήριον τῶν ἀγαθῶν καὶ πατριωτικῶν αὐτῆς προθέσεων, ἐλπίζεται δὲ ὅτι ἡ αὐτὴ ἐπιτυχία θὰ ἐπιστήρῃ καὶ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ὑπουργείου διὰ τῆς προσλήψεως τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ. — Ἀτυχῶς ὑπὸ οἰκονομικὴν ἐποψὴν οὕτω κατάρθωσε νὰ ἐμπνεύσῃ ἱκανὸν θάρρος εἰς τὰ εὐρωπαϊκὰ χρηματιστήρια, ἅτινα ἐξακολουθοῦσι λίαν πεφυλαγμένως ἔχοντα πρὸς τὰς ἑλληνικὰς ἀφίαις, ὧν ἐν τούτοις ἡ ἐνεδόχεια ὁδὸς ὑπ' αὐθιγῆς ἀποχρῶντος λόγου δικαιολογεῖται, ὡς τοῦτο δηλοῦται πρὸς τοὺς ἄλλους καὶ ἐκ τῆς ἐνδεσσεως τοῦ ἄρτι εἰς Ἑλλάδα μεταδόντος πρὸς ἐξέτασιν τῆς οἰκονομικῆς αὐτῆς καταστάσεως ἀντιπροσώπου τῆς ἐθνικῆς Τραπεζῆς τοῦ Βερολίνου. — Εἰς τὴν ὑπερβολικὴν ταύτην δυσπιστίαν ἀφῆρμην παρῇ καὶ ἡ ἄλλη μὲν ἐν γένει οἰκονομικὴ κατάστασις τῆς Εὐρώπης, ἥς ὁ βίος ἀπὸ τινος χρόνου εἶναι σερῶν ἀπαρμιλλῶν οἰκονομικῶν κρίσεων, ἐκαστὴ τῶν ὁποίων πληροὶ τὸ ἔδαφος ποικίλων θυμάτων, ἀλλ' ἰδίως συντελεσὶ ἡ ἀβεβαιότης περὶ τῆς τελικῆς τύχης τῆς τελευταίας συμμάσεως, ἢν ἡ ἐν Ἑλλάδι ἀντιπολιτεύσις οὐ διαλείπει κινήσασθαι ὡς ἀφίαι τῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἀκυρώσεως αὐτῆς. — Κατὰ τὰ ἄλλα τὸ ὑπουργεῖον ἐξακολουθεῖ ἐργαζόμενον ἐπιμελῶς εἰς τὴν παρασκευὴν τῶν νομοθετικῶν μέτρων, ἅτινα θὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν μετέπειτα καὶ ψήφον τῆς κατὰ δευτέριον ἡ δικτῶν κατὰ τὰς δηλώσεις αὐτοῦ τοῦ ἐπιστήμου ὁργάνου τῆς κυβερνήσεως συγκαλουμένης Βουλῆς, ἐν οἷς δὲ θὰ ἐκτεθῇ πλῆρες τὸ πρόγραμμα, δι' οὗ τοῦτο φηροῦν ὅτι θὰ κατάρθῃ νὰ συνεχισθῇ καὶ συντελεσθῇ τὸ ἔργον, ὅπερ ἀνετέθη τῇ πρώτῃ κυβερνήσει, ἀλλὰ τὸ ὅσοτον αὐτὴν, καταθέσασα ἀπορροχικῶς τὴν ἐντολὴν αὐτῆς, κατέλειπεν ἀτελές. — Ἀγνωστον ἂν ἡ Βουλὴ ὁμοφρονήσῃ τῇ κυβερνήσει, δοξαζούσῃ ὅτι ἐκπρόσωπεῖ αὐτὰς ἀκριβῶς τὰς ἀρχάς, εἰς ἐφαρμογὴν τῶν ὁποίων ἐκλήθη ἡ πρώτη κυβερνήσις, καὶ ὅτι, τὸ ἔργον ἐκείνης συνεχίζουσα, δικαιοῦται νὰ τίχη τῆς ὑποστηρίξεως τῆς κοινοβουλευτικῆς ἐκείνης δυνάμεως, ἢν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον συγκροτήσῃ τὸ ἔθνος παρέσχε τῇ πέτρῳ πρωθυπουργῷ τὴν βέβαιον ἡμῶς εἶναι, ὅτι ἡ αἰσιοδοξία αὕτη ἐνίσχυει τὴν κυβερνήσιν ἐν τῷ ἔργῳ αὐτῆς καὶ αἰδία ἐπαγγελίαται περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ἐργασίας τῆς.

Ἀπὸ τῆς χθὲς ἡμέρας ἐν τῷ σερβικῷ κοινοβουλίῳ ἡ συζητήσις περὶ παραπομπῆς εἰς δίκην τοῦ ὑπουργείου Ἀδριακούμιτις προτάσεως, οὐδενὸς ἰσχύοντος νὰ πείσῃ τοὺς ἀδιαλλάκτους περὶ τοῦ ἀκαίρου τοιαύτης τινὸς ἐπιχειρήσεως. — Κατὰ τὴν συζητήσιν τῆς προτάσεως ταύτης, ἐγκαίρως προσκλήθεντες, παρίστανται οἱ κατηγορούμενοι ὑπουργοί, καίπερ μὴ βουλευταί. Ἀγνωστον ὅμως κατὰ πόσον ἡ ἀυτοπρόσωπος συνήγορος αὐτῶν θὰ ἰσχύσῃ νὰ μεταβάλῃ τὴν φορὰν τῶν πραγμάτων, τῶν ριζοσπάστι-

κῶν, ὡς γνωστὸν, ἀπολύτως ἐν τῷ κοινοβουλίῳ κρατούντων, ἅτε τὴν παρρησίαν σχεδὸν διατιθέμενων, ὡς μὴ ὑπαρχούσης λογισμένης τῆς δεκαπῆφου προοδευτικῆς μειονοτηρίας καὶ τῆς μονοτηρίας τῶν φιλελευθέρων. — Εὐάρεστον ἐκ Σεργίας ἀγγελμα ἔχομεν τοῦτο, ὅτι, ἐν ἐπαληθεύσει αἱ τοῦ Νέου ἐλευθεροῦ τύπου πληροφόριαι, ἐπικεῖται ἡ συνδιαλλαγὴ τοῦ βασιλέως Ἀλεξάνδρου καὶ τοῦ οἰκου τῶν Καραγεωργεβιτς, μνηστήρων, ὡς γνωστῶν τοῦ σεργικοῦ θρόνου καὶ διὰ τοῦτο ἐξωσμένων τοῦ σεργικοῦ ἐδάφους. Κατὰ τὰς εἰδήσεις ταύτας οἱ μὲν Καραγεωργεβιτς, τῇ μεσολαβήσει καὶ τοῦ ἡγεμόνος τοῦ Μανουβουίνου, παραιτοῦνται τὰς ἐπὶ τοῦ σεργικοῦ στέμματος ἀφίαισεις αὐτῶν καὶ ἀναγινώσκουσι τὴν δυναστείαν τῶν Ὀδρεβιτς, ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀλεξάνδρος ἀνακαλεῖ τὸ διάταγμα τῆς ἀπὸ τοῦ σεργικοῦ ἐδάφους ἐξορίας αὐτῶν. — Ἡ τοιαύτη τοῦ ζητήματος λύσις ὁ ἀπετέλει νέον στοιχείον ἰσχυρίας καὶ κατευνάσεως ἐν τῇ χώρῃ, ἥτις τοσαύτην ἔχει χρεῖαν γαληνιαιᾶς ἐργασίας πρὸς ἐπιδίωξιν τοῦ ἔργου τῆς ἀναπτύξεως καὶ προόδου αὐτῆς.

Τὰ δύο πολέμοι ἐν Εὐρώπῃ νομοσχέδια, τὰ ἐπὶ τοσούτων ἴδην χρόνον συγκεντροῦντα τὴν προσοχὴν τοῦ ἀγγλικοῦ καὶ γερμανικοῦ δημοσίου, καὶ διηπάσης δὲ τῆς εὐρωπαϊκῆς δημοσίας γνώμης, χωροῦσι πρὸς τὴν ἐπιτήρησιν αὐτῶν παρὰ τὰς ποικίλας ἐνεργείας τῶν ἐναντίων. — Οὕτω τὸ ἰρλανδικὸν δυνάμει τῆς θαυματουργικῆς μεθόδου τοῦ κ. Γλάδστον, τάξαντος ὁρισμένην καὶ ἀπαράδατον προθεσμίαν εἰς τὴν λῆξιν τῆς συζητήσεως ἐκάστου τῶν μερῶν, εἰς ἡ εἶνε διηρημένος ὁ τὴν ἰρλανδικὴν αὐτονομίαν κανονίζων νόμος, καὶ ἐξουδετερώσαντος οὕτω τὰ ἀνελύματα κωλοδιεργικὰ τεχνάσματα τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ἐλπίζουσιν ὅτι οὕτω θὰ ἰδύνατο νὰ ἐπωφεληθῇ ἐκ τῶν ἀπορροπῶν, τῶν δυναμένων νὰ προσκύψωσιν ἐν τῇ διαιωνίσει τοῦ ζητήματος, προώδυσεν ἱκανῶς, τῆς συζητήσεως αὐτοῦ τοῦτο μόνον παρουσιαζούσης τὸ ἐκτακτὸν, ὅτι, προσεγγιζούσης τῆς προθεσμίας τῆς λήξεως τῆς συζητήσεως ἐκάστου τμήματος, τοῦ πλείστου δὲ τοῦ χρόνου καταναλωμένου ἴδην ἐν ἀγόνι καὶ μακροσκελέσει ἐπὶ τῶν πρώτων ἄρθρων ἀγορεύσει, τὰ τελευταῖα διέρχονται ἀσυζητητὶ σχεδόν, ἀλλὰ τίς πταίει; τίς ἄλλος παρὰ τοὺς καταστήσαντας ἀπαραίτητον τὸ αὐστηρὸν τοῦτο μέτρον τῆς κυβερνήσεως, κατὰ καθήκον ὀφειλούσης νὰ ψεῖδαται τοῦ χρόνου, ἐν βαδουλεμμένως οὕτως ἀκόλατος διεσπάρουν οἱ τῆς ἰρλανδικῆς αὐτονομίας παλέμιοι; Οὗτοι, βλέποντες νῦν ματαιούμενον τὸ σχέδιον αὐτῶν, βουλεύονται ν' ἀποχωρήσωσιν ὅπως τοῦ κοινοβουλίου. Ἄν τὴν βουλὴν τοῦτην πραγματώσῃ, τοῦτο μόνον θὰ πράξῃ, θὰ ἐπισπείσῃ τὴν διεκπεραίωσιν τῆς ἐν τῇ Βουλῇ τῶν κοινοτήτων συζητήσεως καὶ πρὸ τῆς τεταγμένης ὑπὸ τοῦ θεσπίματος τοῦ κ. Γλάδστον προθεσμίας, διότι ἡ κυβερνήσις, διαθέτουσα πάντοτε, ὡς τοῦτο μετὰ τὴν κατὰ τὴν ψηφοφορίαν ἐπὶ τῶν ἁρθρῶν 5—8 δηλωθεῖσα, ἐκ τῆς ἀπουσίας δὲ μελῶν τινῶν τῆς συμπολιτεύσεως παρελθούσων, ἐλάττωσιν τῆς κυβερνητικῆς πλειονότητος, εἰδείχθη, τῆς τροποποιήσεως Σέτων-Κάρ ἀπορριβθεῖσας διὰ πλειονοψηφίας 33 ψήφων, τὸν πρὸς ἀπάρτην ἀναγκαῖον ἀριθμὸν ψήφων, θὰ προδῇ

ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτῆς, μηδὲν δὲ περιωπλισμένη ὑπὸ τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ταχύτερον βέβαια θά συντελέσῃ αὐτό, ὅτε ἀρχεται ἡ δευτέρα καὶ σπουδαιότερα φάσις τοῦ ζητήματος, ἡ τοῦ νομοσχεδίου συζήτης ἐν τῇ Γερουσίᾳ, ἥτις, πολεμία οὐδα πᾶσις αὐτονομικῆς πρὸς τοὺς Ἰσλαγδούς παραχωρίσεως, ἢ κατὰ τὰς ἀπηρεχαιώμενας καὶ ἀπισθοδρομικὰς ἀρχὰς αὐτῆς θεωρεῖ ὡς καιρίως προσβάλλουσαν τὴν ἐνότητά τοῦ βασιλείου, ὃ ἀπορρίπτει τὸ νομοσχέδιον καὶ θά παράσχω τὸ σύνθημα εἰς τὴν ἐπανάληψιν τοῦ δευτέρου κατ' αὐτῆς πολέμου τῶν φιλελευθέρων, οἵτινες τὸ δεύτερον, κρατερώτερον δὲ νῦν, θά στρέψωσι τὰ ὄπλα αὐτῶν κατ' αὐτῆς τῆς ὑπάρξεως τοῦ γεννηράκου τοῦτον ὁσμοῦ. Εὐδὴλον δὲ ὅ τοιοῦτος ἀγὼν δύναται νὰ προσλάβῃ οὐ μικρὰς ἐν τῇ Ἠνωμένῳ βασιλείᾳ κοινωνικοπολιτικὰς διαστάσεις, μὴ ἀνταποκρινόμενας ἰσῶς πρὸς τὴν ἀντοχὴν τοῦ γιγαιῶς πρωθυπουργοῦ· ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ τῶν φιλελευθέρων ἀγὼν ἔξει τὸν πρόποντα αὐτῷ ἀρχηγὸν παρὰ τῇ κ. Μόρλερ, τῷ ἀξίῳ τούτῳ διαδόχῳ τοῦ κ. Γλάδστωνος. Μόνον τὸ γεγονός τῆς ὑπὸ τοῦ κ. Γλάδστωνος προτάσεως τροποποιήσεως τοῦ εἰς τὴν ἐν τῇ βρετανικῇ κοινοβουλίᾳ παρουσιασθέντων ἰσλαγδῶν ἀντιπροσώπων, περὶ ὧν παραδόξως νῦν, παρὰ τὴν ἀποδοχὴν αὐτῶν ἦδη ἐν τῇ τῷ 1885 ὑποβολῇ τοῦ σχετικοῦ νομοσχεδίου δυσχερεῖαν, ἐπενεγκομένων καὶ τὴν ἀποτυχίαν τότε τῆς ἀποπειρᾶς, ἀφορῶντος Ἀρθούρου, ὁλοῖε ὅπως οὗτοι μετέωροι τῶν συζητήσεων καὶ ἐν τοῖς κυρίως ἀγγλικοῖς καὶ δικαιοῖς ζητήμασι, δυσεξηγήτων μέχρι τοῦδε γνωσιμαχίαν ἀποτελοῦν, πρόκειται νὰ παράσχω νέα ἐπιχειρήματα τοῖς καὶ ἐν τῇ Βουλῇ τῶν κοινοτήτων πολιμίοις τῆς ἰσλαγδικῆς αὐτονομίας. — Τὸ ἔτερον τῶν πολυκρότων νομοσχεδίων, τὸ στρατιωτικόν, διήλθε τὸ στάδιον, τῆς πρώτης αὐτοῦ ἀναγνώσεως καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐν δευτέρᾳ ἀναγνώσει συζήτησιν, τῶν πρώτων αὐτοῦ ὁρῶν καὶ ἐν ἀναγνώσει ταύτῃ ἐπισημειωθέντων ἦδη διὰ δεκαπενταετηίδου πλειονοψηφίας. Τοῦτο βεβαίως εἶνε ἐνθαρρυντικὸν τοῖς θιασώταις τῆς στρατοκρατίας, παρέχον πιθανότητάς τινας τελικῆς νίκης· δὲν δύναται ὅμως νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐξασφαλίζον τὴν ἐριστικὴν τοῦ νόμου ἐπιψηφίδιν. Ὅσον τοῦλάχιστον ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῆς συμπτῶσεως τῶν ὑπερλαπείων, οὗτοι μετὰ καὶ ἄλλων τινῶν μικροτέρων μεριδίων ἐκήρυξαν ὅτι οὐδέποτε θά παράσχωσι τὰς ψήφους αὐτῶν εἰς μερίονα τῆς διδημοφιλίας ἐνστάσιν, ἐξ οὗ ἀναγκαῖον ἀποβαίνει τῇ κυβερνήσει νὰ ἀναμείνῃ τὴν νίκην ἐκ τῶν ἰδίων μόνων δυνάμεων. Ὡς πρὸς τὴν αὐτοκράτορα, οὗτος οὐ παύει παρέχον πᾶσαν τὴν ἡθικὴν αὐτοῦ ὑποστήριξιν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο, παρασπῆρας αὐτὸ τελευταίως ὡς ἀπολύτως ἀναγκαῖον εἰς τὴν οικονομικὴν εὐημερίαν τῆς χώρας. Ἥτις ἀπαιτεῖ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς εἰρηνικῆς ἐν Ἑυρώπῃ καταστάσεως, ἢν θάκατέρθου, εἴπε, μόνον ἡ προσβολὴ ὅτι ἐν μυριάδων ἀνδρῶν εἰς τὸν ἐν ἐνεργείᾳ γερμανικὸν στρατόν. — Σχετικῶς πρὸς τὰς ἐμπορικὰς σχέσεις τῆς Γερμανίας πρὸς τὴν Ρωσίαν, αὐτὴ ἤρξατο ἦδη τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου αὐτῆς τελωνειακοῦ συστήματος. τοῖς μὲν ἄλλοις τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν παραχωροῦσα τὸν ὅρον τοῦ μάλιστα ὀννοουμένου κρᾶτους, ἥτοι τὸν τῇ Γαλλίᾳ παραχω-

ρῆθέντα, μόνον δὲ τὴν Γερμανίαν καὶ Αὐστροουγγαρίαν ἀποκλείσασα ἀπὸ τοῦ εὐνοϊκοῦ τούτου διαμολογίου. Τὸ πρᾶγμα ἀποτελεῖ ἀφελήριαν τοῦ τελωνειακοῦ πολέμου τῶν δύο κρατῶν, ὅς μάλιστα τῇ Γερμανίᾳ ἀποδίδεται ἐπαισθητός, διότι αὕτη εἶνε ἡ χρῆσις ἐχούσα τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ρωσικῶν διημετριακῶν ταῦτης ὁ λαὸς ὃ ἀγοράσῃ ὑπερτετιμημένον τὸν ἄρτον, αὕτη δὲ θά ἴδῃ τὴν ἀκανεστάτην τῶν χωρῶν τῆς Ἑυρώπης κλεισμένην εἰς τὰ προϊόντα τῆς βιομηχανίας αὐτῆς. — Οὕτω ἡγεῖται ἀπεδείχθησαν αἱ ἐλπίδες, ὅς οἱ ἐν Βερολίῳ ἤρξαν ἐπὶ τὴν συνέντευξιν τοῦ αὐτοκράτορος Γαυλιέμου καὶ τοῦ διαδόχου τοῦ ρωσικοῦ θρόνου. Αὕτη ἐγένετο ἐν Ποτσδάμῃ, ἀλλὰ, εἰς μίαν περιπτύξιν καὶ ἐν δειλῶν τυπικῶς περιορισθείσα, τοῦτο μόνον ἰσῶς κατόρθωσε, νὰ κολήσει τὴν ἐντύπωσιν, ἢν προὔξενον ἐν τῇ ἀπὸ τῆς πρωτευούσης αὐτοῦ ἀπουσίᾳ τοῦ γερμανοῦ καίσαρος κατὰ τὴν προτέραν διδασίαν τοῦ ρώσου καίσαρος. — Ὡς πρὸς τὴν Αὐστροουγγαρίαν, ἥτις καὶ αὕτη ὑποβάλλεται εἰς τὸ κατ' ἀνώτατον ὅριον διαμολογίον, αὕτη, μὴ καλομένη ὑπὸ μεγάλων αὐτῆς γεωργικῶν συμφερόντων, ὧν ὑπερμαχοῦσα ἰσχυρὰ τις μερὶς τοῦ γερμανικοῦ κοινοβουλίου, ἀποφαίνει ἀδύνατον τὴν μετὰ τῆς Ρωσίας συνεννόσιν, δύναται ἰσῶς εὐχερέστερον νὰ διομολογήσῃ ἐμπορικὴν τινα πρὸς τὴν Ρωσίαν σύμβασιν. φαίνεται ὅμως ὅτι παρὰ τὰ ὀργανωθέντα οὕτω ἤρξαντο αἱ σχετικαὶ διαπραγματεύσεις, διότι ἄλλως δὲν θά περιελαμβάνετο καὶ τὸ διαδικὸν κρᾶτος ἐν τῇ εἰς τὴν Γερμανίαν ἀφορῶν ἐξαιρέσει. — Τοῦτο ἀκριδῶς συνέβη παρὰ τῇ Ρουμανίᾳ, ἥτις, καίτοι οὐδ' αὐτὴ εἶχε διωμολογημένην σύμβασιν πρὸς τὴν Ρωσίαν, διότι ἐξέβησε τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἐνδρέσεως διαπραγματεύσεων πρὸς τὸν διοικὸν τοῦτον, ἐξηρῆθη τῆς ἐξαιρέσεως. — Ἡ Ἰταλία ἔχει ἦδη διωμολογημένην ἐμπορικὴν πρὸς τὴν Ρωσίαν σύμβασιν, τοῦτον δ' ἔνεκα δὲν ἐπηρεάζεται ὑπὸ τῆς νέας ρωσικῆς ἐμπορικῆς πολιτικῆς· οὐχ ἥττον ἡ ἐμφυτος, οὕτως εἰπεῖν, οικονομικὴ τῆς χώρας καχεξία βαίνει δεινυμένη, ἐπὶ τοσούτον μάλιστα, ὥστε γίνεται ἦδη σκέψις καὶ αὐτὰ τὰ διηγήσια τοῦ στρατοῦ νὰ περιορισθῇ ἐκονομίας χάριν.

M. E. M.

ΦΥΡΑΗΝ ΜΙΓΔΗΝ.

Ἐλθὼν αἱ ἐπικληροῦσαι ὑπὸ τὴν διαύθυνσιν μὲν τῷ κ. Doepfeld, διευθυντοῦ τῆς ἐν Ἀθήναις γερμανικῆς σχολῆς, ὑπὸ τὴν ἐπιμέλειαν δὲ τοῦ ἀπὸ ἐπανακρίσαντος ἡμετέρου φίλου καὶ συνεργάτου Δ' Β. Μυστακίδου, ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Μουσείου ἀνασκευαί. Αἱ ἀνασκευαί αὗται, διὰ τὴν κυρίως Σχολῶν, οὐδὲν μὲν, ὡς ἄλλοτε, εἰς φῶς ἤγαγον χρυσὸν καὶ ἀργυρὸν εἶδη, ἀλλὰ πολλὰ παλαιῶν τῶν ἐποχῶν ἀγγεῖα, ἐν οἷς καὶ δάκρυ ἀμφοτέρων. Ἐπίσης ἀνεκαλύφθησαν καὶ νῦν μέγαρα καὶ δοῦματα, ἀνταποκρινόμενα πληρέστατα πρὸς τὰς περιγραφὰς τοῦ Ὀμήρου. Ταῦτα πάντα δὲ, κατὰ τὴν γνώμην τῶν τῆς ἀνασκευῆς ἐνεργούντων, κυροῦσι τὴν γνώμην τοῦ μακαρί-

του Σχολῶν, καθ' ἣν ἡ ἀρχαῖα Ἰλιος ἔκτιστο ἐν ᾧ ἐγένοντο αἱ ἀνασκευαί, ὡς καὶ καταρρίπτουσι τοὺς ἰσχυρισμούς τοῦ ταχυμάτρου Bötticher.

— Τὰ ἐγκαίνια τῆς διώρυγος τῆς Κορίνθου γενήσονται, ἐπινύσει τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως Γεωργίου, τῇ ἐποχῇ πέμπτῃ, 8 Ἀρξαμένου. Πανηγυρισθῶσιν δὲ μεγαλοπρεπῶς ὡς ἐορτὴ θρησκείας. Ἐπὶ τούτῳ ὁρίσθησαν ἐδομήκοντα χιλιάδας ἀρχαίων. Ἡ ἐπὶ τῶν ἐγκαίνιων ἐπιτροπὴ συγκροτεῖται ἐκ τῶν κ.κ. Ἐπ. Μουρομμάτου, ἄλλοτε γενικοῦ προξένου ἐνταῦθα, Ἀντ. Μάττου καὶ Περ. Βαλαορίτου, βουλευτῶν, καὶ τῶν κ.κ. Σούτσου καὶ Ζώτου.

— Ἀσμενέστατα ἀναγράφωμεν ὅτι τῇ 25 παρελθόντος ἰσουλίου ἐξελήγχετο ἀντιπροσέχων τῆς ἐν Ροθούμζω (Rouen) τῆς Γαλλίας ἀρχαίας ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν, γραμμάτων καὶ ὁραίων τεχνῶν, ἰδρυθείσης τῇ 1744, ὁ φιλότατος συνεργάτης καὶ ἀκάματος ἐρευνητὴς τῆς ἱστορίας τῶν κάτω χρόνων κ. Μανουὴλ Γεδεών, ἔνεκα τῶν περὶ τῆς ἱστορίας τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἀνατολῆς πολυστῶν αὐτοῦ μελετῶν. Ἀνέκλυσιν τῶν ἔργων τοῦ κ. Γεδεών ἐπικλήσατο ὁ γενικός γραμματεὺς τῆς Ἀκαδημίας κ. Heron. Ὁ κ. Γεδεών ἐστὶν ὁ πρώτος Ἑλληὴν, ὅστις κατέλεγε ἐν τοῖς μέλεσι τῆς ἀκαδημίας ταύτης. Τὰ θερμὰ ἔργων συγγραφήματι τῇ κ. Γεδεών ἐπὶ τῇ δικαίᾳ ἐκτιμᾶται τῶν μελετῶν αὐτοῦ.

— Ἐξεδόθη ἔρτι διὰ τῶν ἐκδότων Ficher Muvin ἐν Λονδίνῳ νέα συλλογὴ ποιήσεων τῆς κυρίας James Darmesteter. Ἐν τῇ συλλογῇ ταύτῃ φέρονται ποιήσεις τινες τῶν χαρισμάτων καὶ τῶν λεπτοτάτων τῆς νεωτέρας ἀγγλικῆς φιλολογίας. Ἐν ἄλλαις φέρεται καὶ ποίημα ἐπιγραφόμενον Ζήνων (Jenon).

— Ἀπεπερατώθη ἤδη ἡ εἰς τὸ κεντρικὸν ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον Ἀθηνῶν ἐγκατάστασις τοῦ Μουσείου τῆς χριστιανικῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας, ὅπερ ὁσημέραι πλουτίζεται διὰ νέων καινῶν καὶ διαφόρων ἀξίων λόγου ἀντικειμένων. Ἐκ τῆς εἰς τὴν γενικὴν συνέλευσιν ε. ἑ. ὑποβληθείσης ἐκθέσεως ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ αὐτοῦ κ. Γεωργίου Λαμπάκη, δηλοῦται ὅτι ἐκτὸς τῶν διαφόρων ἀξίων λόγου καινῶν, τὸ Μουσεῖον κέκτηται περὶ τὰς ἑκατὸν ἀρχιτεκτονικὰς καὶ κατόψεις καὶ συλλογὴν τριακοσίων περίπου φωτογραφικῶν ἀτυπῶν διαφόρων ἐν Ἑλλάδι ἀρχαίων Βυζαντινῶν νεκρῶν, ἐπιγραφῶν, εἰκόνων κτλ. Οὕτω δὲ οἱ μετ' ὀλίγον τὸ Μουσεῖον ἐπισκεπτόμενοι δύναται ὡς ἐν κατόπτρῳ νὰ βλέπωσι πάσας τὰς ἀγὰς τὴν Ἑλλάδα ἀρχαίας Βυζ. ἐκκλησίας καὶ Μονὰς καὶ τὰς ἀρχιτεκτονικὰς αὐτῶν κατόψεις, ὧν πολλὰς, ἡρετικωμένους οὐκ αἶψα, ὁ χρόνος ἐντελὺς θέλει καταστρέφει μετ' ὀλίγον καὶ δὲν θά μείνωσιν ἐξ αὐτῶν ἢ μόνον αἱ φωτογραφίαι των.

— Ὁ «Πολίτης» τῆς Πατρισταύσεως μεταδίδει τὴν εἰδηρίαν τῆς ἐγκαθιδρύσεως παρ' ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς ρωσικοὺς μοναστηρίους, ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, προκαταρκτικῶν σχολείων διὰ τὰ τέκνα τῶν ρώσων χωρικῶν. Ἡ ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ρωσίας, ἥτις εἰλαβε τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν, θέλει συντηρεῖ τὰ σχολεῖα ταῦτα, προμηθεύουσα πάντα τὰ ἀναγκαῖα βιβλία, ἀναγκάζουσα δὲ τοὺς πεπαιδευμένους τῶν μοναχῶν, ὅπως χρησιμεύωσι ὡς διδάσκαλοι.

— Συνεπείᾳ ἀναφορῆς ἐμπόρων Ἑλλήνων ἐγκατεστημένον ἐν Ἰταλίᾳ ἀνεκίνηθη καὶ πάλιν τὸ ζήτημα τῆς παρὰ τῶν Οὐ-

νιτῶν καταλήψεως τοῦ ἐν Λέκκῃ (Lecce) τῆς μεσημερινῆς Ἰταλίας ὁρθόδοξου ναοῦ τοῦ Ἀγ. Νικολάου. Ἡ ὑπόθεσις ὅμως αὕτη διὰ τῶν ἐνεργειῶν τῆς ἐκκλησίας κυβερνήσεως εὐρίσκειται εἰς καλὴν σημεῖον, οὐδαμῶς δ' ἀπίθανον ὅ νὰς οὕτως νὰ δοῦν εἰς τὴν αὐτῇ ἐκκλησίᾳ κοινότητα. Ἡ ἐποχὴ τῆς τοῦ ναοῦ τούτου καταλήψεως ὑπὸ τῶν Οὐνιτῶν δὲν εἶνε ἀπομακρυσμένη, καθόσον πρὸ 28 ἐτῶν, ὅτε ἀπεβίωσεν ὁ ἐν Ἰωαννίναις γεροτονηθεὶς καὶ ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Καρχύρας ἀποσταλθεὶς εἰς Λέκκην ὡς ἐφημέριος ὁρθόδοξος ἱερεὺς Δοβίτης, εὐρίσκειτο εἰς τὴν κατοχὴν τῆς αὐτῇ ἐκκλησίας κοινότητος.

— Εἰς τὴν νεώδητον νεὴν τῆς ἐν Σφαῖ τῆς Τόνιδος ἐκκλησίας παροικίας, οὐ πρό τινας ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια, ἡ βασίλισσα τῶν Ἑλλήνων προσήνεγκεν ἀξίαν λόγου δωρεάν, τ.ε. παρήγγειλεν εἰς Ρωσίαν τὴν προμήθειαν πάντων τῶν ἱερῶν σκευῶν καὶ ἀμφοῖν τοῦ ναοῦ τούτου.

— Τὸ διαμέρισμα τῶν ἀνατολικῶν ἀρχαιοτήτων καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς κεραμικῆς τοῦ μουσείου τοῦ Λούβρου ἀπέκτησαν ἔρτι σπανιότατον ἀντικείμενον, ρατὴν τοῦ τέλους τοῦ ἔκτου πρὸ Χριστοῦ αἰῶνος.

— Ἡ μελάνη δὲ ἥς τυποῦνται τὰ τραπεζογραμματῖα τῆς κυβερνήσεως τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς παρασκευάζεται ὑπ' ἑνὸς μόνου ἀνδρός, ὅστις γινώσκει τὸ μυστικὸν τῆς συνθέσεως αὐτοῦ. Αἱ ὁδηγαὶ ἐδόθησαν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφευρέτου, ἐπὶ τῆς νεκρικῆς αὐτοῦ κλίνης. Τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα τοῦ προνομιούχου ἀνέρχεται εἰς 60,000 φράγκα. Ἢ καλῶ! Καὶ ὅμως ὁ ἀνὴρ οὐδαμῶς ἀρκεῖται εἰς τὸ πολύμαχον (εἰς) ἔργον αὐτοῦ, ἀλλ' ἀσχολεῖται, ὡς πάλαι μαθητὴς τῶν ὁραίων τεχνῶν, περὶ τῶν γλυφῶν προταμῆς πολιτικῶν ἀνδρῶν κατὰ πρότερον.

— Ἐν ἐφημερίᾳ ἀναγινώσκωμεν ὅτι ὑπάρχει παιδίον ἐκτάκτου ὅλως πρωϊμότητος καὶ ἀναπτύξεως. Ὁ παῖς οὗτος ἐστὶν ἐτῶν πέντε καὶ ἐγκαλλᾷ εἶνε ρήτωρ, ὁποκιτῆς, μέγας, γόης ἀσπὶς καὶ χορευτῆς.

— Κομψὸς καὶ ὀγκώδης φάκελος εἰλήρη εἰς τὸ ταχυδρομεῖον Ἀθηνῶν, ἐκ Σμύρνης προερχόμενος καὶ φέρων τὴν ἐξῆς ἐπιγραφήν:

Πρὸς τὴν πλουσιωτέραν καὶ ὀφειστοτέραν Ἑλληνίδα

Εἰς ἈΘῆνας.

Ἀγνωστον τί ὅς πρᾶξῃ τὸ ταχυδρομεῖον Ἀθηνῶν περὶ τοῦ μύθου τῆς ἐρίδος τούτου. Ἀλλὰ εὐχερέστερα ἴσως λύσις ἔσται ἡ πρόσκλησις διὰ προκηρύξεως πάσης Ἑλληνίδος δεσποινίδος ἢ δεσποίνης, ἥτις δύναται νὰ θεωρήσῃ ὅτι αὐτῇ ἀνήκει ὁ φάκελος ὡς πλουσιωτέρᾳ καὶ ὀφειστοτέρᾳ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ φάκελος ἀπευθύνεται πρὸς Ἑλληνίδα οὐχὶ πρὸς Ἀπόδα, ἀγγέλλομεν τοῦτο καὶ ταῦς ἡμετέραις ἐνταῦθα ὅπως ἐν καιρῷ παρουσιασθῶσι καὶ προβάλωσιν, ἐὰν θέλωσι, τὰς ἀξιολύσεις αὐτῶν.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ.

Σάββατον, 3 Ιουλίου

Ἡ σταθερά διατήρησις τῶν τιμῶν τῶν τουρκικῶν χρυσογράφων καὶ τῶν μετρητῶν τοῦ Μονεγασίου κατὰ τὴν ἐξουσίαν ταύτην, καθ' ἣν τοσοῦτος ἐγένετο ἐκτετατὴς τῶν ἀξιών ἄλλων τινῶν κρατῶν, ἡ δὲ ἐκ τῆς ἐκτετατῆς τοῦ ἀργύρου νομισματικῆς κρίσεως ἐξακολουθεῖ, δύναται νὰ θεωρηθῇ εὐάρεστον τῇ ὁθωμανικῇ αὐτοκρατορίᾳ καὶ λίαν ἐνθαρρυντικὸν σύμπτωμα. Δεῖγμα τῆς οικονομικῆς τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος αὐτοκρατορίας εὐεξίας εἶναι καὶ τὸ ὅτι ὁ ἐκ τῆς ἐκτετατῆς τοῦ ἀργύρου κλονισμὸς, ὁ διαταραχὰς τὰς ἀγορὰς τῶν οὗτοι ἡμισφαίριων, οὐδαμῶς ἐγένετο ἐπαισθητὸς ἐνταῦθα, καίτοι ὑπάρχοντος τοῦ διμεταλλισμοῦ, καὶ τοῦτο διότι οἱ διευθύνοντες τὰ οικονομικὰ τοῦ κράτους τούτου, ἐγκαίρως προὐδόντες τὸν κίνδυνον, περιέστειλαν τὴν νομισματοκοσίαν τοῦ ἀργύρου, περιορίζαντες αὐτὸν εἰς στενώτατα ὅρια, ὥπως μὴ ὑπερβαίῃ τὰς ἀνάγκας τῶν συναλλαγῶν, καὶ ἀποφυγόντες τὴν ἐκκοπὴν κεφαλιῶν ἐκ χαλκοῦ ἢ νικελίου, ὥπως ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ ὑπάρχων ἀργυρὸς χρησιμεύσῃ ἀντὶ κεφαλιῶν διὰ τὰς μικρὰς συναλλαγὰς.

Ὅπόθεν δὲ σπουδαίοντα ἔχει τὸ ζήτημα τοῦ ἀργύρου, περὶ οὗ ἐγγράψαμεν καὶ ἐν τῇ τοῦ παρελθόντος σαββάτου οικονομικῇ ἡμῶν ἐπιθεωρήσει, ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν καθ' ἑκάστην δημοσιευομένων ἀριθμῶν ἐν τὰς ταῖς ἡμερίδι, καὶ ἐκ τῆς ἀπανταχοῦ τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς ἐπικρατούσης ἀνησυχίας καὶ τῆς τῶν γυναικῶν συγχύσεως. Γινώσκοντες ἡμεῖς ὅτι ἡ κυβερνήσις τῶν Ἰνδιῶν, ἀφ' οὗ ματαίως προσπαθοῦσε νὰ περιστείλῃ τὸ κακὸν, πρὸς μετὰ ὁδὸν εἰς τὴν περιπεδομένην τῆς νομισματοκοσίας τοῦ ἀργύρου, προσδιορίσασα δὲ τὴν τιμὴν τῆς ἀργυρᾶς ρουπίας εἰς 1 δολάριον καὶ 4 πέννας, προπαράσκευάζει τὴν ὁδὸν εἰς τὸν μονομεταλλισμὸν βάσιν ἔχοντα τὴν χρυσόν. Ἐνῶ δὲ κατὰ τὴν πρώτην εἰδησίαν ἡ τιμὴ τοῦ ἀργύρου ἐξέπεσεν ἀπὸ 38 1/2 εἰς 30 πέννας, ἐπανήλθεν εἰς τὰ 34 1/2 καὶ περὶ τὴν τιμὴν ταύτην περιτρεφέστα, μέχρις οὗτου, συνερχομένου τοῦ ἀμερικανικοῦ συνεδρίου, ἀποφασισθῇ ὁριστικῶς ἡ τύχη τοῦ ἀργύρου, ὁ ὁποῖος θὰ ὑποστῇ πολλῇ μεγαλειέται ἐκπτώσει, ἂν ἀρσενισθῇ ἡ κατάργησις τοῦ νόμου Σέρμαν, τοῦ ὑποχρεοῦντος τὴν ἀμερικανικὴν κυβέρνησιν ν' ἀποδώσῃ 4 1/2 ἑκατομμύρια ἀργύρου κατὰ μίαν πρὸς διατήρησιν τῆς τιμῆς αὐτοῦ. Ἀλλὰ τὸ πρόβλημα δὲν θεωρεῖται εὐκόλῳ, διότι, καταργουμένου τοῦ νόμου, καταργοῦνται καὶ πάντα τὰ ἀργυροῦχα μεταλλεῖα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἐξ ὧν 310 ἐκλείουσιν μέχρι τοῦδε, 30 δὲ χιλιάδες ἐργατῶν ἀπελθόντων. Ὑπάρχουσι λοιπὸν οἱ ἔχοντες μέγα συμφέρον πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ νόμου, καὶ ἀπὸ τοῦδε προπαράκεινται πρὸς ἀντίστασιν διοργανίζοντες συλλογητικὰ καὶ ἀποστέλλοντες εἰς πάσας τὰς πολιτείας ἀντιπροσώπους πρὸς συνεννόησιν καὶ κοινὴν ἐνέργειαν. Καὶ ἐπειδὴ ὁ λόγος περὶ τοῦ σπουδαιότατου καὶ πάντα τὸν κόσμον ἐνδιαφέροντος ζητήματος, ἀναγκαῖον νομίζομεν, νὰ παραχωρήσωμεν τοῖς

ἡμετέροις ἀναγνώσταις σπουδαίας τινὰς στατιστικὰς πληροφορίες.

Ἀπὸ τοῦ 1853 μέχρι τοῦ 1857 ἡ κατὰ μέσον ὄρον ἐτήσια παραγωγή τοῦ ἀργύρου ἀνέρχετο εἰς 220 ἑκατομ. φρ., ἀπὸ δὲ τοῦ 1858 μέχρι τοῦ 1862 εἰς 267 ἑκατομ. καὶ ἀπὸ τοῦ 1863 μέχρι τοῦ 1867 εἰς 344 ἑκατομμύρια. Οὕτω δὲ ἡ παραγωγή διὰ τῆς τελευταίουσεως μάλιστα τῶν μηχανῶν ἀνῆλθε κατὰ τὸ 1892 εἰς 1,800,000,000 φρ. Εἶναι δὲ ἀναμφισπυτον ὅτι, ἂν τὰ κυριώτερα νομισματοκοπεῖα ἡ καὶ τινὰ μόνον ἐξ αὐτῶν ἀφῆσαν εὐλευθερίαν τὴν ἐκκοπὴν ἀργυρῶν νομισμάτων, θὰ ἐκκόπτονται κατ' ἔτος 1 1/2 — 2 δισεκατομ. φρ. ἀργ. τὰ ὅποια θὰ κατακλύσωσι τὸν κόσμον. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει εἰς τοῖαν τιμὴν θὰ καταπέσῃ ὁ ἀργυρὸς, ἂν μάλιστα αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς καταργήσωσι τὸν νόμον τοῦ Σέρμαν, Πιθανωτέραν τιμὴν θεωροῦσιν ἀπὸ 20 μέχρις 25 ἢ καὶ 30 πέννας τὴν οὐγγίαν, ἥτοι ἀπὸ 68 μέχρις 72, ἢ τὸ πολὺ ἀπὸ 90 μέχρις 105 φρ. τὸ χιλιόγραμμον, καὶ ἐπομένως ὁ ἀργυρὸς θὰ τιμᾶται περὶ τὸ 1/3 τῆς ἀρχικῆς αὐτοῦ ἀξίας. Ἐκαστος δὲ δύναται νὰ ὑπολογίσῃ τί θὰ ἀξίῃ τότε τὸ ὁθωμανικὸν ἀργυρὸν μετζίτιον καὶ νὰ θαυμάσῃ τὴν προορατικότητά τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως, ἡ ὁποία ἐγκαίρως ἡλάττωσε τὴν ἐκκοπὴν ἀργυρῶν μετζίτιων, λίαν δὲ συνεχρῶς μεταβάλλει αὐτὰ εἰς κλάσματα, ἥτοι κεφάλια χρησιμεύοντα εἰς τὰς μικρὰς συναλλαγὰς, καὶ γνωσμένα περιζήτητα ἐν ταῖς ἱσχυραῖς.

Ἀλλὰ, λέγουσι τινες, ἡ βιομηχανία καταναλίσκει μέγα μέρος τοῦ παραγομένου ἀργύρου. Τοῦτο εἶναι ἀληθές, ἀλλ' ἡ ἀναλογία δένειναι τοσοῦτον μεγάλη. Κατὰ τὰς στατιστικὰς αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς δαπανῶσι κατ' ἔτος 8 ἑκατομμύρια δολάρια εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς βιομηχανίας, ἥτοι περὶ τὰ 40 ἑκατομ. φρ. Πάν ὑποθέσωμεν ὅτι δεκαπλάσιον ποσὸν ἀπαιτεῖται διὰ τὴν βιομηχανικὴν χρῆσιν τῶν ἄλλων ἐθνῶν, τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι ἐλάχιστον ὡς πρὸς τὴν ἐτήσιαν παραγωγὴν, ἀνερχομένην, ὡς εἰρησμεν, εἰς 2 δισεκατομμύρια φράγκα.

Ἐναντιορρόμοι ἡμεῖς εἰς τὴν χρηματιστικὴν κίνησιν, παρατηροῦμεν ὅτι ἡ προώως καταλαβοῦσα τὰ χρηματιστήρια ἀπραξία ἐξακολουθεῖ, καὶ κατὰ πάσαν πιθανότητα θὰ ἐξακολουθήσῃ, καθ' ὅσον εἰσερχόμεθα εἰς τὴν νεκρὰν λιγομένην ἐποχὴν. Ἀλλὰς δὲ εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ ἐν Παρισίοις τραπεζιτικὸς κόσμος ἀπέχει τῶν χρηματιστικῶν πράξεων, μέχρις οὗ ἡ κυβερνήσις ἀναγκασθῇ νὰ καταργήσῃ τὸν ἀτυχῆ νόμον τῆς φορολογίας τῶν πράξεων τοῦ χρηματιστηρίου, ὃ ἀναγκασθῇ δὲ νὰ τὸν καταργήσῃ καὶ δι' ἄλλους μὲν λόγους, καὶ διότι πρόκειται νὰ τροβῇ εἰς μετατροπὴν τῆς γαλλ. γὰντ τῶν 4 1/2 ο/ο, τοῦτο δὲ εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπιτύχῃ, ἀνευ τῆς ἐνεργείας τῶν μεγάλων τραπεζιτικῶν καταστημάτων, καὶ ἂν μὴ ἐναντιθῇ ἡ πρώτην ζωηρότης ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ τῶν Παρισίων.

Ν. ΦΩΤΙΑΔΗΣ.

Ὁ ἐπιθεωρὸς ΧΡΥΣΟΣΘΕΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Κοινὸν ἐπιθεωρητικὸν-Πῆραν Τυπολитоγραφικὸν ΝΕΟΛΟΓΟΥ